

MIC. # 9777 (RAB. 2493)

**BIBLE. HAGIOGRAPHA.
HEBREW**

**SONG OF SOLOMON, RUTH
AND ECCLESIASTES.**

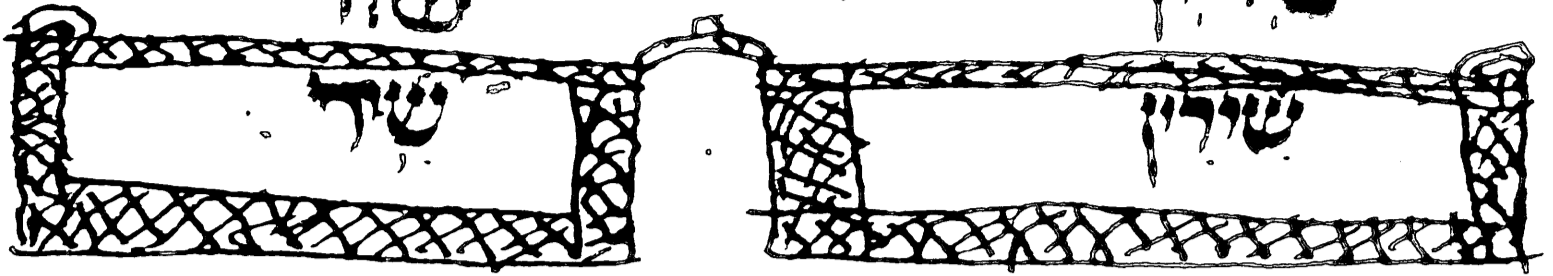
**YEMEN: [18--]
YEMENITE SCRIPT**

These images are from the collection of the Library of the Jewish Theological Seminary (JTS). JTS holds the copyrights to these images. The images may be downloaded or printed by individuals for personal use only, but may not be quoted or reproduced in any publication without the prior permission of JTS.

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תש"ע

שיריין

שיר

השירים אשר לשלמה
ישקנו מנשיקות פיהו כי

ותשבחן דאמר שלמה מלכא דיש כרוח נבואה
ק רבין כל עלמא יין עמדתו שירתא אחאמרו
בעלמא הדין שירא דא משגבא מכולהין שרתא

קמייחא אמר ארם בזמן דאשתביה ליה חובתיה ואתא יומא דשבתא ואגין עלוי כחח סגמיה
איהואמר מזמור שיר ליומא דשבתא שירתא תנייתא אמר משה פס בניו דיש בזמן דבוע להון מרי
עלמא ית ימא דסקי מתחו כגלהון ואמרו בחורא שרתא דהכדין כתיב בכין שבה משה ובני ישראל
שירתא תליתיתא אמרו בניו דיש בזמן דאתיהיבת להון בירא דמיא דהכדין כתיב בכין סבא יס
שירתא רביעיתא אמר משה נביא כד אחא זמניה למיפטר מן עלמא ואוכח נה ית עמא בית
יס דהכדין כתיב אציתג שמיא ואמלי' שירתא תמישיתא אמר יהושע בר נון כד אגיה הרבא
בגבעון וקמו ליה שמיא וסיהלא תלתין וסע שעי' ופסקו מלמימך שרתא דהכדין כתיב בכין
שבה יהושע קיין שרתא שתיתיתא אמרו בדרג ודבורה ביומא דמסר יין ית סמרא וית משני' תיה
ביד בניו דיש דהכדין כתיב וסבחת דכורה ופדק בר אבינועס שרתא שביעיתא אמרת חנה
בזמן דאתיהיבלה ברמן קיין דהכדין כתיב וצליחת חנה בכוח נבואה ואמרת שרתא תמישיתא
אמר דוד מלכא דיש על כל נסיא דעבר ליה יין מתח נבואה ואמר שרתא דהכדין כתיב וסבח
דוד בכנא קיין שרתא תשיעיתא אמר שלמה מלכא נבואה קדשא ק רבין כל עלמא יין
ושירתא עשיריתא עתידין למימר יתה בני גלחא בעדן דימקן מגלחא דהכדין כתיב ומפרס
על ידיו דישעיה נביא שירא הדין יהי לכון לחורא כליל אתר דשוחגא דפסקא וחרות ליבא
בעמא דאזלין לאתחזאה קיין תלת זמנין בשתא במיני זמר ורל טבלא למיסק לטגרא דיון
ולמכלח קיין תקיבא דישרל ישרני' אמר שלמה נביא כתיב שמיא דיון דיהב לן
אורייתא על ידוהי דמשה סמרא דבה דיש כתיבא על תנין לחי אבנא וסיתא סודי משנה וגמלא

שיר רשי'ל

הסירים אשר לשלמה שנו רבותינו כל שלמה האמור בזה הודש חלף שהשלום שלו שיר
שהוא על כל השירים אשר נאמר להרבה מאת עזתו ועמו בני' ארע לא היה העולם כדאי פיוס
שניתן בושה לישראל שכל החובים הודש ושה הודש דש'ס' אר' לעזר בע משל למרוד למלך שנטל סאה
חטים ונתנה לנחחוס' אל כך וכך הוצא לי סולת כך וכך מודסן וקלית לי מתוכה גלוסקא
אחת מנוסה ומעולה' כך כלה החובים הודש ושה הודש דש'ס' שכולו יראת שמים והבול עול מלכותו ישרע
מנשיקות פיהו זה השיר או' כלי במיה כגלותה ובסמנותה מו יתן וישרני המלך שלמה מנשיקות פיהו
כמו מאג במיהו פני שיש מקוואות שנושקין על גב היד ועל הכתף אף אני משתוהרת ומתאוה להיות
כיהג עמי במנהג הדחשון כחתן לכלה מה למה" כו טובים לי דודיך מכל משתהיין ומכל עונג והאחי
נגראת עש היין כעש ש בית משחה היין דאסחר בשירלא ישתו יין והיה כנור וככל תוף וחליל ויין משתיהם
זהו ביאור משמעו ונאמר דוגמא שלו עש שנתן להם חורחו ודבר עמהם מניס ל פניס' ואוחס דודיש
עודם ערבים עליהם מכלשעשוע ומובטחים מאתו להומיע עוד עליהם לפארלהם סוד טעמיה
ומסתר ממנוכותיה ומחלים מניו לקיים דברו וזהו ישרני מנשיקות פיהו' לדיח שמניך טובים' שם טוב

נגרא

These images are from the collection of the Library of the Jewish Theological Seminary (JTS). JTS holds the copyrights to these images. The images may be downloaded or printed by individuals for personal use only, but may not be quoted or reproduced in any publication without the prior permission of JTS.

שיר השירים א

בגדסא יהיה מתמלל עמו אפין באפין כגנר דנסיק
לחכניה מסגיאות חיבתא דחביב לן יתיר מאבעין
עממיה לרה לבל ניסך גבולתך דענדחא
לעמך בית יש זעו כל עממיה דזמנו ית סימנ
גבולתך ואתחך טבא' זמך קדישא אשתמע בכל
ארטא דהוא בחיר ממשח רבנחא דהוא מתרבי
על ישי מלפין ובהנין ובגין בין רחמו צדיקו
למהך בתר אורח טובך בדיל דיחסנן עלמא הדין
ועלמא דאתי יצאני כד נסקן עמא בית יש
מאנ הות מדברא שבינת סרו עלמא קדמיהון

בעמורא דעננא ביממא ובעמורא דאישתא בליילא אמרו צדיקי דרא ההוא לבין כל עלמא נגינא
בתוך ונהי דהטין בתר אורח טובך והדיב יתן בשיטולי טורא דסיני והב לן ית אוריתך מן בית גנך
דקייטא ונחדי ונבדח בעטדין ותרתין אתון דמיפתחא בהן ונהי דכירין יתהון ונרחס ית אלהותך
נהי מתרחקין מבתר טעות עממיה וכל צדיקיא דעבדין דתקין קדמך יהון דחלון מינך ורחמין
יתסקודך שחורה כד עבדו בית יש ית עגלא אתקדו אמיהון כבנוי דפוש דשרין במשכני קדרי
וכד תבו בתובתא ואשתביק להון קגא זיו יקר אמיהון כמלאכיא על דעבדו יריעתא למשכני

ושרת

נרא עלסם שמן טוב לדיח שמניך טובים שהריחו בהם אפסי ארץ אשר שמנו שמעך הטוב כעשותך
נודאות במצרים שמן תורה נרא שמך להיות כיה ערב שלך יוצא למרחוק שכן דרך שמן ערב בכל עת
יהוא בצלוחית חתומה אין ריחה נודף כותחה ומריק שמנה לפלי אחר ריחו נודף על כל עלמות אהבוך
בא יתרו לקול השמועה ונתגיד אף רחב הזונה אמרה סי שמענו את אשר הוסיסה וגו' ועל כיה לוינס
הוא להים בשמים וגו' עלמות בתולות לטי שהדיבור דמהו לבחור שהובתו מחכמתו ולפי הדין
העלמות הן האומות משכני אחריו נרצה אני שמטתי משלוחיך דמנ שאמרת למשכני ואט אמרתי
אחריו נרצה להיות לך לאשה הביאני המלך חרדיו וכן היום הגה עורנה לי גולה ושמה האשר נרצתי
בך נמכרה דודיך גם היום בלמנות חיות תמיד אגסור דודיך הראשונים מכיל משחה עונג ושחה
מישרים אהבוך אהבה ענה אהבת מישור בלי ערפה ודבסיס אשר אהבוך אני ואפותי באוחן הימים
להומיטו לטי ענינו ולפי דוגמתו שהם משפירים לננו הסך נעורים אהבת כללות לכתם אחריו
במדבר בארץ ציה וצלמות נגם טרה לא עשו להם והאמינו בו ובשלומו ולא אמרו היאך נצא למדבר
לא מקום לרע ומזונות והלכו אחריו והוא הביאם לתוך חרדו היהק עננו בגנו עורם היום גנים ושמים
בו אף לבי ענים וצרתם ומשתשעים בחורה ומגפירים דודיו מין ומישור אהבתם אוחו שחורה
אני ונאווה אותם דעותי ל ארל בעיניס אף אני עזבני אשי מנני שחדות סבי פי שחורה אני על ידי
שזינת השמש ונאווה אני בחתוך איברים נאים אם אני שחורה כאהליה דר המשחוינים מנני בגשמי
הם נרושים תמיד במדברות גלה אני להתכבם להיות כוריעות שלמה דוגמא היא נו' אומרת
כני כלומות שחורה אני במעשי ונאווה אני במעשה אבותי ואף במעשי יש מהם נאים אם יש
עון העגל יש בי כנגדו זכות רבלת התורה וקורא לאומות בנות ידושלם עש שהיא עתידה
להי עשות מטרסולין לכולם כמו שניבא וחזקל ונתתי אותם לך לבנות כמו ערדון וננותיה אל
תראני אלתסחפלו בי לבניו שאני שחורת לבי שאין שחודתי וכי עורי לא עו' שזינת השמש
שאוחן שחדות יש לני להתלבן כשיעמוד בצל בני אמו ניחרו בי הם בני מצרים שגדלתי

בהם

טובים דודיך מיון לרוח שמניך
טובים שמן תורה שמך על כן
עלמות אהבוך משכני אחריו
נרצה הביאני המלך חרדיו
נגילה ונשמחה בך נזורה דודיך
מיון מישרים אהבוך שחורה
אני ונאווה בנות ירושלם כאתלי

בליילא אמרו צדיקי דרא ההוא לבין כל עלמא נגינא
בתוך ונהי דהטין בתר אורח טובך והדיב יתן בשיטולי טורא דסיני והב לן ית אוריתך מן בית גנך
דקייטא ונחדי ונבדח בעטדין ותרתין אתון דמיפתחא בהן ונהי דכירין יתהון ונרחס ית אלהותך
נהי מתרחקין מבתר טעות עממיה וכל צדיקיא דעבדין דתקין קדמך יהון דחלון מינך ורחמין
יתסקודך שחורה כד עבדו בית יש ית עגלא אתקדו אמיהון כבנוי דפוש דשרין במשכני קדרי
וכד תבו בתובתא ואשתביק להון קגא זיו יקר אמיהון כמלאכיא על דעבדו יריעתא למשכני

דשיעל

נרא עלסם שמן טוב לדיח שמניך טובים שהריחו בהם אפסי ארץ אשר שמנו שמעך הטוב כעשותך
נודאות במצרים שמן תורה נרא שמך להיות כיה ערב שלך יוצא למרחוק שכן דרך שמן ערב בכל עת
יהוא בצלוחית חתומה אין ריחה נודף כותחה ומריק שמנה לפלי אחר ריחו נודף על כל עלמות אהבוך
בא יתרו לקול השמועה ונתגיד אף רחב הזונה אמרה סי שמענו את אשר הוסיסה וגו' ועל כיה לוינס
הוא להים בשמים וגו' עלמות בתולות לטי שהדיבור דמהו לבחור שהובתו מחכמתו ולפי הדין
העלמות הן האומות משכני אחריו נרצה אני שמטתי משלוחיך דמנ שאמרת למשכני ואט אמרתי
אחריו נרצה להיות לך לאשה הביאני המלך חרדיו וכן היום הגה עורנה לי גולה ושמה האשר נרצתי
בך נמכרה דודיך גם היום בלמנות חיות תמיד אגסור דודיך הראשונים מכיל משחה עונג ושחה
מישרים אהבוך אהבה ענה אהבת מישור בלי ערפה ודבסיס אשר אהבוך אני ואפותי באוחן הימים
להומיטו לטי ענינו ולפי דוגמתו שהם משפירים לננו הסך נעורים אהבת כללות לכתם אחריו
במדבר בארץ ציה וצלמות נגם טרה לא עשו להם והאמינו בו ובשלומו ולא אמרו היאך נצא למדבר
לא מקום לרע ומזונות והלכו אחריו והוא הביאם לתוך חרדו היהק עננו בגנו עורם היום גנים ושמים
בו אף לבי ענים וצרתם ומשתשעים בחורה ומגפירים דודיו מין ומישור אהבתם אוחו שחורה
אני ונאווה אותם דעותי ל ארל בעיניס אף אני עזבני אשי מנני שחדות סבי פי שחורה אני על ידי
שזינת השמש ונאווה אני בחתוך איברים נאים אם אני שחורה כאהליה דר המשחוינים מנני בגשמי
הם נרושים תמיד במדברות גלה אני להתכבם להיות כוריעות שלמה דוגמא היא נו' אומרת
כני כלומות שחורה אני במעשי ונאווה אני במעשה אבותי ואף במעשי יש מהם נאים אם יש
עון העגל יש בי כנגדו זכות רבלת התורה וקורא לאומות בנות ידושלם עש שהיא עתידה
להי עשות מטרסולין לכולם כמו שניבא וחזקל ונתתי אותם לך לבנות כמו ערדון וננותיה אל
תראני אלתסחפלו בי לבניו שאני שחורת לבי שאין שחודתי וכי עורי לא עו' שזינת השמש
שאוחן שחדות יש לני להתלבן כשיעמוד בצל בני אמו ניחרו בי הם בני מצרים שגדלתי

בהם

שיר השירים א

קָדַד כִּירוּעוֹת שְׁלֵמָה אֶלְהָרְאוֹנִי
שִׂאנִי שִׁחְרָהֲרֹת שִׁשְׁזַפְרוֹנִי
הַשְׂמֵשׁ בְּנִי אֲמִי נַחֲרוֹבִי שְׁמוֹנִי
נִטְרָה נֶתְהַרְמוֹם כְּרָמִי שְׁלִי לֹא
נִטְרָתִי הַגִּידָה לִי שְׁתֵּהֲבֵה נִפְשִׁי
אֵיכָה חֲרָעָה אֵיכָה הִתְרַבִּינִי
בַּעֲהָרִים שְׁלֵמָה אֲהִיָּה כַּעֲטִיָּה עַל
עַדְרֵי חֲבָרִיךְ אֶסְלֵא תִדְעֵי לָךְ
הַיֶּפֶה בְּנָשִׁים צִמְחֵיךְ בַּעֲקָבִי

גִּדְתָּ בִּנְיָהוֹן שְׁכִינְתָּא דִּינִי וְנִמְשָׁה דְכִהוֹן סְלִיק
לְדִלְקֵינָא וְיֵהֵב שְׁלֵם בִּנְיָהוֹן וְצִין מִלְכֵהוֹן
אֶמְרָת כִּנְשָׁתָא דִּיִּסְ כְּלָקְבִיל עַמְמֵי אֶלָּא תְכַזֵּן
וְתִי עַל דְּאֶנָּא קִדְרִיתָא מִנְכֹּן עַל דְּעַבְדִּי כְּעוֹבְדִינִין
וְסִגְרִית לְשִׁמְשָׁא וְלִסְיֵהֲרָא דְנִבְיָאֵי שְׁקֵרָא אֶכְנִין
גְרָמִין לְאֶסְתְּרָמָא תְּחוֹת דְּרוּגָא דִּינִי עַלְיָ וְאֶלְפִּיכִי
לְמַפְלַח לְטַעֲוֹתְכֹן וְלִהְלַכָּא בְּנִימוֹקִיסָא וְלִמְרִי
עַלְמָא דְהוּא אֵלֵי לֹא מַלְחִית וְלֹא אֶלִּית בְּנִימוֹקִיָּה
וְלֹא נִטְרִית יִתְּכִדְרוּי וְיִתְּאוּרִי תֵּה " כַּעֲטִיָּה
כְּדִמְטָא זְמַנִּיה דְּמִשָּׁה נְבִיא לְמוֹטְרָא מִן עַלְמָא
זֶמְרָא קְבֵה אֶלִּי קְרָמִי דְעַמְמֵי הַדִּין עַתִּידִין לְמַחֲבִי
וְלִהְלַכָּא בְּגִלְתָּא כְּעוֹן חוּי קְרָמִי אֵיכְדִין יִתְּרַנְסִין

וְיִסְדִּין בִּינִי עַמְמֵי דְקֵשׁ " גְּזִירָתְהוֹן כְּחֹמְתָא וּבְשָׂרֵי שִׁמְשָׁא דְטִיֵּהֲרָא בְּתִקְוֹת תְּמִינָא וְיִינִין
יֵהוֹן מִכְּאֶלְטִין בִּינֵי עַדְרֵי בְנוֹי דְעַשׂו וְיִשְׁמַעֵל דְּמַסְתְּפִין לָךְ טַעֲוֹתְהוֹן לְחֲבָרִיא " מִסְ לֹא אֶמְרָ
קְבֵה לְמִשָּׁה אֵי בַעֲטָא לְהוֹן לְמַהֲךְ בְּגִלְתָּא כִּנְשָׁתָא דִּיִּסְ דְּמִתִּילָא לְדִיבָא שְׁפִירָחָא וְנִנְשִׁי תְּהִי דְחִים לֵה
וְתֵהָא מִהְלַכָּא בְּאוּרְחֵיהוֹן דְּצִדִּיקִין וְתֵהָא מִקְרָא צְלוֹתְהָא עַלְסוֹם בְּרַגְלֵיָּהָ וּמִדְּרֵי דְרֵהָא וְתֵהָא
מִזְנוֹתָא לְצִנְהָא לְגַדִּי עַזִּין לְמַהֲךְ לְבִי כִּנְשָׁתָא וְלְבִי מִדְּרָא לְבִבְהִיא זְכוּתָא יְהוּיִן מִחֲמַדְלָסִין
דְּשִׁינְל

בהם ועשו עמי בערפדב הם נחרו בי בהסתם ופתויים עד ששמוני נוטרה את הפרמים ושם שנתני
השמש והושחרתי כלו נתנוני עובדת פהים אחרים וכרמי שלי מאבותי לא נטרתי מצינו פרנסים
נקראים במהרם כל כרמי שנונתתי להאת כרמיה מסם ומתרגמינן ואמני לה יתפרנסהא וכולן יכניה
דרך כרמים " הגידה לי שאהבה נפשי עכשו דלך חוטר ומרמה אותן לצאן החביבה על הרועה אומרת כל
לסניו באשה לבעלה הגידה לי שאהבה נפשי איפה הרעה צאנך בין הזאבים הללו אשר הם בחופם ואיפה
תרביצם בעהדים בגלותה שהיא טת צרה לצאן " שלמה אהיה פעטיה ואת מה איכנת לך אין והמקומך
שאהיה באבי לה עוטה על צנה פוכיה על צאני " של עדרוי חבריך אצל עדרוי שאר הרועים שהם
רועים צאן כמותך כלו בין גדודי האומות הסמוכים ל שהים אחרים ויש להם מלכים וטדים מנהיגים
אותך " אם לא תדעי לך זו היא תפוצת הרועה אם לא תדעי לך להיפן תלכי לרעות צאנך את היסה
בנשים שחדל לזה רועיה מלהנהיג אותם " צאי לך בעקבי הצאן הסתפלי במקיעות ודרך שהלכו
הצאן והטריבים כיכדים וכן הרבה כמקרא וטקבותך לא נודעו נחמסן טרביך והוא יגוד טרבי ישוב
על טרבינו ואותו הדרך לבי " ורעי את גדיותיך עמה שאת אצלם וזה הדוגמא אם לא תדעילך
פנקייתי נעזתי הינה בנשים בשכר אומות איפה תרעי ותניצלי מוד המציקים לך ולביות ביניהם ולא
יאבדו בניך התסונני בדרכי אבותיך הראשונים שקיבלו תורתו ומצותו ושמרו מסמרתו ומצותו ולכי
בדרכיהם ואך בשכר זאת תדעי גדיותיך אצל שרי האומות וכן אמרי ירמיה הצבי לך ציונים שימי לך
תמרוכים שית' לצך למקלה " לפוסתי ב' דמיתך רעיתי למ' זו כמו למ' להולחח המוןמים ופלו
למ' לריח שמניך טובים להביצת פוקיס הרבה שאקנתי מחנותי לצאת לקראתך ברבבי פרטה ל
להוסיף פמ' דרכת בים קופיך קוקים הרבה שם דמיתך רעיתי שתקתיך מצערתך ש' ואפס תמדיסון

זאת

הצאת ורעי את גדותיך על
משכנות הרועים לקסתי ברכבי
פרעה דמיתך רעתי כהן
לחייך בתורים צוארך בחרוזים
תורי זהב בעשה לך עט נקרות
הכסף עד שהמלך במקפו נרדי

בגלותא עד זמן ואשלה מלכא מסיחא ויהי מרבה
יתהין בניח על משכניהו הוא בית מקדשא רבא ליון
רוד ושלמה רעיתו דעס " למסמי בדמקו יקר
ממל דרמוסרעה ומשרייתיה בתרוהין בר דרדין
ובנרשין והות אורחא סגינא לבין מארבע סטריהוין מן
ימינא וממלא הות מדבריא דמלין חיוון קלן ומן
בתריהוין הוה כרעה רשיעא ומן קדמיהוין הוה ימלא
דקוף סא עבד קנה אחגלי כפוח גבורתיה עלימא ונגב
יתמיא וית טינא לא נגב בהימא שעתא תקף רוגא
דיין עליהוין ובעא לשכנותהוין בימא היכמה ואסתתרו

כרעה וחיילותיה לתכוהי ומרשוהי וסמנותיה אלפי משה נביא דברס ידוהי בצלו קיין וארת יב
רוגא דיין מנהוין ונתח איהו וצדיקי דרא ית מנהוין ואמר וסירתא ועברו בגן ומא ביבשתא בגין ד
גבותא זאב ירוע דחימא דיין " בתע כן נקרו למדברא אמר וין למשה כמה יאי עמא דדין
לאתיבא להוין כתגמי אודיתא ויהוין כנמחין בליסתהוין ולאיעדוין מן אורחא טבא היכמה דלא ערי
סוקיא בליסתיה וכמה יאי קדלהוין לסודרא נידקו דיו ויהוין עלוהוין בנילא על קדל חורא והוא חריש
בחקלא ומכרניס ויהי וית מריה " ער בכין אחמר למשה סק לרשיעא ואחין לך ית חרין לחוי
אבניא חליבין מסמיר כודסי יקרי בהיקין כוהבטב מסוגדין בשטין כתיבין באצבעי גליף בהוין עסח
דבריא זקיקין יתיר מן כמא דמוזיק שבע זמבין שבעה דקסון עניינין דמתמרשין בהוין ארבעין ומשע
אנין ואחתיבין על ירך לעמא בית יס " ע נער והוה משה רבהוין סליף לרשיעא להבלא ית
חרין לחוי אבניא ואודיתא ותקידחא קמו רשיעי דרא הבא ועברו עיאל דרהב ועיורבין דביניהוין
אקריאו עובר יהוין נמך להוין גום ביש בעלמא דמקדמות דנא הנה ליחיהוין נדיף בעלמא ויתר בין

דשיזל

זאת דחית נסמרי אגדה דא דמיתך רעיתי עס דמיתך רעיתי עס הנאית לכל ארעיתא את " לסוסתי רבנות
קוקים דמיתך כמו אותי דמו להרוג כי עס קישטתך בהשוטים נאים " נאון לחייך בחוכים שורות נכרי
אונן ומצחת זהב " צוארך בחרוזים ענה זהב ומרגליות חרוזות כמתילי זהב של בינת הים תורי זהב נל
מלככו אמי ובית דיני למני בוא פרעה שאשיאכו ואחזק את לבו לריוק אחריק עספל שבח גמי אולחתי
כרי שנעשה לך חורי הישנטי זהב " עס נקודות הכסף שהיה בידך כפר שהוצאת ממא שגזולה היתה
בינת הים מבית כח " נקודות כלי כסף מבורד ים ומצויידיים בחברבורות וגוונים " עד שהמלך במסנו
משיבה כפי ואן כל זה אמת טובה שגמלת לי ואני גמלתוך רעה כי בעוד המלך עליה סמך מסבת חוסחו
נרדי בתן ריחו הלוקם להבאש בעוד שהשכיבה שקיני הלכלתי בעגלי ולחבה כתב הפתוב נתן ריחו וליא
כתב הבאש אוקדיוח למי שניבר הסחוב כל נבייה " צרור המור דיוניני דודי כעשה לו כמו שיש לו צרור המור
בחירו ואלה הרי לך צרור שיהן פוח מן הראשון שאיבודת כך הדיה פתולה זיל על מעשה העגל ומלא
להם ספרה על גוונם ואמר התנדבו למשכן ואמר יבוא זה הכסף ויבפר על זה העגל " בין סדי ילג
אשמי שמעלתו אמר לשטון שם " בין סדי בין שני בדיה ארון " אשכול הכומר יס בוסס שפמו כומר כמו
כנרים עס נרדים ועשוי כמין אשכולות " בכרמי עין גדי שם מקום ושם הוא מצוי ונאיתי באגזה שאותם
כרמים עושין מירות ד' אורה טעמים בשנה ודוגמא זו לכמה כפרות ומחילות שחולל להם הדיה על
כמה נסיונות שניסוהו במדבר " הנך יפה רעיתי אני הייתי בונה בהלכלתי והוא חטני בדברי רצוניים
לו מלחתי כדבדיך וברי את יפה ויפה " עיניך יונים כלה שעיניה פעוקים כל גומה צריך בדירה העיניה

שיר השירים א

נתן ריחו: צלור המורה דודו לו בין
 שדו יליון: אשפל הכפר דודו
 לי בכרמי עין גדי: הנך יפה רעיתי
 הנך יפה עיניך יונים: הנך יפה
 דודי אהך נעים אהך ערשנו רעננה
 נרות פתיון ארזים רה יטבו
 ברותים: אני חבשלת הערון ב

קראו כנודע דריסיה ביש לחיה נחת מכתה סגיו
 על בקרהו" צרור בהגוז זמנא חמר יוא לחשה
 חזילחות ארום חזילו עמך נקק מני ואשיצנין צפון
 חבמשה זכעה רחמי מן קיל נכר יוא להון שקידת יצ
 רבניה חזיה בטור מוריה על מדבחה ותכין מתקן
 רגזיה ואשרי שפיתיה ביניהן כמלקדנין" ואכל
 הא שפין נחת משה ותדן לחי אכנין בידו ובגין חזי
 יקחתיה קרו דודי וגפלו ואיחברו בבין אול משה וסך ית
 עגלח ובכר ית טפריה לנחלא ואשקו ית בני ישראל
 וקטל ית כל מן דאתחייב קטול וקטל זמנא תניחא

לריו עא (עלי קו) ובכר על בני יא' בכין אתמקד למעבד ית מסכנא וארונא בהגוז זמנא אוחי מסר
 ועבד ית מסכנא וית כל מנוהי וית ארונא ושוי בארונא ית חרין לוחי אחרנין ומני ית בני דאחרן (קרו)
 ית קרבנא על מדבחה ולבסכא ית חמרע על קרבנא (מנין הוה להון חמרע לבסכא הלא חנון במדבחה
 לא אחר כשר לבית זרע ואף לא תיבין וגוננין (רמונין) לא הוון חזון לכרמי עין גדי ונסכין מתמן אתכנין
 דענכין ועצרין מנהון חמרע ומנסכין יתיה על מדבחה רבעות הינא לאמרע חוץ" הנך יפה כד
 עבד בית ית רעננה ומלכהון הלא במימריה משה יתהון במיליא דמלאכיא קדישן ואמר ככר
 יא" עבדיך ברותי חביבתי כנשתא דיש בזמן זאת עבדא רעיתי ועסקא בכחגמי אודיתי וכמה
 חקנין עבדיך ועניניך כגולנין בני יונתא דמתכשרין לאתקרבא על מדבחה" הנך אתעבת
 כנשתא דיש קום רבין עלמא ובין אמרת כמה טאי שפינת קודשך בעירין זאת גרי בינא ומקביב
 ברענא עלתחנא בעירין זאת מסרי במריינא חיבתא ובננא סגין על ארעא עונחנא מישין ומגן
 כחילן דנציב על עינא דמיט דעמייה שפיל ואנטיה סגין קרו" אמר שלמה כבש כמה טאי
 בית מרדשא דין דאתבני על ידו מן קיסי גולמיש אלפית ריהי ותי בית מרדשא דין דעתיך
 לאחבנא ביומי מלכא משיחא דבארזיה יהויין מן חרזין דאנתח דערין וסירותיה יהויין מן בראתי
 ואגין ועלבי" הנך אמרת כנשתא דיש בעירין דמסרי מרי עלמא שכתיה ביני אגוז מתילא

כאיש אין גומה נריך בריקה והדוגמא היא זו מחלתי על עונך והרי את יפה בעשה והרי את יפה בכשמה
 יפה במעשה אבות יפה במעשיך" כי עיניך יונים צריקים יש בך שנרדפו בי כיונה זו שמשמרת את בן
 זוגה אינה מניחתו שיזדווג לאחרת' כך ויאסמו לינופל בני לוי ולא טעו בעגל ועוד הנך יפה במלאכת
 המשכן שנהנה עשו אותה וגו' ויברך אותם משה הלי שקילסם על כן" הנך יפה דודי אהך נעים שטנות
 על פשעי והשרית שכינתך בתוכי וזהו גילוס כל ירדות האש וירא כל העם וידונו" אהך ערשנו רעננה עי
 נעימותיך הנה רעננה ערשנו בבכינו ובבנותינו שהיו נקבצים כולם לירסה של ותקהל העדה וגו'
 המשכן הלוי מטה שג' בחלהמטות אשר בבית ה' עש' שהן פריין ורביין של יא' הורות בתוכו ארזים
 שבה המשכן הוא זה דהיטבו לא ידעתי אם ל' הדשים או ל' בריחים' אך ידעתי שאהך שלמסנה שנינו
 להיטו פיתו של אדם הן מעירין בו" חבשלת הי' שושנה" שושנת העמקים באה מ' שושנת ההרים
 לפי שמרובות תמיד שאין כח החמה אולטות סס" כשושנה בה' שמנהבין אותה ותמיד היא עומות
 בנייה ואדמיותה" כן רעיתי בין הבנות' מ' כמות אותה לרדוף אחריהם לנבות כמותם אחרי להים
 אחרים והיא עומדת באמונתה" כחמה' אילן של תפוחים כשהוא בין אילני סרר הוא חביב מכולם

שיר השירים ב

שושנת העמקים כשושנה
בין החוחים כן דעית בין הבנות
כתפוח בעשי הוער כן דודו בין
הבנים בשלו חמדתי וישכתי
ופרו מחוק לחבי הבטני אל
בית היין ודגלו עליו אהבה
קמלונ' באשישות רפד' וני

לכרקים רטיב מגנתה ועין ועמודי יאין כורדא
דבמזר גנתה ועין כשגנה ובעין ואנא
קטיא מן אודתה דתקנן קדמוהי ואיהו מסליה שכינת
קודשה חבי אטא מתילא לודיא דמלכבלה ביני קלוא
דבעין עמי'הא ובעין הכד' אנא נעיצא ובעינא
מגזירן ביסן בגלותה ביני פלכי עממיתא כמכונ
היבמה דיא ומטבח אחרגא ביני אלני קדק וכוז
עלמא מודעין יתיה כין רבון כל עלמא יא ומטבח
ביני מלאכיא בעין דאתגלי על טורא דסיני בזמן
דיהב אוריתא לעמיה בההיא שעתא בטלל שכינתיה
רגזת למיתב ונתגמי אוריתיה במימן על מורגיו

אמר מקודו נטירין לי לעלמא דאתי
מחיבת מדרשא דיש למילף אוריתא ממס משה קנרא רבא וטיקס מקודו קבילית עלי בחיבתה
ואמרית כל דנקיד יא אעביד ואשמע סמכונ
מגו שלהובית אישתא זעית ודתעית בחרי מן דתתא בכין קריבית לוח משה וזהו ואמרית להו קנלו
אתון קלפתגמא דיי' מהו אישתא ואעילו לבית מדרשא וקעידו ית' בכתגמי אוריתא דעליון אתכסם
עלמא והבו דדיין על צורי מופסר מליא קרישין דמתיקין על מורגיו כתמוחי גנתה ועין ואיה עסקה
רטיב

קנרו טוב בטעם ובריה כן דודו בין הבנים בין החורים והדוגמא כך הרבה מכלה להים נדחר למיך
בללו חמדתי וישבתי ומלא התפוח הזה הכל בורחם ממנו לפי שאין לו צד' כך נרחו כל האומות מעל הרבה
במתת' אבל אני בצלו חמדתי וישבתי אלצית היין אהל מועד ששם ניתנו פרטיה וביאורה של תורה
ודגלו עליו אהבה וקבוצתו שדוגלני אלפי אהבה היא עלי עונני זוכרת אהבתו ודגלו קמסוני עתה
כמזרת החולים באששי עכבים או באשישות קולת נקיה לרדוני למדו רסודתי קביעותי בתסוחים
לריח טוב כדרך החולים כי חולה אני לאהבהו כי צמאתי לו מה בגלותי רסודה ל' מצעה הטן כמון דמר
חרוץ עלי טיפי שמלו חחת לראשי במרדבר ויימונו תחטקני דרך ג' ימים נוקע לתור להם מנוחה
ובמקום המנוחה מוריד להם מן ושלי' כלזה אני זוכרת עתה בגלותי וחולה לאהבהה השבעתי
אתכם אתם האומות בצבאות או באצלות עתה ה' הקר ומאכל כצבאים ואיילים אם תעירו וגו'
שביני לדודי לשנוחה ולהחלימה ולבקש ממני להתנחות אחרים עד שתחטף בכל עור שהיט
תקועה בלבי והוא חטף בי עד שתחטף כמו עד שהמלך במקבו בטור שהמלך במקבו אם
תעירו אם תקניאו כמו ויהי עריך ומשרה לערך ואם תעוררו כמו העורר עלה שורה קנ' ר' בלעו
ישמא רבים ואינם מתיישים על קר הדברים כי נוהא אני שנתבא שלמה ודבר על יצאחמא
ועל מתת ועל המסכן ועל ביאת הארץ ובית הבחורה וגלות בבבל וגלות בית שני וחרבנו קול
דודי חזר המסורר על הראסונות בארם שהיצר דבריו וחוגר ואומר לא אמרתי לסניכס אכלא
ראשית הדבר הוא החייל ואמר הביאני המלך חדריו ולא סיפר היאך נקדם במצרים בצ' חבה
ועכשו חוגר ואומר משיכה זו שאמרתי לכם משכני דנדי ורצתי אחריו כן הייתה נואש הייתי או
לגאולה עד תום ת' שנה שאמרו בין הבתרים וקול דודי הנהגה בא למני הקץ כמדלג על ההרים
ומקנץ בגבעות דומה דנדי לצבי בקלות מרוצתו שמייהר לבוא לצבי ובעומר האיילים

שור השורים ב

בתפוחים כיהולת אהבה אני
שמאלו אחת לראשי וימיני
תחבנני השבעתי אתכם בנות
יושלים בעבדות או בחילות
השדה אסתערו ואתם תעוררו
את האהבה עד שתחפץ קול
דודי הנה זהבא מדלג על
הדרים מקפץ על הגבעות

בהון מאס אחסי בהון ארום מרעת היבחה אנא
שרלו כד הון עמא בית יש אלפין במרבה הון ענני
וקרא מקחרא להון ארבעה מארבע דוחי עלמא
בגין דלא יספוט בהון עובא ביסא וחד מן עלמיהון בגין
דלא יספוט בהון שרבה ושמשא ואח לא מטריד
ובדרא וחד מלרע להון דהוא מסובל ותהון היכמה
דמסובל תגרבינא עת ינהא בעטביה וחד הוה דהיט
דךמיהון מהלך תלתא יומין למכא טגריא ולמדני
מישריא וקטייל כל חיוון קלן ועקרבין דבמדברא
והוה מאלייל להון אחר כשר למסת בגין והוה עסקין
באולפן אוריחא דאתיהיבת להון ביד ומוכא דיון
השבעתי בתר בין אתאמר למשה בנבואה מן

קיון למשלה אנגדין לפלא ית ארעא וכד תבו מלפלא אניקוסום בים על ארעא דים ואתעכבו
ארבעין שנין במרבהא כחה משה מביה וכך אמר אשבעתי יתכון כנסתא דים ביי צב ובתקיני אר
דים דלא תמידן למיסק לארעא דכנען עד דיהי רעוא מן קיון ויקוסם כל דרא אנשי רבא למחת
מגו משריתא היכמה דגדו אחיבון בני אנרים דנכרו תלתין שנין ממוז עד לא מטא קיצא גמלני ביד
כלשתאי דיתבין בגת גמלני ותהון שהין אנריבו עד זמן ארבעין שנין ובתרכין עכון בניבון ויחפון
יתה"ל אמר שלמה מלכא בעידן דהו יתבין עמא בית יש במל סלידת דבילתהון לשמי
מרומא הא בכין אתגלי יקרא דיון למשה על טגרא דחורב וסדר יתיה למל למורה יודיהון
ולא תהון ותהון מאג דחור מרות מצראי וטמו על קיצא בגין זכמתא דאנהתהון דמתילין לטוביא
ושור על זמן שעבדא מאה וחשעין שטן בגין צדקתא דאמהתן דמתילין לגלמתא

גומר אייל בחור" הנה זה עומד סבורה הייתי לישב עגונה עור ימים רבים והנה הוא הודיע עומד ומעץ
מן חלופות הסמים את העפול שלי שכ' ראה ראיתי את שני עמון" ענה דודי ענה ל ענייה ול צטקת קול רם
וגה בנין אט לכולם וענו הלויים" ואמר לי עו משה" קמו לך אזעלה אתכם מעני מארים" הנה הקרתו
עבר אין עכשיו טורח בדרך" סתיו תרגום חורף קחוא" הנצנים נראו בארץ קרבנו ימי החמה
שהאילנות מוציאים סרחים והולכתי דרכים ובני וונה דרך העומות להיות משורדים ומצטצמים בימי
טיקן" התאנה חנטה מגיה כמשמעו" והגמטם סמדר" כשנוסל הפרח והענפים מובדלים מה מזה
וניברים כל עניבה לעצמה דרויה סמדר כל העטן הגה לטי מיטוטו לח'בת פרחו שבחור מרצה
זאת ארוקתו ליכך אחריו כן עשה לי דודי" ענה דודי עי משה" ואמר לי עי אהרן" קומילך גיורי
עצמך וישלו איש מאת דנהו" כי הנה הקתיו טבר'לות' מאוח שנה דלגתים למנותם משנוכלך
יצחק" הגשם שהוא טרווחו של קתיו חלף הלך לו כלו' שמונים שנה של גנסי השעבוד נגזנו ענינם
והלכו להם מסונבלה מרים הקשו המצדים שעבוד עליהם ולכך נהראת מרים על שמירדום
הנצנים נכ' הרי משה ואהרן מוכנים לכם לכל צרכיכם" עת הזמיר הגיע שאתם עתידים לנ'סירה
עליהם" קול התור קול הת'רהגדול דא' קול התור קול שהגיע זמן יציאתכם ממצ' התאנה
חנטה מגיה הגיע זמן של בכורים לקרב שתיכנסו לארץ" והגמטם סמדר' ברעזמן נספיהין דא'

בסרים

שיר השירים ב

דומה דודי לשבי או לעפר האלים
הנה זה עומד אחר פתלנו משיג
מן החלונות משיץ מן החרבים
ידה טפה דודי ואמר לו קבמו לבי
רעותי ופתו ולכו לך פיהנה
הקתיו עבר האשם חלף הלך לו
הנענים נרצחו בארץ עתה המור
הגיע וקול התור נשמע בארצנו

דומה דודי לשבי או לעפר האלים
הנה זה עומד אחר פתלנו משיג
מן החלונות משיץ מן החרבים
ידה טפה דודי ואמר לו קבמו לבי
רעותי ופתו ולכו לך פיהנה
הקתיו עבר האשם חלף הלך לו
הנענים נרצחו בארץ עתה המור
הגיע וקול התור נשמע בארצנו

ענה ובעיני צפרא אתיב רחמי ואמר לבי קבמו
לך כנסתח דיש רחמי וימלך רחמי וסודת עובדיך
אניולי נקרו משעבוד מצרתי
ענה ובעיני צפרא אתיב רחמי ואמר לבי קבמו
לך כנסתח דיש רחמי וימלך רחמי וסודת עובדיך
אניולי נקרו משעבוד מצרתי

כנס
כשרים שבכס חנטו והנצו לפני מעט והריחו ריח טוב
דלא התאנה חנטה כגיה למושעי יש שכלו בג' ימי אסילה
מהם עשו הסובה ונתקבלו כך נדה בסקיתח
אחריהם והשיגם חונים על הים ואין מקום לנוק לפניהם
הם רומים באותה שעה ליונה שבדחת מני הנץ
תיכנס לכניס הרי הנחש תצא לחוף הרי הנץ אל הרבה
את מונה בעת צרה הסמיעיבי את קולך ויצערו בני יא לה
וינועו כשכור והיתה אדמת יהודה למערות לחגא וכשהן
למעלה להגביה התל קביב עושין אחו מדרגות מדרגות
שיש בהם חורין ונכנסין סס שרצים ועומות אחו לנו
ושאו אחו לנו השועלים הללו הקטנים עם הגדולים
קמדר שהענבים דרים כשהיתה בת ים יולדת זכר
ומחנכים את הזכרים והתינוק טמון והוא בן שנה
ותינוק מצרי מוצר ותינוק ושרל עונהו ממקום שטמון
לכדוח שני אנוסה מני יש שועלים בטיט לכדוח
של מקום דודי לי ואני לו הוא כל צרכיו חבב מחני
מסכן הקריבו עולות ולא חבב מאומה אחרת ואני לו
כל צרכי הדעתי מחנו ולא מלהים אחרים

הרועה

התאנה חנטה פגיה והגפנים
 קמדר נתנו רוח קומו לך רעיהי
 יפתי ולכילך יונאי בחגוי הקלע
 בקהל המדרגה הראתני את
 מראיך השמיעוני אחיך קולך כי
 קולך ערב ונמר אתך נאות אחיך
 לנו שועלים שעלום קטנים
 מחבלים כרמים וכרמיונו קמדר

דש"ל

הרועה את צאנו בשושנים במרעה טוב
 וניח וינה "עד שיפוח היום מוקב למקרא
 של מעלה הימנו דודי לי ואני לו עד זמן
 שגרם העון ושפחתי השמש כחוס היום
 וגדבה סרב ונקו הצללים חטאנו בעגל
 חטאנו במרגלים ונקו הצללים גבוות
 המגנות עלינו מרדתי עולו "קובדמה
 לך דודי גרמתי לו להסתלק מעלי על
 הרים המונבלים ממני "בחרל חלוקה
 והסלגה "על משכבי בלילות בצר לי
 שיבתי אמילה כל לה שנה שהיו יש
 נבוסים "בהשחיו ולא מצאתי כי איננו
 בקרבם כי לא אעלה בקרבך אקומה
 כא וגו' ויחלמשה אעלה לה "מצאוכי
 השומרים משה ואהרן "את שאהבה
 נכסי ראיתם מזה מצאתם בכיר "במעטו שטברתי מהם ברוב לכרישתם משה לקחה מ"שנה" עד שמצאתי
 שהיה עמי בימי והושע לכבוש לא מלכים "אחגתיו ולא ארסנו לא נתתי לו לפיון עד שהביאתו
 למשכן שילה בשביל כל זאת ששעה לי "השבעתי אתכם האומות בהיותי גולה ביניכם "אסתערו
 ואם תעוררו אהבת דודי ממנו עי פתוי והסתה לעזמו לשונם מאחריו "עד שתחטף בעור שאהבהו
 חמטה טלו "מי זאת עולה מן המדבר כפהייתי מהלפת במדבר והיה עמוך האש והענן הולכים
 לפני והורגים נחשים ועקרבים נאורמים הקוצים והבלקנים לעשות הדרך מישור והיה הענן ז
 והענן עוזין ודואין אותן האומות נמתמיהות על גלגלתי ואומנות מי זאת כלומר רבאה גדולה
 היא זאת העולה מן המדבר "פתימרות טען גבות וקוץ שתמר "מקוטרך מור עש ענן הקטורת
 שהיה מתמר מעל סנהה המנימי "רובל בשם המוכר כל מיני בשמים" אבקת טלשם שכותסין
 אותו ושחקין הדק כאבק "הנה מטתו של שלמה אהל מונער והארון שהיו נושאים במדבר
 ששים גבורים קבש לה "קר קביב לה "מגבורי ישראל מוצאי הצבא מן כ' שפחותם והיתרים
 על

התאנה חנטה פגיה והגפנים
 כתחת נבמה ואמרת שיהיה עלומא דסנה ואף
 עולמיה וינקה שבו למרי עלמא בלישנהי מן
 יד אהל פהון מרי עלמא קמו לך כנסתא דישראל
 דחיתתי ופירתי אשולי מפא לארעא דקווימתי
 לאהתיך "וכר דדת מרעה רשיעא פתר
 עלמא בית יש הות מתילא כנסתא דיש ליונרנד
 דסגרא בחגוי טינדא וחוטא מעיק לה מגו ונלא
 מעיק לה כופדא הסדין הות כנסתא דישרל סגרא
 מארבע קטרי עלכוס דהן קרמיהן ומאמן בתריהן
 לדית סכאה גמן חרין קטריהן מודדן דמלפין חיוון
 קפן דכפתין באירי קיהון ות בני אנשא מן יד פחתת כגמה
 בצלמ קיי) גנפת ברת קלא מן שמי מר(מא) וכן אמרת אנת
 כנסתא דיש דמתילא לונתא דכיתא נמיטמרא בסגור
 חגוי טנלא גבחיוני דגיתא אחוני ית חנוייך ויר
 עובדייך דתקנו אשמעני ית קליך ארום קליך עריב
 בצלותא בבית מקדש זעיר וחנוייך שפיר בעובדין טבין
 בתר דעברו ית ימא אתרעמו על מיה ואחא
 עליהן עמלק רשיעא דנטר להון דעכו על עיסק
 בכירתא גברתא דסקל ועקב אבגא מן עשו ואת
 לאגחא קרבא ביש על דבטילון נתגמי אריתא והיה
 עמלק רשיעא גניב מחחות גרמי ענני ירא נכסר
 מן בטוי דין קטיל יתהון על דהיה בידיהון פקליה דמיבא
 בהיא שנתא אחח"ב בבית יש דמתילין לברמא לאתחנלא
 אלולי צדיקי דרא ההוא דמתילין לבוסם טב

דודי לוי ואני לו הרועה בשושנים
עד שיפוח היום ונסו העללים
כל דמה לך דודי לצבי אתן לעפר
האילים עלהרובתך עלמשכבי
בלילות בקשתי את שאתה
נפשי בקשתי ולא משאתתי
תקומה נא ותקובדי בעור
בשוקים וברחבות אבקשה

בהיא שעתא הדרו בתעבתא בכין טז
אתעתרו למשה כבש ונלי קוי ויהא מעמסניה
אזרז ועמך מתחות ארפי ענני יקרא דייא נעמיה
גברין צדיקין דצמיין בטובדיהון לורדא ואגירון
קרבא בעמלק ותברות עמלק וית עמיה
בשמתא דייא וקטלא ותבירא לפתגם וחרב
ובזעירות ונמא עבדו בני יש יתעגלא
דוהבא ואסתלקו ענני יקרא ומטלני עלויהון
ואסתארו מנגר סמיך ואתרוקמית תיקן זיכיהון
דחקיק ביה שמת רבה מפרז בשבעין שמהן בעא
יין לכוברא ותהון מעלמא אפי ואידבר קין כווי
קיים דקיים להון בחימריה לאב ליצ וליעקב דהון

קליפין בטובחניה כטבטא ובאורוילא דא"ל לא ותקרבתא דרבי אבית יצ בדיה בטור בוריה
גמן דרמת דנט קריב תמן ית הקבניה ועליג יתהון בשוי ע
ענני יקרא מעלויהון ועלילא דקודשא דאתיהיב להון בקיני אחנטל מנהון ואסתארו חשיפין בלילא
דקודשא דאסתלק מנהון ולא אשכחגוהי אקוה אמיין בני יש לין ללא נהגם ונטייל ונחחר למשכן
זמנא דנרסיה משב מברא למשריתא ונתבע לין מן קוין ושכינת קודשא דאסתלק מנמא וחזרו בקרוין
רטייל

טל בין ששים מלומדי מלחמה מלחמתה של תורה פן הכהנים הסוכבים אותה החונים קטעור
המזבח מלומדי קדר עבודתם איש חרבן כלי זיינו הן מקודרות וקיימנס שמשמורים על ידם אח הגרסא
והמוקרה שלא תסבח ממחוד בלילות מן ישכחוה ויבואו עליהם צרות ופיהא נסרובד סן יאנוק ותאנדו
דרך אמרין עשה לו זה אהל מועד שנקבע במשכן שילה עשה לו אנדיון לחופת סתר לכבודי
רפידתו משכבו ומשכנו עלהכמורת שהוא זהב מרכבו ארגמן זה הכרובת שהיה תלוי ורופב עב
כלונקות מעמוד לעמוד תוכו רצות קדור בדלצנת אהבה ארון וכסורת וכרובים ולוחות מכות
ירושלם לו יש יראים ושלמים להקדה בנות ציון בנים שמצווינים לו במילה ובציטית ובתסלין
בטרה של אמו אנהל מועד שהוא מעוטר בגוונים תכלת וארגמן ותולעת שט אל נחויא שלוש
בי אתר לעזר בד יוקי איאמזר שסועת מאציר מהו שטרה לנאמו אל משל למלך שהיה לו
בת יחירה והיה אהבה בותר לא זג מחכפה עד שרדאה בתי שני שפעי בת וראי וגו' לטא זג
מחכפה עד שרדאה אחותי שני פתחי לי אחותי רעיתי לא זג מחכפה עד שרדאה אמו שני שפעי אלי
עמי ולאומי ליהאזינו ולאמו פתיב עמוד רשפי וניטקו על ראשו וכו' ביום התונתו יום חתת ש
שעיטרוהו להם למלך וגיבלו עולו וכיום שמחת לבו זה שמיני למלואים שנתחנך בוהמשכן
במדבר הנך ינה רעיתי היכן ורצן ועדבו עליו קדפנותיהם עד שיפוח היום שחטאן לפני בימי
חמני ומחוק עיניך יונים גוונך ומראיתך ויוגכחך פיונה הגאת הדבירה נב זוגה נכסאוחטין
חזתה אינה מסרפסת לא מושטת צואר כך את נתתה שכם לקסובל עולי ומוראי מבעד לצמתך
שערך וכו' היילוס הזה היכוס דוגמת האשה הנאהבת לחתן שבנים לבסודייך שערך טאה
ומבחיך פשוהר ולכלוניות פשיער עזים לבנים הורדות מן ההדים ושען מכהיה מרחוק יהודגמ
דימה בילכך זו היא מבנים למחנותיך ומשכנותיך אף הלכים שביך חשיפין עלי פיעקב וכו' ו

שיר השירים ג

אֶת שֵׁאתֶבֶה נִפְשִׁי בְּקִשְׁתּוֹ
וְלֹא מֵאֲתָתוֹ מֵאֲתוֹי הַשְּׁמַיִם
הַקּוֹבְבִים בְּעִיר אֶת שֵׁאתֶבֶה
נִפְשִׁי לֹאֲתָם כִּמְעַט שְׁעֵבֶתִי
מֵהֶם עַד שִׁמְאֲתֵי אֶדְתִּי
שֵׁאתֶבֶה נִפְשִׁי אֲחֻזְתּוֹ וְלֹא
אֲרַפְנֵנו עַד שֶׁהִבְאֲתָנוּ אֶלְבֵּית
אֲמִי וְאֶל־חֹדֶר הַחוֹתוֹי הַשְּׁלֵעֵתִי
אֲתָכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּעֵבֶתוֹת
אוֹ בְּאִילוֹת הַשָּׂדֶה אִם־תֵּעִירוּ

כ"ג

אגלו לרדת קהר גלעד כשהיאם
לכנס דא באותן עצמו על מדין
בעבר היכרן שהיא ארץ גלעד ול
זה במדע שיר השירים "מבעד הוא
ל מבפנים שרוב בעד שבמקרה
דבר המסוך ומגין נגד דא כמו ובעד
כוכבים יחתום הארץ בדיחה בעדי
הבעד ערסל נמבעד הוא הדבר שהוא
מבפנים לאותו בעד לכך הוא או מבעדי צמתך לדבר המצמצם השיער שלא ימרוח לצאת וזו היא ה
השכה והקיסורים ולא יתן למדע צמתך לצומת שתהא התו נשרשבת בחיבה שאם כן היה לה להיות
דגושה כשהיא נקממת לה לא לכעול בו נשולת נקבה או לוי לסעול בו סעולת זכר כמו תן של שבת
כשהוא נותנה לנקבה היא נדגשת כמו חגה חזשה ושחה וכן לשפר עולת שבת בשבתו ותו על צמתך
שהוא רבה על כדחינו באה במקום הא (יהא שם הקיסור צמה) ופשהוא סמוך לתתו לשפר או לנקבה
תיהפך ההא לתו כגון שחה תהפך לומר שחהו שחתך וכן אמה אמתו אמתה ערוה ער ורתו
ערוה כן זה צמה צמתו צמתה צמתך "אגלו שנקרחו אבח מתורגם גליש כשהדהמות
יורדות מן ההר במצא ההר נקרח וממורטמהם "שניך בעדר הקצובות אה קילנס זה כלשון נוי אשה
שניך דעות ולצבות וקרירות עפ קידוקן בצמר וקר עדר הרחלים הסדנכות מסאר הצאן פהצב ומטן
כפוקרות לכוונה חסם והגון לטהר בצמרו שעושין אותן לפני מילת ומשמרין אותן מעת לצדתן שלט
יתלכלך הצמר ורוחצין אותם מיום ליום "אכלם מתאימות למתנם אין מתום בפערי כלומר
תמימות" ושכולה שום שיכול ומום אין בהם וכאמר הדוגמא הזו על בבורי ישראל הפורתים ואוכלים
אויביהם בשניהם סביבותם והריהם מתרחקים מן הגולש של יתלכלכו בעבירה
וכאמר גילוס זה על יבשה איש עצמו על מדין בקצב ומכין שלא כחשד א' מהז על העריות של ולא
כפך ממנו איש נאף על ההנהגה הלב כשיא סמדתן ואף עלהגם לא כחשדו שהעני עליהם הכתוב

ויקחו

ובכלטין ובקתון ולא אשכחו" וצ"ל אמר
כשאת דש אשכחתי משה ואהרן וצ"ל כטרי
מטרת מימלא ומשכן זמנא ומסחרין יתיה חזור
חזור ושאילת יתהון על עיסק שכנת יקרה דיין
ואסתלקת מיני ואתי משה קמרא דבה דיש וכין אמר
חקק לשמי מרומא מאס אכנר על חוביפון וישר
ית שכנתיה ביניון במלךדמין" במעט
כועיר צחר הוה ותב"י מתקיות דגגיה ונקי יד
למשה כביא למינכר משכן זמנא וארונא ואשרי
שכנתיה בגויה נעמא בית יש הוה מקרבין קרובניהן
ועסקין בנתגמין אור יתא באורין בית מדרש
דמשה רבהון ובהיטונא דיהושע בר נש מסומטניה
השבעה כד עמנו שבעא אומיא דעני יש עתידין
למחסן ית ארעהון קמו כחורא וקציעו ית אילכיש
וקתימו ית מבעי מויל וצדיאו ית קרויהון וערקו
אמר קבה למשה כביא אנה קיימית במילמי לאנהתהון דלין
לאעלא ית בכיכון בגין לאחסנא ארע עברא חלב ודבש
והיכרין אכמא מעיב ית בכניהן לארע צדיא נריקניא כטן חנה
למעב יתהון ארבעין שנין במורכרא ותהי אורית מתערבא
בגוניהון נכבתל בין אנו עמאין רשיעין יבנון מא ואצדיאו
הא ככין אמר משה לכני יש אשבעית לכין כשאתא דיש ביי
צב ובתקוים ארעא דיש דלא תגידין למיסק לארע כנענאו

ע

מבפנים לאותו בעד לכך הוא או מבעדי צמתך לדבר המצמצם השיער שלא ימרוח לצאת וזו היא ה
השכה והקיסורים ולא יתן למדע צמתך לצומת שתהא התו נשרשבת בחיבה שאם כן היה לה להיות
דגושה כשהיא נקממת לה לא לכעול בו נשולת נקבה או לוי לסעול בו סעולת זכר כמו תן של שבת
כשהוא נותנה לנקבה היא נדגשת כמו חגה חזשה ושחה וכן לשפר עולת שבת בשבתו ותו על צמתך
שהוא רבה על כדחינו באה במקום הא (יהא שם הקיסור צמה) ופשהוא סמוך לתתו לשפר או לנקבה
תיהפך ההא לתו כגון שחה תהפך לומר שחהו שחתך וכן אמה אמתו אמתה ערוה ער ורתו
ערוה כן זה צמה צמתו צמתה צמתך "אגלו שנקרחו אבח מתורגם גליש כשהדהמות
יורדות מן ההר במצא ההר נקרח וממורטמהם "שניך בעדר הקצובות אה קילנס זה כלשון נוי אשה
שניך דעות ולצבות וקרירות עפ קידוקן בצמר וקר עדר הרחלים הסדנכות מסאר הצאן פהצב ומטן
כפוקרות לכוונה חסם והגון לטהר בצמרו שעושין אותן לפני מילת ומשמרין אותן מעת לצדתן שלט
יתלכלך הצמר ורוחצין אותם מיום ליום "אכלם מתאימות למתנם אין מתום בפערי כלומר
תמימות" ושכולה שום שיכול ומום אין בהם וכאמר הדוגמא הזו על בבורי ישראל הפורתים ואוכלים
אויביהם בשניהם סביבותם והריהם מתרחקים מן הגולש של יתלכלכו בעבירה
וכאמר גילוס זה על יבשה איש עצמו על מדין בקצב ומכין שלא כחשד א' מהז על העריות של ולא
כפך ממנו איש נאף על ההנהגה הלב כשיא סמדתן ואף עלהגם לא כחשדו שהעני עליהם הכתוב

שיר השירים ג

ואם תעוררו אתה דאקבה עד
שתחפץ מי זאת עלי כן
המדבר פתימרות עשן מקטרת
מור ולבונה מכל אבהת רוכל
הנה מטחו של שלמה ששום
גברים קביב לה מגבוי ושרו
כלם אחזי חרב מלומד
מלחמה איש חרבו על ירכו
מפחד בלילות אפריון עשה לו
המלך שלמה מעשי הלבנון
עמודי עשה כסף רפידתו זהב

עד משלם ארבעין שנין ויהי רעוא מן קיץ לממקרות
יתבי ארעא בידיכון ותעברין ית ירדנא ותרי ארעא
כבושא קדמוכון ^{מזאת} כד קליה בית ישר מן
מדברא (עברו ית ירדנא עם יהושע בד מן אמרו עמי
ארעא מאדא היא תומא בחירתא דקליא מן מדברא
נמתגמרא מן קטורת בגמין ועמידא בזכותיה ואב
דמלח וצלי קיץ בטור מוניה נמתמרהא משה רבותא
בצדקתיה די צחה דאתעקד באחר בית מרדשא
דמתקרי יטור דלבונתא נמתעברין ליה נסין בחקיו ותיה
די עקב דאשתדל עמיה מלכאבא עד מוסק קריותא
(ואתגבר עלוהי ואשתגב הוא ותלי עקר שבטוי

היה כד נטא שלמה מלכא דיש ית בית מרדשא דין
בינשלים אמר ין כתיב מדיה כמה יא בית מרדשא
הדין דאתבני לי על יואי דמלכא שלמה בר דוד וכמה
יחין כהניא בעיון דמקין ויהיון בעלן וקיימין על
דובניהון ומברכין לעמא בית יש בשתין ותוון דמקין
למשה רבתי ובהוין ברכתא מקחרא להון כסדר דים
(כהניא וכלאי וכל שבטוי דיש כולוון אחדין בכתומי
אוריתא דמתילין לחרביא ושקלן וטרון בהין בגדין מאלפי קרביא וכל חד וחד מנהון חתימת מילה
על בקריון היכמה דאתחתימת בבקריה דאברהם נמתגברין בה כגבר דחרבא חגירא על ירכיה
ובגין מן לא דחלין מן מניקטא וטלני וקברירי דאזלן בליליא ^{חפריא} היכל גודא בבשא
ליה מלכא שלמה מן חילני זעבילא (אגו ושורבני דאתי מן לבנון וחמא יתיה דהנדבי ^{עמודי}
ובתר דאשלים יתיה שוי בגויה ית ארונא דסודותא דהוא עמודא דעלמא ובגויה תיין למי אבניא
דאצנע תמן משה בחורב דיריין מן כסף מוצק ושירין מן דהב טב נגלס וטליל עלויה ירד
כד נכתא דתכלא וארגוונא ובני כדוביא דעלוי כבודתא הות שריא שכינתא דין ואסין שמייה

ויקחו את כל השכל ויביאו ל משהוט לעזר הפה) וגו' ולא הבדית א' מהן כרה אחת אנתמור אחר כמוט
השני שמותיך נאות להבטיח ולשמור הבטחון שהבטוחו המרגלים לכחש הגלגל שאמרו לה את תקורב
חוט השני הזה תקשרי (שמר הבטחון) ומדברך דבורך והדי הוא מגזרת הנדברים כך אלל הירדות אל
נדברו יראיה כדתך הוא גובה הכניס שרדין מולמאס בלעז אלל העינים וכל גמרא דודין אותו רוכני
דאסי ודומין לפלח חצי רמון מבחון שהוא אדום וסגלגל הדי קילוק בני אשה (הדוגמא טילט דיהנים
שביך מלאים מצות כרסון) מבעד לצמחך מבטנים לבסורייך כמגדל דוד צוארך גומה זקנה כווי
באשה (הדוגמא כמגדל דוד היא מצודת ציון שהוא מקום חנה ועונל ומבצר כהוא צוארך נו לשפת
הגזית שהיתה חנה ומבצרן של יש' ואותו המגדל סנוי לתלמיות בנינו לנוי להיות הכל מסתכלין בו ללכת
ללמוד צודותיו לנוי מלאכת תבניתו והוא מגזרת מלכינו מבהמות הארץ והתיו שתלמיות כמו ריין
שתלמיות ונתבנית" לך המגן תע כך מנהג השדים לתלות מגיניהם ושליטתיהם שכותלי המגדלים
שלטי אשמות שנותטן בהן חצים ופן הבדו החצים מלאו השלטים ודומה לו לשפת הגזית שמאם הנלאה
יוצאה שהתורה מגן ליש ויל לך המגן כמו מגן הלך עש דבר צוה ללך דוד" כל ש"ה מעי שהלמודי
נקדאים עש חצים ושליטים כעש כחצים ביז גבור כן בה וכו' שפי שדיך המטיקים אונחך משה ואהרן

מורכבו ארמון חוכו רשות אהנה
 מננות ירו שלם יאנינה ויאנינה
 בנות ציון במלך שלמה בעטרה
 שעטרה לו אמו ביום חתונתו
 וביום שמחת לבו הנך יפה
 רעותי הנך יפה עיניך יונים מבעד
 לשמךך שערך פערך העזים
 שגלשו מהר גלעד שערך פערך
 הקטנות שעלו מן הרחשה

כ"ג

זכרונות אנוני ועבדו גלשניתא בטורא
 כמה ואין כהניא ולינא דמקרבין ית קרבנא ואכלין בקר מעקרא ואמר
 שתא ודכין מכל אנסא וגילא היכמה דהו דכין עדרי עכא דיערב בעידן דהו גינין וקלין

דשינל

כסני עפרים וגו' דרך צביה להיות יולדת תאומים כך שניהם שונים שקולים זה בשה דא שני שדין
 עש הלוחות "תאומי צביה שהם מכוונות במקרה אחת וחמשה דברות טל זה וחמשה דברות על
 זה מכוונים דבור כנגד דבור אנכי כנגד לא תרצה שהרוצח ממעט את הדמיות של הרבה" לא
 יהיה לך כנגד לא תנאף שהזונה אחר טע דרך האסה המנאסת תחת אישה תקח את זרם" לא
 תשא כנגד לא תגנוב שהגונב קומו לישבע לשקר זכור כנגד לא תענה שהמחלל את השבת מעיד
 שקר בדוראן לומר שלא שבת בשבת בראשית' כבוד כנגד לא תחמוד' שהחומר קומו להוליד' בין
 שמקלה אותו ומכבוד למוי שאינו אביו' הרושים את צאנם בשושנים ומדריבים אותם בדרך נוחה ושמה"
 עד שינוח היום עד שתכסס החמה" ונקו הצללים' הוא עת שרב וחום היום אני אצילך ואת עריבה
 עלי' היום הוא השמש וכן לרוח היום וכן כיהנה היום בא בוער בתנור וחסיסות היום לך לי בהר
 המורה בבית עולמים שבר' פלומר משחטאו אז לפני לחלל את קדשי ולנאך מנח' ביכני
 חסני וסינחך אסתלק מעליכם ואטוש משכן הגה ואבחר לי בבית המורה בבית עולמים ושם נולך
 יכה ומום אין בך וארצה שם כל דרבנותיך" אתי מלכנון כלה כשתגלו מלכנון זה אתי תגלו כי אני
 אגלה עמכם" אתי מלכנון תבואי וכשתשובו מן הגולה אני אשוב עמכם ואף כל ימיה גולה
 בצרתך לי צד' וטלכן כתב אתי מלכנון תבואי' כשתגלו מלכנון זה אתי תבואו ולא תהיב ארבי
 ללכנון תבואו' לו' משעת יציאתכם מכאן עד שעת בואתכם כאן אני עמכם עד אשר תצאו ותבואו
 תשודי מראש אמנה בקצוי את כדחיק תסחכלי וחתיכני מה שבר פעולתך מראשית האמונה
 שהאמנה צי לבתך אחרי במדבר' ומקעותיך וחתיכותיך על פי וביאותיך לכאש שניר וחר כיון
 שהיו בעונות אריות קיחון ועוג' דא מראש אמנה הוא הרב גבול אמונה של אי' ושמן אמנה' ובכל
 פשנה טוכי אמנון והורה הר שני' בו מן הים הגדול תתאו לכם הור' בהר' וכשהגליות נקבצות

ומגיעות

שיר השירים ד

שכלם מתאימות ושכלה אין
בהם כחוט השני שפדוהו
ומדברך נאווה כפלה הרמון רקתך
מבעד לשמתך כמגדל דוד שומרך
בניו לחלפיות מלק המגן תלוי עלין
כל שלמי הגבורים שני שרץ בשני
עפרים תאומי שביה הרעים בשושנים
עד שיפוח היום ונסו העללים אלה
ליאלהד המור ואל גבעת הלבונה

מן נחל עבדא דלא הות בהון חניקות וגילון
וכלהון דמין דא לדא וילון תיובמן בכל עירך
ומתכלא ועקרא לא הות בהון כהנס
ושנתוי דכהנא דבא הוו בען כלותא ביומא
דכנרי קיין עמלוי הוו מהסכין חוביהון דישראל
דדמיין לחוט זהריתא ומחורין יתהון כעמר נקי
גמלכא זהנא רישיהון מלי בקודין כרימנכא
בר מן אמרכליא וארכוכין דאנן קריבן למלכא
דאנן צדיקין ולית בהון מדעם ביש
וריש מתיתתא זהנא רב דיכך חסין בזכנתא
ודב בעובדין טבין כדור מלכא דיש ועל מימר
בגמיה הוה מתבני שלמא ובאזכמן אוריתא
הוה נקסי דחיצין עמא ביתא ומנצחין בקדנא
כאן אחרין כל מיכא זיינן דגיברין " פ ע שיר

תדין כניקך דעתידין למנרקך משיח בד דוד ומשיח בר אמריס דמין למשה ואהרן בני יוכבד
דא מתילכו לתדין אורגילין תיובמי טביא והוון רען לעמא ביתא בזכותהון ארבעין שנין במדברא
בכנא דבעוכין מטימין ומיבירא דמרים " עד שימות וכל זמן דהוון בית יס אחרין בידיהון אומנוד
אזכנתהון צדיקא הוון ערקין מניקי וטלבי וצמרירי וטיהרו מביניהון על זהות שכנות יקרא דיוס
שריא בבית מהרשא זהוה מתבני בטור מנריה וכל מניקא ומח כלילא הוון ערקין מריח קטורת בוסמן

לויגל

ומגיטות שם הם צופים מסם ולזאים גבול אי ואוירה ושמים ואו הוירה לכך נאמר תסורי מראש אמנה
לזכתיני משכתאת לבי לך באחד מעיניך הרבה דוגמות טובות שביך לזלא היתהביך לא אחת מרבים
הייתי מחבבך ביותר וכס ביותר בכולן וכן באחד ענה מצנרונך באחת מרבידי ענה קסטיך הם תכסיטו
מצוה שישל מצוויינן בהם דא באחד ענה באחד מאבותיך הוא אחד היה מיוחד וזה אברהם הכהן ענה
האדם הגדול בענקים מהיפו דודיק כל מקום שהראית לישם חבה יפה הוא בעיני גלגל סיפה נוס גלגלון
ובית עולמים הוא שייקד הבבלי מנוחה ושאר ניעוים מנוחה לו ירשלים ושאר ניעוים מקום
שנתועדה שם שכינה לישראל וריח שמניך שם טוב נומת מתוק "טוטנה שמתותיך טעמי תורה וריח
שלמותיך מצות הגונות הנוהגות בשלמותיך ציאות חבלת בגדי כהונה אסור שעטנז גן נעול על
ציטות צנות יש שאין מרצין בעריות גל נעול יש לפרשו למעין כמו גולות עליות ויל ל שטר והוא
ל ארמי בגמרא טרוהו גלי שלחך ארץ יבישה בית השלחין וצריך להסקותה תמיד ושדה הבבלי
ינה הימנה וכאן קילק יבש שלחך הדיהן מלאין כל טוב כמרדס רמוסם כמרים עכ מיני בשמים
הם מעין גנים כל זב מוסדל שלחך ומקלקן כמעין המסקה אותן והדוגמא טש טבילות טוהר
שבנות יש טובלות ונוזלים מן לבנון ממקום נהיות באין סי עכירת טיט ענריצמן ובואי תימן
אחר ערב עלי ריחך ונוי משכנותיך אני מצוה את הרוחות צנון ותימן להפיח בגנך לצאת ריחך
הטוב למרחוק והדוגמא טש שהגליות מתקבצות ומפל הגוים מביאים אותם מנהה ליוזלס ובימי
הבני יהיו ישראל נקבצים שם למוטעים ולרגלים וישראל משיבש יבוא צווי לגנו אס אתה שם
הכלשם באתי לגני בימי חנוכה המצבה אריתי לגטתי והוא למשנה כמלוא אורה וסלנו ואח לסון
המקרא וארה כל עובדיך ונאמר טש הבטורת שהטורת יחיד הנשיאים טל מכברך

החליץ

כלך יפה רעותי וגו' אין בך אתי
 מלבנון כלה אחי מלבנון תבואתי
 תשוי מראש אמנה מראש שנוי
 וחרמון ממענות אריות מהררי
 נמרים לבבתני אחתו כלה
 לבבני באחת מעיניך באחד
 ענק משורניך מהימן דדיך אחתי
 כלה מהטוב דדיך מ"ן ויה שמנך
 מכל בשמים נפת תטפכה

לש"ל

החיצון ונתקבלה והוא דבר שאין כוהג
 לצורות ועלפן כאמר אכלתי יטרי ע"ד
 יש דבש שהוא גדל בקנים קטע פי ערר
 הדבש ויערת הוא לרנה כמו ותסס בקנה
 ושיתיה ביערא ומן צצין הדבש ומסליפין
 העץ ואני מרוב חבה אכלתי יטרי עם
 דבשי אכלתי הקנה עם הדבש את שאינו ראוי

עם הראוי הטורח נדבה וכן שיערי השאת שהקריבו הנשיאים ואין חטאת קריבה נדבה ואני הכלתים
 בו ביום "שתי ייני הם הנקבים" עם חלבי מתקו ולחו מחלב" אכלו רעים באהל מועד אהלן ובניו ופית
 עולמים והכהנים כולם" שמו ושכרו דורים' לו יש אכילי פשר זבח השלמים שהקריבו לחנוכת המזבח
 אני ישנה פשהייתי שנה ושקטה בבית ראשון נואשתי מלעבוד הקדש כי שנה ונרדמת" ולכי ער זה
 הקדש כך נדבש במקירתה" ולכי ער הקדש שהוא צור לבדי וחלקי ער לשמרני ולהטיב לי" קול דודו
 דומה משנה שכינתו על הנביאים ומזהיר על ידיהם השכם ושלוח" סתחי לי לטגמני לי אסתלק מעליך
 שראשי נמלא טל לאדם שבא בלילה דומה על מתח אהובתו אומרפן בשביל אהבהך באתי בלילה
 בעתה טל או הגשם והדוגמא שאשי נמלא טל שאני מלא רצון ונחת רוח אברהם אביך שיערבונו מעט
 כטל והנני בא לך טען ברפות ושילום שכר משט' חם תשובו לי" נווצותי רסיקי לילה אף בודי
 הרבה רביצות מיני כורטנות לימדע מעובדי וממנאצי טל הוא ל' נחת" רסיקי לילה גשמי לילה
 שהן טורח עיינות רסיקי תרגום של רביבים וברביבים עלי עשב וכרסיקי מלקושא דעל עשבא
 הוצותהן דבוקי שערות הראש המדובקים סחף שקל' עלו צי"לש ולפי שאהז המקרא בצ' טל ומטר
 אחז בצ' ראש בקוצות שדרך טל ומטר ליאחז בשער ובקוצות וי'לטל ורסיקי לילה שניהם ללאוה
 שכר מצות קלות הנחות ליעשות כטל' ושכר מצות חמורות הקשות בטוח רסיקי לילה" כסטת
 את כחתי' כלומר ככר לימדתי לעצמי דרכים אחרים לא אוכל לשוב לך עוד כעשומאז חדלנו

לרטד

כולך גבמון דעמא בית יש עבדין רעותיה דמרי
 עלמא הוא מקליס יתהון בשמי מרומא ומן אמר
 כולך שמירתא כנסתא דיש ומחתא לית בך
 חמי אמר וין במימריה עמי תהא יתבא כנסתא
 דיש דרמיה לגנפ' דהוא צניעא ועמי תיעלין
 לבית מקדשא' (ויהו) מקרבין לך דודן דיש עמא
 דיתבין על כהר אמנה וויידי דיתבין בריש טור
 תלגא' ואנמיה דבחרמון יהון מקקין לך מסין
 יתבי כרכין תקיפין דאנן גיבין באריון תקדושתא
 מן קרוי טוריא דחסיבין מן נמרי" לש"ל

קביע על לנח לבי דחיתוך אחתי כנסתא דיש
 דחיתולא לננפי דהיא צניעא קביע על לנח לבי
 חיבת זוטור ובינך דהוא צריקא כחוי מן רבני
 סנהדרין ובחור מן מלכא דבית יהודה דהוה יהוב כלילא
 דמלכותא על צוריה" מה יפ' כמה שפירן עליו חיתוך
 אחתי כנש דיש דחיתולא לננפי דהיא צניעא כמה טבן
 עליו חיתוך יתיר משבעין אנמיה' ושוסטב דצריקין
 נדיף מכל בוקמנין" נפת' ובעידן דמצלן בהנע
 בעזרתא דהדשא זלחן שנותני ישרת דובשא ולישניך
 ננפי

שיר השירים ד

שם חתוך בלה דבש וחלב תחת
לשונך ודוד שלמותך כדוד לבנו
מן עמל אהיו בלה גל עמל מעין
חיים שלחך פרדק רמנים עם
כרי מגדים כפרים עם נרדום נרד
וכרבים קנה וקנמון עם כל עשיר
לבונה מר ומהלות עם כל לאש
בשמים מעין גנים באר מים חיים
ונזלים מן לבנון עורו שפון ובוטו
תומת הפיהו גני יזלו בשמים יבא

נכמי צניעה במלכותך שירין ותושבהן כותיקין
כחלב ודבש ודוד לבנו כהנך כדוד לבנו לבנו
נכמי צניעה ובגנתא דעדן דלית דשו לגבר למיעל
לגוה להין צדיקיה דנפשהון משתלחין לגוה עכ
יד מלאכתא ובתולדותך טמירין וקנמון באנפליין
וחתומן בבין כמבוגעי דמין חיון דנפיק בתחורת
אילנא גמחמרה לארבעה רישו כהרין ולמלא זואא
חתים בשמא דבא וקדישא הוה נפיק גמבע ושטור
כל עלמא "שחיר" ועולימין מלין טרודין
הכרמונין ודחמין לנשיהון וילין בגינן צדיקין
כוחהון וריחיהון מתיל היבי כבוסמין טבין
דגנתא דעדן ככורין עם רשקין "יד" רשק
גמוריקא וקני בוסמא וקנמון עם כל יקני לבנותא
מירא דכיא ואקסיב לאון עם כל מיני בוסמין

מעי) ומינא דשילוח מדברין בניה עם מותר מיין דנגדין מן לבנון לאשקאה עת ארעא ריש בגין
דאנן עסיקין בפתגמי אודיהא דמתילין לבירא דמיין חיון ואף בשכנתא דנסך מוא דמנסבין על
מרבחא בבית מודשא דמתבט בינושלים דמתקרי לבנון "עורי" ועל צטר צמנא הות מתורא
ועלנהי תרי טקר לחמין דאמין ועל צטר דרומא הוה בוצינא לאנהרא ועל מרבחא הוה מקרבין
כהניא קודנא גמסקין עלהי קטורת בוסמין כנשתא דיש אמרת יי עול להי רחמי לבית מודשא
דסינל

לקטר למלאכת השמים וגו' היו הדרסים הלה ישרים בעיניהם ול פטטתי את כתנתי לחצתי את רגלי
לתקובת האשה המנאמת שאינה רוצה לסתוח לבעלה הדלת לטי שפתח הסחוב כל אגני יסנה קול דודי
דונק קיים כל חשובה הנוספת על צ' דונק עת הדלת צטת מספב השינה בפילות" דודי שלח ידן מה
שאעל הדלת וראיתי ידו ונהככו שלי המין מעי לשונב לאהשתנו ולסתוח לו "גמתי אני לסתוח לדודי
כלני כלב שלם ובנמס חנצה כמטטת עצמה להתאהב עם אישה כדודי טוב "מור עובר יד עובר
ומתפסט לכל צד" ודודי חמק עבר נסתר וכבקה ממני כמו חמנה ירפך קחרי יריסך עש שהירך
בסתד וכן עד מתי התחמקין תקתרי וחתכקי מחמת בועה שמעלת ביו "נכסי ושא הדרדנו ואמר
לא אבוא לביתך נלא אבית לסתוח" בקשתיו וגו' מצאוני הסוחרים וגו' תונשים אנשים המכלכים
בפילות" הבוטי סלעוטי חבלו שי חבורה כל נצע למכת פלי גיין הוא בלעז ציודי עזי המרווד
והמרוקט עני וכן כל הענין לאשת נעורים המתאוננת על בעל נעודה ומקדחה נגו היט
הדוגמא דודי סלח ידו מה כשאמרת רחצתי את רגלי ולא אמתח לך ולא אשוב מן עז שחרתי"
סלח ידו נהראה נקמתו בימי אהז והביא עלינו חיל מלך ארם יופו שו ושכממונו שביה גדולה וגו'
ויהרוג טרחה כל רמליהו ביהודה מאה וב' לך פיוס אחד" ומש העב שא חזקיה בנו ושככל לבבו
לדרוש להקדיה לפי שבני דודו שלמים לא קם דור ביש כמותם כמא בחלק יודין מין ועודבאר אפע
מגבת ועד אנטוכיא ולא מצאו איש ואשה שאין בקיאיין בהלכות טומאה וטהרה וזהו וירי נטמן

דודי לגנו ויטבל פרו מגדיו באתי
 לגני אחתי כלה ארתי מורי עם
 בשמו אכלתי וערו עם דבשו שתי
 יוני עם חלבו אכלוד עים שתי ושלו
 דודים אני ושנה ולבי על קול דודי ה
 דופק פתחי לי אחותי רעיתי יונתי
 תמחי שר אשוי נמלאטל קושותי
 דקוקי לולה פשטתי את כתנתי
 איכבה אל בשנה ראיתי את רגלי
 איכבה מטנפס

ויקביל ברעוה קרבנהון דעמיה בלתי אמר
 קבה לעמיה בית יש עלית לבית מקדשו ובנית לי
 אחתי כנשתא דיש דמתילא לננפי צניעא ואשרית
 שכינתו ביניך קבילית ית קטורת נוסמין דעבודת
 לשמו שלחית אשתא מן שמיא ואכלת ית עליון וית
 נכסת קורשין אתקבל ברעוה דדמי נקוד חמר
 עתיק וחמר חיוור דנקיכו בהניא על מדבחי בען
 איתו בהניא דחמו קדווי אכולו מה דמתחרמן
 קרבניא ואתפכו מן טובא דאתעד לכון
 חט בתר כל מתגמט הלך חבו עמא בית יש
 ומסר וין יתהן ביד נבוכדנצר מלכא דבביל
 ואוביל יתהון בגלותא קגבר דמכא ולא יפיל
 לאיתעבא משינתיה וקל לחא דרודא מזהר
 להון על יד נביאיא והוה עירא יתהן מרמור
 לבהון עני רבון כל עלמא וכן אמר הודי בתובתא נחתי מומך ובועי

וזכחי לי אחתי דחימתי כנשת דיש דהיא מתילא לונתא בשלימות עובדיך ארום סער רישיתמלי
 מן דמשתחך כגבר דקטר רישיה מצטבע מטלא דשמיא וציצית נגרי אתמלי מן טימי עיניך כגבר
 דציצית נגרוהי מליין מטיפי מטרא דנחתין בליליא ענת כנשתא דיש על כלרביב
 נבייא הא אעדיתי מע ניר מקודוי ובלחית לטעות עממיה והיכדין יהוין לי אמין למהדר לחיה
 אחיב להון מרי עלמא על יד נביאיא ואף אנא הא כבר סליית שכינתו מבייך והיכדין אהדר
 ואת עבודת עובדין בישי' ואנא דרישית ית רגלי מסאובתיך ואישיך אטניננך בעובדיך בישי'

מור אף יאשיהו כאמרבו וכמוהו לא היה לפניו מלך כיראא כורענות שבא על מנשה ועל אמון וישי
 שלח ידו מן החור וגו' מתחתי אני לדווי וגו' לא ביטל גיורתו שנ בחוקיהו הנהימים באים נשא כל
 אשר בביתך וגו' ומבניך אשר תוליד לו דניל חנניה מיסל ועגריה ואף ביאשיהו עי חולצה הגביא
 הנני מביא רעה ל המקום הזה וגו' ואומר וכמוהו לא היה לפניו וגו' אך לא שבה מחרון אנו הגדול
 וגו' ויאמרה גם את יהודה אקירמטל כני באשר הסירותי את יש ומאקתי את העיר הזאת כנסי יב
 יצאה ממני בדברו דבריה צקשתיו ומ' ואת והלוא ירמיה עומד ומתנבא בימי יהויקים וצדקיהו
 זבולדי ואשובה ליכם לא לבטל את הגזירה לא להקל הגזירות ולהקל מלבותם בשום מנהגונה
 לנטעם מאין נתישה ולבנותם מאין הורק' כמצאוני הסומרים נבוכדנצר וחי' לותיהם הסובבים
 בעיר לנקום נקמתו של מקום נשאן את רידי ביהמ' שומרי החומות אף מלהש שהיו סומרים
 חומותיה כשש על חומותיך וכושלם וגו' הם הציתו בו את האור כעץ כמרום שלח אש וגו'
 השבעתי אתכם האומות אנשי נבוכדנצר שראיתם בחנניה מיסל ועגריה מוקרין עצמן לכבשן
 האש ואת דניל לגוב האריות על עקרי החלה ואת צנני של מרדכי בימיהמן אס תמצאו אך
 לעלבים הדין שיבנה מכס להעיד עלי בעם הדין פעם יחנו עידיהן ויצדקו מהתגידו לו
 שתעידו עלי שבטי אהסתו חלתי בייקורין גשים צינכס' יבוא נבוכדנצר ויעיד יבוא ליפ
 וצנצר וכל נביאי האומות ויעידו עלי שקיימתי את התורה מה דיוך מוד' כך היו שאלים
 האומות את יש מה להיכם מכל הלהים שכך אחם נסרטים ונעלבים עליו שככה השבעתבו
 להעיד לו על אהסתך דודי צח לטן כמנצחו מחלב' וארום וגו' אפרס חחלה כל הענין לפי

שיר השירים ה

דודי שלח ידן מן החור ומטוהמו
 עליו קמתי טעני לפתוח לדודי
 וידו נטפני מור ומצבעתי מור עובר
 על כפות המנעול פתחהו אני
 לדודי ודודי חמק עבר נפשתי וישאה
 בדברו בקשתי וולת מעאתיהו
 קדחתיו ולת ענני משאתיו
 השמרים הקובצים בעיר הלנו
 פגענוי נשאו את דודי ומעליו
 שמרי החמות השבעתי אתכם

דש"ל

שיטתו בקילוק נוי בחור כשהוא לבן
 ונניו ארמיות "דגול מרבה נדגל
 בחילות הדבה חילותיו רבבות הרבה
 קדוים רבה של רבה כמחה הדדה
 כתתך "ראשו כחם נז' ראשו מכהיה
 ככתם נז' כתם הוא לסגולת מלכים
 שאולנין בבית גנזיהן וכן ישנה הכתם
 הטוב וכן ולכתם אמרתי מכהיה וכן

דודי כד אתגלי קיין דעמא בית יש לא צמק למחרט
 ולמתב לותיה אושית מחת גבורתיה על שבטא
 דראובן וגד ומלאת שבטא דמנשה למעברא (ירדנא)
 ומקר יתהון ביד סנחריב מלכא דאתר ואגלי יתהון
 בלחלק וחבור נהרי גוזן וקרני מרי וזבר מירדן
 עיגל מחכא דשוי ידבעם ת"בא בלסדר ומחקרי
 כמילאס ביומוי פקח בר רמליהו וכד שמעית אבא
 רחמי אחגללו עליהון "דעת" וכד חקרת
 עלי מחת גבורתא דיי) תהית על ענביו (וכהניסך
 קריבו קורבנא ואסקיבו רטורת בנסמין ולא אתקבל
 ברעוא ארום מרי עלמא אחר דאי תיבתא באמי
 פתחתי אמרת כנסתא דיש לביתי למתבע לפן
 מן קיין ויהו קליק שכינתיה מביני ונפתי תאיבא
 לקבל מניני תבעית שכינת יקרוה ולא אשכחית צלירתי
 דמוריה ואיהו טליל שמטא בעננין ולא רביב עלנתי
 מצחוני אצביקו בי כקדאי דנטרין אורחתא ומעיהן
 חזור חזור על גדתא דירגלם מני רטלנו בהרבה ומני
 אונילנו בשביא נטלנו תגא דמלכותא מעלצוריה דצדיקיהו
 מלך שבטא דבית יהודה ואובילנו יתיה ברבליה וקמלואית
 עינהו עמא דבבל דמעיהן על קרתא ונטרין ית שוריא
 אמר

וחלי כחם "קנולותיו חלתיים על תלויים" שחורות כעורב כל זה נוי לבחור עיניו כיונים על אפן
 דומות לפני עיני יונים "רוחלות עיני דודי בחלב" יוסבות על מלאות כל זה נוי לא בול לטורב
 יותר כדאי ולא שוקעות לא יוסבות על מלאות גומא שלהם הענין לני הדוגמא והוא ל כל דמר
 שעד למלאכת גומא העשויה לו למושב כמראי מלואים ומלאות בו מלאות אבן" לח"ן
 כערוגת הכנסים אשר הם באותם ערוגות גדולות מרחקים מגדלות מרחקים מגדלות
 מרחקים גידולי כסמים שממטמים אותם מעשה רוקח "גילי זהב פאופני זהב" ממולאים בתרטי
 כל ל מושב אבן יקרה בזה קרוי מלאות "עשת ל שמונו עשתו רבוץ עב רנוי עשת" שן מעצמות
 פיל" מעולפת קסידים מקושטות ומתקנות סקנירים ל ותתעלות תרגם אנבלוק ואתתקנת" שארין
 כעמודיש המיוקדים על אדנימז" עמודיש עמודישש וחברו במגלת אקתר על גילי כסן
 וגו' ומראהו גבנה בארזי הלכנון" בחור בארזים נבחר בין הבנים סארזן שאר עצים" חכו ממתק'
 דבריו ערבים" זה דודי זה דמות דודי וזה דמות נשי נעלב כל חליתי לאהבתו (הדוגמא כלפי
 הקצה כך היא דודי צח להלפן עונותי צח ולפן" כשנראה בקיני כזקן מורה הדלאות וכן בשברון
 למשפט למוסיה כתלג חזיר וקערי ישיה כעמר נקי" ואיום לימרע משונאיו בעל מרוע איום
 ללבושיך - דגול מרבה הדבה קיילות מקיפן אותו" ראשו כחם נז' תחלת דבריו הבהיקו ככתם
 נז' וכ"א נתח דבדיך ואיר סתח אנכי ה להך הדאם תחלה שמשפט מלכותיהו עליהם ואחר כך
 גזר עליהם גירותיך" קנולותיו תלתיים על כל קנן וקנן תיצי תיצי של הלכות" שחורות כעורב

בנות ירושלם אסתמשו את
 דודי מה תגידו לו שחולת אהבה
 אני מה דורך מדוד הימני
 בנשים מה דורך מדוד שככה
 השבעתנו דודי את ואדום דגול
 מרבה ראשו כחם פי קויעותיו
 תלתלים שחרות פעורב עוליו
 פונים על אפיקי מים רחצות בחלב
 ישבות על מלאות לחיו פערות

כמעט אמרת כנס דיש אשבעית לפני כביאית
 בגזירת מן מרא דיון מאס אתגלי לכין רחיקותבין
 חויאן קרמוהי דמרעיתא מן חעבת רחמוהי חנא
 עכו כביאיתא ואמרנ לבית יס אויך אהא
 אנת בעינא למפלח כנסתא דיש שמירתא מכל
 עממוהי לא דין אנת לבית למרחל דהבדין ק"מת
 עלבא דיון בכין שרעית כנסתא דיש למסתעי
 בשבחא למרי עלמא וכין אמרת להנהא אלהא
 רעתי למפלח דעמיה ביממא באצטלא חיור
 כתלגא ועקיה בעקרין וארבעה קמדין דאוריתא
 ונתגמו כבואה וכתבי ובלולטא הוא עקיה
 בשיתא קדרי כתבה וזין יהרא דיון דאנמוהי זיון
 כנרא נקמיות חכמתא נקמרא דהוא מחדות
 שמועין חדות בכל ימא ועתיר לפרקומכא לעמיה ביממא רבה וטקסיה על רבו רבוין מלאכין
 דמאשכין דרמוהי רחשו אוריתיה דהיא רגא מרהב טב נמי כנסתא דבהן דגורין דגורין
 טעמין דקורין למן דנטרין להון חיורין כתלגא ובלא נטרין יתהון אובמין כאגמי עורבא עיני
 עונוהי מן חכמין חרורא על ירושלם לאוטבא לה ולברכא לה מרישה דסתא ועד סופה דסתא
 כיונין דקיימין ומקחכלין על מנהגות מטא בגין דכחא יתבי סנהדרין דעקרין באוריתא ומנהגין
 ית דינא למרוי שעיע כחלב ויתבין בבית מדרשא ומתבין בדינא עד דגמרין לכבאה ולחייבא
 לחיו תרין לחיא אבנין דיהב לעמיה כתובין בעקר שטין דמין לסיטי גינת בוסמא מרבי דדורין
 רשי 23

עשהיתה כתובה לפניו אש שחורה עג אש לבנה דא רוצותיו תלתלים כשנראה על היס נרא הכחור
 נלחם בגזורה עיניו כיונים שאמ' כיונים שעיניו צומות לארובותיהם כך עיניו על בתי כנסיות וכתי
 מדרשות ששם מוצאי התורה המשוליים למים רחצות בחלב כשהן צונות במשפט מדברות דין
 לאמתו להעדיף צדיק להחלות בצורתו ולהרשיע רשע לתת דרכו פראשו יושבות על מלאות על מלאות
 של עולם משוטטות בצלגארץ צונות טובים ורעים דא תח שהרצה נותנס עינים להאיר לעולם
 כשם שהעינים מאירים לאדם כיונים הנודדים משוסך לשובר לבקש אכלם סך הם הולכים ממדרשו
 של כלו חכם לבית המדרש של כלו חכם לבקש טעמי תורה על אפיקי מים על בתי מדרשות שהם
 מוצאי מים של תורה רחצות בחלב למי שראם עינים והעין לנרבה הוא רחצות בחלב לנרבה
 מצחצחין עצמם בחלב של תורה ומלכבים קתריה וסתו מותיה יושבות עמ' מישיבים דברים על אומניהם
 דא שניו עיניו מרשות של תורה והלכות ומשנות כיונים שהם נאים בהליכתן על אפיקי מים כבתי
 מדרשות רחצות בחלב מצחצחות בחלב כמו שפירשתי לחיו דברות הר קיבי שהרא להם פנים
 מסבירות נש וחרות שכתותיו שנסנים דבורים שנידבר באהל מועד שהם לניצוי ולכפרה ולריח
 טוב מנרת חטאת ואשם ומנחה ועולה ושלמים ידיו הלוחות שנתן מוימונו ומעשה ידיו המה
 גילוי זהב לו הדברות שבהן נאמר הנחמדים מזהב ומפז רב אל יהושע בצן נחמיה מעשה כנסים
 היו של קנטי רמון היו והיו בגלצין דא עש שמגלגלות טובה לעולם ממולאים בתרשיש שכלל ברי
 הדברות תליג מצות משיו עשת סן זה תורת פהנים הניתן באמצע חמשה תומשים כמע"ס הללו
 שהם נתונים באמצע הגוף עשת סן מן נראות חלקה בעשת סן והיא קדורה דהדוקים רבים

הבשם מגדלות מרהקים שפתותיו
שושנים נטפות מור עובר ידיו
גלילי זהב ממלאתם בתר שוש
מטיו עשה שן מעלפת קפירי
שוקיו עמודי שש מוקדים על אדני
פז מרגהו פלבנון בחור פתרי
חכו ממתקים וכלו מחמרים זה
דודו וזה דעו בנות ירו שלם

רשי"ל

גזירות שוות ובנין אב לבולם והלוי וחמור
מוקדים על אף אל לעזר הקטר העמו
הזה יש לו כותרת למעלה ובסיק למטה
אל שמואל בדגרא פקשיות שבתורה יש להם
כותרת למעלה ובסיק למטה וקמכו
לכניהן ולאחריהן כגון פקשיות של שביעית
ויובל וכיתמכרו מאכר להודיעך כמה
גסה אברה של שביעית כדאי במס ערכו
וקובה וכגון יתורה להי הכוחות איש על
העדה זו את הדבני לחמו עד שאתה
מכרדני על בני כהן אותם עלי וכן כמה

וטעמין היבמה דגנוניתא מרבי בנמין וספותיה
חכימין דעסקין בחוריתא זלחין טעמין בכל פטר
דמימר ממהותן כמירח בחירא ידיו תרי עקר
שבטין דינע שבדיה גלילין על ציץ כליפא דיהבשה
דיודאא גלילין על תרי עקר מרגליתא עם אברה
תלתא דעלמא אז יד ידע דאזבן גלילין על אחמר
שמועון גלילין על עקיר לוי על בדרן ועמרן יהודה
גלילין על כחלמי' ישכר גלילין על אגמורד גלילין
גלילין על גבור דן גלילין על כורלא נחלמי גלילין על
אספור גלילין על טבאג אשכר גלילין על פרוגא
יוסף גלילין על מרעג בנימין גלילין על אמנטור
דמיין לתרי עקר מליליא נהילין בעששית צחיהין
בענדויהין כסן דכיל נבהיקן כסבגין " שוקיו וצדיק
אזבן עמודי עלמא מוקדים על פמכין דדהנטב חכו
כתגמילא דאנריתא דעסקין בהין נמוכחין עמא בית יכרס
מעבד רעניתה ואיהו מחמלי לחמין עלויהן כסבשה
נחחור חוביהון דבית ש כחלג ומתעתד למעבד נחחן
הרבא בעממיו דעבדין על מימריה כעוליס גיבד וחמין
כגולמייסין חכו מילי מוריגיו מתיקין כדובשא וכל
נהדווי לגגן על חכימיו מרהב וכסף דין הוא השבתתיה
דלחא לחימי ודין הוא הקנה חנסניה ומרי חנבי נביאיש
ימתנבאין בירושלם

לכך נאמר שוקיו עמודי שש מוקדים וגו' " מראהו כלבנון המוקתכל וימתכוון
בדבדין מנצא בהם פרחים ולולבים כיעל זה אמלכלב כך דת ההוגה בהם תמיד לחוש בהם טעמי בחור
נחמר בארשים הנכחדים לבנין ולחזקה ולגושה " חכו סממתיים צבדי ערבים וטרטלא תתכו בבשרכם
אניה הכאמן לשלם שכל יש חייך מתוק מזה ל תחכלו במעשיכם ותקבלו שכר נכסוב כשע מדשע ועשה
מאפט וצדקה עליהם חיה יחיה עונות נחשבו לו לזכיות יש חייך מתוק מזה " אנה הלך דורך מאנים
ומהכטרים האומות ארתיש אנה הלך דורך למה הניח אופך עזובה למנה " אנה פנה דורך כשחגר
והשנה דוחו עלכוה ונתן דעות לבנות הבית והתחילו לבנות באו ואמרו להם אנה פנה דורך אס
חוזר הוא לייך כהשכו עמך כעש וישמעו שרי יהודה ובנימין כי בני הגולה בונים היכל וגו' וישאו ל
זרובבל וגו' כצנה שמכס כי צנס נדווש ללהיכס וגו' וכונתם דעה כדי להשביעם מן המלאכה והם
משיבים דודי ורד לגנו אנה לנו לבנות היכל ויהיה שם עמנו " לעריגת רשום מהנם מרטר הקטנרת
לרעות בגנים ועוד ירד לרעות צאנו בגנים אחר נמצאו שם אותם שלא עבדו שם מן הגולה מתנה שבינתו
עליהם בבתי כנסיות ובבתי מדרשות " וללקוט שנשים שנמשע אני ומקייב נכדדים בתוכו ללקוט זכותין
ולכתבם בקמרכון לכנו כעש אז נכדדו נראיה וגו' ומה שאתם אל לבדשו עמנו ולבנות עמנו אנו
לדודי ולאתם לו ולאתכנו עמנו כעש לא לכם ולא לנו לבנות בית ללהינו ואומר ולכם אין חלק
וצדקה נכדדו בירושלם " הרועה בשנשים הרועה את צאנו במרעה נוח וטוב " יפה אל כתרעה
והקנה מקלקה על זאת יפה את דעתי כשאת רצויה לי כהוא נדש בפקרי " נאנה את פתה כאשר

אנה הלך דורך היפה בנשים ו
 אנה פנה דורך ונבן שבו עמך
 דורך ירד לגן לערבות הבשם
 לרעות בגנים וללקוט שושנים
 אני לדודי ודודי לי הרוסה
 בשושנים יפה את רעית פתח
 נאור כירושלם אימה כנרגלות

אני אפי' בנביא כד שמועו וכן אמרו תושבתיה
 (ר"י) הדא ממוס כנסת דיש על ארץ הובא אסתלק מניך
 שביבחה דיי' את דשנין עבדיי' מכל אומי' וזמן אחר
 אתני דחימך באסתלקתיה מוקדשייך אמרת כנסת
 דיש על ח' זבין אמרו דיש דאשתתחוי' אמרין נביא כען
 הדיבית גבת א ונקום אנת ואנן אנלי קדמוהי ונבעי
 דחמין עמך דוי ירד גמרו עלמא רבין עלותהון
 ברעות ונחת לבבל לסנהדרין דחפצא ניהב רוחא
 לעמיה ואקייבן מגלותהון עליו כורס ועזרז
 ונחמיה ונרוב כל בר שאתי וקבי והגראי ונבנו ית

מקדשא ונביאו בהנא על גרובא וליאוי על כוטרות מימרא דגורשא גלח אישתא מן שמיא
 וקביל ברעות ית קורבני' וית קטורת בוקמין וכגבר דפרטק ית ברית דחימיה בתמנאין בין
 פניקסן וכגבוי' דמגבי' ורדין מן מישרא כין כניסנן מן בבל" חט גבהא ינמסא אכא
 פלחא למדי' עממא דחימי' גרחימי' אשרי שכינת גורשא ביני' וזן יתי בתמנאין" יפה אמר ית
 בבוימריה כמה את ואי' חביבתי כנסתא דיש בזמן דצבתיך למעבד רעותי' וכמה זאן ושפיר
 בית מקדשא דבנית לי במקדש קדמאי ובעא לי מלכא שלמה בירושלם ואימתך על כל עממא
 כי' נמא דהליבו ארבעת טרקסייך במדברא
 דשי"ז
 אקחרי

בראשונה בירושלם" אימה כנרגלות חייבו מלכים אימתך אטול עליהם שלא להלחם ולהשביתם מן
 המלכה כמא' בעזרא" הקבי עיכך מנגדי' כבחור שארוקתו חביבה נעכיבה עלין ועיכיה נאות ואמר
 לה' קבי עיכך מנגדי' כי בדאותי אותך לבי משתחף ומחגאה עבלי' נוחי גסה בי איני יכול להחמק
 הדהיבתי הגיסן לבי כמו ורהבם עמל ואון רהבם סבה והדוגמא כן הו' אמר הרבה במקדשא א' להשיב
 ל' ארון וכסות וכדוכים שהם הרהיבתי צבית ראשון להראותכם חבה יתונה עד שמעלהם צי"ש עקד כה'
 בקטנים ורכים וזקנים שכם י' שח הרבה" שניך" הצנים וגבורים שבך כולם לטובה" כעוד דחלי'ם
 הדחילה זאת כולה דרועה צמחה לתכלת צמחה לקרבן דעיה לשונות שוקיה לחלי'ין משה לכוונות
 עוה לתוף' אבל הרשעים נמשלו לכלבים שאין מהם להרועה כלום" ששים המה מלכות' אב' ויוצאי יריבו'
 בני רטורה שש שזרה ישמעל וצנו שלש שזרה ילחק וצניו ג' בני ישרב' צ' בני עשו שש שזרה בדברי
 הימים הכי ששים' ואת' עא מהם תמנע שהיא אשה' אברהם מן המנ"י" נאמונים זילגשים נח וצנו עז אב'
 כל הולדות יוצאי התורה שמונים תמא' אס' וכשם שהמלכות שהם נשי המלך יתירות בגזולה ע'
 הכילגשים' כך היו אב' ויוצאי יריבו חסובים גזולים ויראים בחשיבות עלהבל באשר תראה הגר בר
 מלכים היתה תמנע בת שלטונים היתה ונעשית זילגש לעשו ואו' ל עמק שנה וגו' השון כולם בעי' צה
 אחת והמליך את אברהם עליהם" ועלמות אין מקמכ' למשכחות הרבה נחלקו כללה" אחת היא יוספי'
 ומכולם אחת היא הנבחרת לי ליוכה רמה שהיא תמימת לב עס בן זגה" אחת היא לאמה לבכסי' תה'
 הדבה מחלוקות בבתי מדרשות כולם לבס' להבין הוכה על מכוכה נעל אמתתה" ברה היא ל' ולדתה'
 ישרב' דאה אותה מטה שלימה כלא טיקול והוזה וקילכ למקום שני' וישתחו י' על ראש המטה" דאה
 צכות את ישרל בגזולתה ויאשרה ומה הוא גילתון" מיזאת הנשרפה עלינו במקום גבה למוך

שיר השירים ו

הקבו עיניך מנגדי שהם הרחיבוני
 שעורך בעור העדים שגלשוני
 הגלמד שניצ בעור הרחלים
 שעלו מן הרחשה שכלם
 מתאומות ושכלה אין בהם
 כפלה הרמון רקתך מפעל לשמחך
 ששים המה מלכות ושמים
 פילגשים ועלמות אין מספר
 אחת היא יונתי תמתי אחת

רש"ל

קרויה הסקפה כד בית המקדש גבוה
 מכל הארצות כמזרח הולך ומאיר
 מעט מעט כך היו ישראל בבית שב
 בתחלה זרובבל כחת יהודה ולא מלך
 והיו משועבדים למדק וליון ואחר כך
 נצחום בית חשמונאי ונעשו מלכים
 אינמה כנדגלות אינמה בגבורה
 כנדגלות של מלכים כל זה הקשה
 מקצת את כ"י ובה את רעיתי בתולה

הסב אקחרי רבניך חכימי כנשתא רבתא חזור
 חזור לקבלו דאנן אמלכוני בגלותא ותמן רבני
 מדרשא לשמן אורתי שאר זמנטיך ועמא דארע
 אצוייהו במומר נומהון כבנוי ר' ערב דלקטו
 אבנין ועבדו גלסויותא בטורא דגלעד
 ובהניא וליואי אכלי קודבניך ומעקר
 קודשא ואנרשאתא דביין מכל אניסות וגלילא
 היכמה דהוו דביין עררי עכא דיערב בזמן דסלרן
 מן נחל יובקא דלא הוה בהון אניסא וגזולא ונלחון
 דמ"ן דא לרא וילרן תיומין בכל עיון ומתכלא
 ועקרא לא הות בהון ככלה ומלכות בית
 חשמונאי כולהון מלין בקודין הכדמונא בר כמן
 מתתיה כהטז רבא ובניהו דאנן צדיקין מכלהון

ומקיימין בקודיא ונתגמי אוריתא בצחותא " פ"ס
 בארין קמו יונאי ובכשן שתין מלכין מבנוי דעשו מלכות
 שריונין דכבין על סמוון ופרשין ותמנן דובקין מרבני
 דישמעל רבין על פיליא בר מן אחר עממא ול'סניא
 דלית להין מנין ובניאוי גאכסנדרוס מלכא עליהון לדישא
 ואתו לאגחא קרבא בירושלם " למת ובעדמא הות
 כנשתא דש דמתילא ליונתא שלימתא מלחא בלב חר
 למרהא ואחידא לאוריתא ועמיקא בה בלב שלים וברילן
 זכותה

וכל הענין ע"כ " אל גינת אקו ירדתי עורגה מדברי שבינה הנה באתי ל מקדש שני זה ליד " לראות
 באבי הנחל מה לחלוחית מעט אלאה כך " המדחה הגמן אם תמריחו לפני חן נסוטים נסובים
 הנצו הדמונים מקיימי מצות מליאי שניות למה נמשלו ישראל לאגוז מה אגוז זה אחת רואה
 אותו כולו שץ ואין ניכר מה שבחוכו מוצעו ומצאו מלא מגורות ומגורות של אובלץ כך ידל צנועין
 וננותכן מעשיהם ואין תלמידים שבהם ניכרים ואין מתפאדים להבדיל על שבתן בדעתו אתה מוצא
 אותו מלא חכמה ועוד כמה מדדשות לובר מה אגוז זה נופל בטיט ואין מה שבחוכו נמאק אף יש
 גולין לבין האומות ולקין מלקיות הדבה ואין מעשיהם נמאקים " לא ידעתי כפי מתאוננת לא
 ידעתי להיער מן החטא שאעמוך בכבודי ובגדולתי וכשלת בשנאת חנם ומחלקת שגרה במכות
 בית חשמונאי הורקנוס גאריקתובלוק עד שהיה מביא אחד מהם את מלכות דומי וקיבל מיזו המלוכה
 ונעשה לו עבד ואז נכסי שמתני להיות מרכבות להרביב עלי נדיבות שאר אומות " עמי נדיב כמו
 עם נדיב יוד יתירה כ"וד של שוכני קנה גנובתיו יום דתי עם " נכסי שמתני אני בעצמי מניתים עלי
 כע"ש ואתה למדע אותם עליך לנכיס לכאש " שוכני שוכני השולמית אנמרים לישוכני שוכני מאחרי
 המקום הסונמית השלימה באמונתך עמו שוכני שוכני לינו " וכחצה כך נציב ממך נציב ושלטוני

הוּא לַאֲמָה בְּרַהֲמָה לְיִלְדָהּ
 רַחֲמָה בְּנוֹת וְשִׁרְוֵה מַלְכוּת
 וּפְלִגְשִׁים וְהַלְלָהּ כִּי זֹאת
 הַנְּשִׁקָּה כִּמּוֹן שַׁחַר יִפּוּהּ כְּלִבְנֵה
 בְּרַה כַּחֲמָה אֲיִמָּה כִּנְדָה לֹוֹהֵ
 אֶל גִּיְנַת אֲגוּז יִרְדָּו לְרֵאוֹת
 בְּאֵבִי הַנְּחַל לְרֵאוֹת הַפְּרוּחָה הַגֶּמֶן
 הַנְּצוֹ הַרְמוֹנִים לֹא יִדְעוּ נִפְשֵׁי
 שִׁנְחָנו מִרַבְבוֹת עִמּוֹ נְדִיבֵ
 שׁוּבֵי שׁוּבֵי הַשְּׁוֹלְמוֹת שׁוּבֵי

דשיל

כמו ואתה תחנה מכל העם
 כך דגש תחומא " נחמה כך
 נתבונן לך מה גדולה נתן לך
 והיא אמרת מה תחזו בשופלות
 מה גדולה אתם יכולים לעקוק לי
 שתהא שנה לגדולתי אפילו ל
 שנעלים הם או לה חפצים אנו שתדבר בנו
 וריכך כח' קבוצת עדיי זהב קנויה חלי בתם אל חלי בלשון ערבי 'נבוחינו דרשוהו על נהבי'
 השיתן של נקבים שנעשו משת ימי בראשית עגולים כמו ירך כמו חלאים להפיצה כמו חוליות
 הצור" משעה וצי אמן יוי ההפה במק' מוכה' אומן כמו אמן קילנסו של הקבה ישדל מקלמן אותו
 מלמעלה למטה מתחילין מראשו כחם כז וילדין ובאין עד שיקיו עמודי שש לפי שהן באין לכצותו
 להוריד שכיחו מן העליונים לתחתונים והוא מונה קילנסו מלמעלה למעלה מה ימו פעמיק הם
 הרגלים ומונה והולך עד ראשך עליך ככדמל עד שהוא בא למשכה אכיו " שדרך אגן תקד טנוך
 כאגם של מים עלולים שדוחצין בהם והוא עשוי מאבני שיש וכל ערבי רנוי קהרעש הטבור כמו נקב
 עגול משלו כאגן עגול' והקילנסו הזה אינו מעטן נני אשה כקילנסו העליון לפי שהעליון דודה
 מקלסו נזה ריעותיה מקלסות אותה עש מעשיה לומר הגנה את להתחבר עמנו והדוגמא עלשם
 לשכת הגזית היושבת בטבור הארץ" אל יחקר המזג' לא יאכלה משם משקה כלל לא יפלה ולא
 יסקי משם שום צדי הוראה" בטק עכימת חטים' שהכל צדיפין לה" סוגה בשוטנים' גזורה ומקוייגת
 בגדר שוטנים דילה בגדר רל' ואין אחד מהם מנדף בו ליכנס הני חתן ככנס לחופה לבו מגעגטר
 לחונה ולחיבת חתוניו' בא ליקר לה אמרה לו טובת דם כחרול לאיתי הרי הונך פניו לצד אחר ולא
 נשבו נחש ולא עקרב עוקצו' הדי שהיא עובר בדרך' נאה בכמות כראש התאנים' פשט יון ליטול

או'

וכוותהא פיומא דנסקת ממל' הא כפין נמקו בני
 השמונאי ומתתיה וכל עמא דיש ואגוניהון קבא
 נמקר יון יתהון בידיהון וכד חזו יתבי פלביא לשרו
 יתהון ומלכות ארעא ושלטאניא קלסו להון
 אמרו אמרו כמה זיוותין עובדי עמא הדין בקריתא
 ושמירן עולימא קסיהרא זכרון זכוותהא כשמשא
 ואימתה על כל יתבי ארעא כזמן דהלכו ארבעת
 טרסהא במדברא" אמר מרו עלמא לבית
 מרדשתנין דאתבני על ידוהו דבורש אשיתי שכינתי
 למחמי עובדיון טבין דעמו ולמחמו לן פייסן וקגן
 חבימא דמתילין לגומא ולכהון מליין עובדיון טבין
 הכרמונין" וכד גלי קיש דאנו צדיקין נעסקין
 בכתמי אוריתא אמרו' במימריה לא אוקיף למכנין
 ואף לא אעביד עמהון גמורא' שהן אמלוד בנפשא
 לאוטבותהון נלשאה יתהון גיותנין ברתבי מלפין בגין זכות

דעדיקו דרא ההוא דרמיין בשוכדיהון לאצרהם אבוהון
 חבי לותי כנסתא דיש תנבי לירגלם תנבי לאגלסן
 אנתיחא תנבי להבלא נבואה מן כפייא דמתנבאין בשום

לגדולת דגלי מחולות מחנות המדבר" מה י
 צבייל כור נחשבות שנאיכו כך בשוך בייניך' מה יסופעמיק' בעליית הרגלים נתנדיבס' חמקי
 וריכך כח' קבוצת עדיי זהב קנויה חלי בתם אל חלי בלשון ערבי 'נבוחינו דרשוהו על נהבי'
 השיתן של נקבים שנעשו משת ימי בראשית עגולים כמו ירך כמו חלאים להפיצה כמו חוליות
 הצור" משעה וצי אמן יוי ההפה במק' מוכה' אומן כמו אמן קילנסו של הקבה ישדל מקלמן אותו
 מלמעלה למטה מתחילין מראשו כחם כז וילדין ובאין עד שיקיו עמודי שש לפי שהן באין לכצותו
 להוריד שכיחו מן העליונים לתחתונים והוא מונה קילנסו מלמעלה למעלה מה ימו פעמיק הם
 הרגלים ומונה והולך עד ראשך עליך ככדמל עד שהוא בא למשכה אכיו " שדרך אגן תקד טנוך
 כאגם של מים עלולים שדוחצין בהם והוא עשוי מאבני שיש וכל ערבי רנוי קהרעש הטבור כמו נקב
 עגול משלו כאגן עגול' והקילנסו הזה אינו מעטן נני אשה כקילנסו העליון לפי שהעליון דודה
 מקלסו נזה ריעותיה מקלסות אותה עש מעשיה לומר הגנה את להתחבר עמנו והדוגמא עלשם
 לשכת הגזית היושבת בטבור הארץ" אל יחקר המזג' לא יאכלה משם משקה כלל לא יפלה ולא
 יסקי משם שום צדי הוראה" בטק עכימת חטים' שהכל צדיפין לה" סוגה בשוטנים' גזורה ומקוייגת
 בגדר שוטנים דילה בגדר רל' ואין אחד מהם מנדף בו ליכנס הני חתן ככנס לחופה לבו מגעגטר
 לחונה ולחיבת חתוניו' בא ליקר לה אמרה לו טובת דם כחרול לאיתי הרי הונך פניו לצד אחר ולא
 נשבו נחש ולא עקרב עוקצו' הדי שהיא עובר בדרך' נאה בכמות כראש התאנים' פשט יון ליטול

שור השירים ד

שובי ונתזה כן מהתחזר ב
בשולמית כמחולת המחנים
מהיפו פעמיך בנעלים בתנדיב
חמוני ירכיך כמו חלמית מטשה
ידו נתמן שדרך נגן הקהר אל
יחקר המזג בטנך ערמת חטים
סוגה בשושנים שני שדיך
כשני עמרים תתמו עבוי
שותרך כמגדל השן עיניך
ברכות בהשבון על שער בית
רבים אפך כמגדל הלבבון

מימרא דין ומא טבבון אתון נביאי סקרא למטעני
עמא דירושלם בנבואתכון דאתון ממלכין קטיוא על
מימרא דיון דלא חלא מסכ"ת יס ויהודה " סנה יכ
אמר שלמה ברוח נבואה מן לוי כמה שביבן רגליהון
דיס טרסלרן לאתחזאה קיי תלת זכונן בשתח בסנדון
דקסגונא ומקל בין נדריהון ונדבתהון וצניהון נפדי
ידכיהון ואין פיוחין זקביען על כלילא דהודשא
דעבר בצלל אומנא לזארן כהנא " סוכר מן ודיס
מחויבתך דבזכותיה מתפרנסין כל עלמא היכמה
דטוברא איהו מתפרנסין מן סרתיה במעיא דאמיה
בהיק באוריתחא כאוגנא דסיהנא במותיה לדבאה
ולסאבא לזבאה ולחייבא ולא חסדין כחגמי אוריתחא
תדילא מסגמיה היכמה דלא חסדין מוני דנהר לא
דבה זכמיה מעדן ושבעין חסדין מסחדין יתיה
כאיהר סגלגל ואוצריוהון מלין מעקרא מן קודשא

ונדרא נודבתא דקייגו להון עזרא כהנא גרובבל וישנע נחמיה ומרדכי כלשן אנשו כנסתא
דבתח דמתילין לודאין בגין דיהי להון חילא למעסק באוריתחא ולמהגי דה יתם ולפי
תרין כריקין דעתידין למרדכי מסיח בר דוד ומסיח בר אנדים דמ"ן למשה ואהרן בני
יוכבד דמתילין לתדין אדגילין תימי טבא ^{מלך} ואב בית דכא דאין ית דיבך חסין על
עמא לכפתא יתהון ולמנגד ית מן דאתחייב בדינא לכגדא כשלמה מלכא דעבר מגדלא
דשן דמיל נכש ית עמח בית יס ואהרל יתהון למרו עלמא ופכרייך מלין חכמתא כמרה טעין
דמא וידעין לממני חשכני עיבורין נמעברין טעין וקבעין ירחין ודישי טעין בתרע בית סנהדרין

או' לן של ישרל הם הוא מושך ידו מכני הגלל הדי סוגה בשושנים " שני שדיך שתי הלוחות דא מלך וכג
צוארך ההיכל והמזבח שהם גרונים וגוהים ולשכת הגזית גם היא שם עשויה לתוקף ולמגן כמגדל
השן עיניך כבריכות אשר בחשבון המושכות מים כן עיניך על שערות רבים חכמי יון כשהם יושבים
בשערי ירושלים העירבתרע עם נעקורין בחשבון תקופות ומגלות חכמתם ובינתם לעיני העמי מושכו
כבריכות מים ועוד יס לפרש בריכות בחשבון כמו וונים ול מססה הוא הפוקח יוני אובך מפריח בריכה
ראשונה " אפך כמגדל הלבבון איני יכול לפכשו ל חוטם לא לעטן כסט ולא לעטן דוגמא כי מרקלוק
נוי יס בחוטם גדול וזקוף כמגדל ואומר אני אפך ל פנים וזה שהוא אומר כי יתור וזינו אומר אפך
שעל המצח הוא מדבר שהוא עיקר הכרת פנים כעש הכרת פניהם ענתה בם ותדע שהרו מהלכה והולך
מלמטה למעלה עיניך בריכות בחשבון ואחריהם המצח וכן האמוות מקבלות מלצח חזק לעומת
מצחם כלהבאים להריעווח ולסתותך " כמגדל הלבבון הצופה פני דמסק ראית במודע גיה
בית יער הלבבון שעשה שלמה שהעומד עליו צופה ומונה כמה בתים יס בדמסק יצא כעך צופות
פני דמסק מלצנות לבוא שערי ירושלים עד דמסק שעתידה להרחיב עד דמסק " כאשר עלך
ככרמל לן תפלן שבדאס שני בהם וראו כל עמי הארץ כי ססה נקרא עלך ויראו ממך הדי הוט

שופה פני דמשק ראשך עליך
 כפרמל ודלת ראשך כפרגמן
 מלך אמור ברהטים מה יפיה
 ומה נעמת אהבה בתענוגים ואת
 קומתך דמתה לתמר ושדריך
 לאשכולות אמרת אעלה בתמר
 אחזה בסנקפיו ויהי ונת שדריך
 כמשכלות הגפן ורוח אפק בתפוחים

רבה ורב בית אבא לבית יהודה דמו לדור
 מלכא דבנא מצותא דציון דמתקרו מגולא
 ולבבן דכלל מן ניקום עלוהי יכיל למחב
 כל מגולין דבדמשק יאשך גמלכא
 אחמני עלך ראש צדיקא בליהוביא דקל
 קנאותא למרי שמיא נקטל ית כבי שקרא בטור
 כרמלא ואחיש ית עמא בית ישאל לוחלתא
 דיון להכא ודלת עמא דאגלון ברישא מכא
 על דאנן מסבין עתיד למלכא ארגוונא
 היכמה זכבש דניל בקרא דבכל גמר דבי
 בשון בגין סכותא דאברהם דאמלך בין
 קרמת רבא למרי עמא ובעדיתה דישחק
 דכנתיה אבנא בטור מוכיה למקדמיה קוין

ובהסיומיה דיטיב דהליכעל חטרוי בגיון
 אמר שלמה מלכא כמה יאיא אנת כנשתא דיש בזמן דתקבולי עלך ית ניר
 מלכותי בעיון דאנא מוכח יחיד ביימורי ואנת מקבלא יתהון ברחים דמיין צאנפייך בתננין
 ובעיון דברסין כהנך ידיון בעלו ומבדדין לאחיהון בית יש דמיין ארבעת ידיון
 ונתפרסין כלולבי דתמר וקומתהון כדיקלא וקהליך קיימין אכפין באנפין כלקביל כהניא
 ואניהון כביסן לארעא כאתכלין דענבין אמר יין במימרה אקק ואנסי לדיניס
 אי כהיל למקס בגיונא דדין היכמה דהם אברהם דמי ללולבי בעקרא נקיונין ובחין אן
 אנא לחנניה מיסל ועזריה איכהלין למקס בגיונאון אמרוק דים נכותהון לעמא בית ישאל
 דמתילן לאתכלין דענבין ושומהון דדיניס חנניה מיסל ועזריה אשתמשו בכל ארעא ודיחהון הוה
 נדיף כריחא דתנחין דגמא דעין

דעי גל

חזקן ומוראן כעלע ההדים וכרמל הוא ראש התרים ודלת
 ראשך גליות שערות נזיריך כחה במשוחתה כהליעת ארגמן דלת דאשך על שם שהקליעה
 מורדות של אוזה הראש מלך אמור ברהטים שמואל מקום קשור בחלתלים שנזר לוהיו
 על ראשו ההטים הורנן בלעז סן קורין לתלתלי האזננות שהזרין בהן החגורות דש
 מלך אמור ברהטים הרה נקשר באהבה במצות ובריות שאתם רצים לפני מה יפיה
 ומה נעמת אחר שפירט הלוק כל אבר ואבר כללכל דבר מה יפיה כולך ומה נעמת
 לידבק דך אהבה ההוגנת להתענג בה זאת קומתך דלי דאינו כזו הנמתך מימי נבוכדנצר
 שכל האומות היו כורעות ונוסלות לפני הצלם ואתה עומדת בקומה גרומה כתמרה גה
 ושדריך לאשכולות דניל חנניה מיסאל ועזריה שהיו לך כסדים לינה מהם דימו כל
 לאשכולות שמשפיעות משקה כד הם השפיעו להניק וללמד את הכל שאין יראת
 כיראתכם על כן קילסוהו האומות מכאן ואילך וצדי שכינה לגלות יאלצין האמות
 אמרתי אעלה בתמר כתמאר אני בין חילות של מעלה בכס שאתעלה ואתקדם

והלך כיון הטוב הולך לדוד
למושרים דובב שפתי ישנים
אני לדוד ועליו חשוקתו לכה
דוד נשא השדה נלינה בפפרים
נשכימה לפרמים נראה אם
פרחה האפן פתח הקמוד הנשו
הרמנים שם אתה אתה דודי לך
הדודאים נתנולוח ועל פתחיו
כל מגרים חדשים גם ישנים דודי

נחבר אמר דניאל וחבריה קבלא נקביל
עלנא גזירת מלכא דין היבמה זקניל עלה אב
אבונא דמתיל לחמר שתיק נהך באורחן דחנן
קדמויה היבמה דאנלו ליהו ולישע כבייש
דבכוחהון רמו מיתיא דרמיי לגבר דרמיי
וכיחזקל בר בניו כהנא דמנבואת מתיא חתענו
דמכי מיתיא דין בבקמת זוכא " מ"ג חמות
ינושלם כל זמן דאנא מהלכא באורחוי דמרי
עלמא איהו משי שכינתיה ביני ועלי מתויה
ובעידן דאנא סטנא מן אורחתיה מקליה
שכינתיה מביני ומטלטייל יתי ביני עממיא
ואנן שלטין בי פגבר דשליט באנתתיה
לכה כד חבו עמא בית יש אגלי ין יתרון

בארעא דסעיר לחדלי ארום אמרת כנסתא דיש כבעו מינך רבין כל עלמא רזיל עלותי
דאנא מצליח דמך בקדו גלותא ובכלבי עממיא " נסמיה אמרין בני יש לן ללן נקדים
בצנרא נהך לבי כנסתא ולבי מירשא ובבקר בסנרא דאוריתא ופחמי אינמן מטא פורגנא
דעמיה בית יש דמתילן לגננא טבא לאחמרא מגלותהינן ונשל לחסימיא אתגלי קין
בנותא דצריגיא דמלין סגורין טבין כרמונא אי מטא קיצא למיקא לינושלם למיתן תמן
שבח ללהא דעמיה נקדפא עליון ונכסת גרשין " הרדלים (בדיה רעוא מוקדס ין)
למנדקית עמיה מן גלותא יומר למלכא מסיחא הא כפר שלם קץ גלותא ונכסת צריגיא
אתבס דמלי כדח בלסמון וחסימי דריא רביעין על תרשי מירשא כולהון עקקין בפתגמי
אוריתא ונתגמי סמריא כען קום קביל מלכותא דגגית לך " ובדהוא

על יריכס בתחונים שתקדשו את שמי בין האנמות " אוחזה בסקסין האני אחוז ואצביק
בכם " סקסטים ענכים " ויהיונא שדיך ועתה האמתי את דברי שלא תתתי אחרי האנמות והיו
הטובים והחכמים שדיך עומדים באמונתם להשיב דברים למתים אוחך שילמדו להם הטובים
לבהם " וחקך יהיה כיון הטוב הזהרי בתשובותיך שיהיו כיון הטוב " הולך לדודי למישרים לבינה
אני להשיב לכם שאעמוד באמונתי שיהא חבי הולך לכני דודי לאהבת מיסור שהיא מן הלב
ולא ברמיה נעקבה " כיון הטוב שהיא דובב שפתי ישנים " אף אבנת בקבר ישמחו בו וידו על
חלקם " דובב מרחים מרומייל בלעג ויסודו לצבור וכך היא החשובה אני לצודחגס הוא משחוקק
לוי לכה דודי נצא השדה דרשו רבותינו בעירובין אמרה כני לבשע א תדינני כיוצאי כדכסי
שיש בהם גבל ועריות לא כיוצאי פרזות שהם בעלי אומנות ועוקקין בתורה מתוך הדוחק "
כנינה בכפרים בנא ואראך בני ניכר שהשפעת להם טובה ופופרין כך " נשכימה לכרמיים
לו בתי כנסיות ובתי מדרשות " נראה אם מרחק הגנן לו בעלי מקרא " נתח הקמורר כשהנח
נופל והעצבים ניכרים הוא נתוח הקמורר ולהם דימה בעלי משנה שהם קרובים ליהנות
להם בהוראת התורה " הנצו הרמונים כשהם גמורים והנץ שקביותיהם נופל הנצו

ובהנהגת זמנות אהרתי מלכא משיחא
לכנסתא דיש וימרוץ ליה בני יס איתא תהי
עמכא לאח וניסק לירושלם עהי ינקן עמך
טעמי אנתיא היכמה דיניק ינקן בתדיס
דאמיה דכל זמן דהותי מטובטולא לכרא מן
אנתי הותי דכירא יתסום שהא רבה ומקרא
נכסיעל שהותיה חף עממי ארעא לא רהו
חבזין לי חבזין חבזין חבזין חבזין חבזין
ואעילנך לבית מוקדסי נתליף לי למרחל מן
היין נלמך באורחותיה ותמן כקשור סעודתא
דליתן וכתי חמר עתיק אצטנע בענבוליה מן
יומא דאתברי עלמא נמרמוני פירי דאתתד

שפנתו לך מי יתנך כאתח לו יונק
שדו אמו אמעאך בחוץ אשקך
גם לא זכור לי אנהגך אביאך
אל בית אמו תלמדני אשקך
מיין הרקח מעקים רמני שמלוחחת
למשו וימינו אחבקני השבעתי
אתכם בנות ירושלם מהתעירו
זמהתעוררו אתה אהבה עד שתתמץ

לצדיקיה בגותא דערין אמרת כנסתא דישראל
אנא בחירתא מכל עממיה דאנא הטראתפלן פיר קמלי
ובריסי וקבעא מונחתא בקטרי ימינא דדסי תולתא לקבל
תדי דלית רשו למזיקא לחבלאבי הסבעתי נמרמלכא
משיחא משיחא אנא עליבן עמי בית יס מדין אהיבך
מתגרן בעממי ארעא למינך מן גלותא נמדין אהיבך
מרדין בחילותיה דגג נמגוג אתעכו מן זעיר עד
דיסתיען עממיה דעכו לאגחא קרבה פינגשלם ונתרבן
ודבר לכון מרי עלמא דחמו צדיקיא ויהי רעוא קדמיה
למחרקבן

בוצל נצו ולהם דימה בעלי
הלמוד שהן בחכמה גמורה
וראויין להורות שם אתן ארבי
דורי שם אראך את כבודי וגזני
שבח בני ובנותי הדודאים
כתכוריה דוראי התאנים
הטובות והרעות כעש הראני
לא נהנה שבי דוראי תאנים וגו'
הדוד האחד טובות מאד וגו'
והדוד השני חאנים רעות מאד
אשר לא חאכלכה אלו מושעו

ישראל עכשו שניהם נתכוריה כולם מדיקשים פניך ועל פתחינו כל מגדים יש צידנו סכר
מצות הרבה חדשים גם ישנים שחדשו קומרים עם הישנים שפחזת עלי צפנתי לך לשמך
ולעבודתך צפנתים בלבי דא צפנתי להארות לך שקיימותים מי יתנך כאח לי שחבוא לנחמי
כדרך שעה ינקף לאחיו שגמלוהו רעה ונאמר לו וינחם אותם ויודר על לבם אמצאך
בחוץ אשקך אמצא כביאך מדדים בשמך ואחבקם ואנסקם גסי דעתי כי לא יבוגו לי
פי כזאי היא אהבתך שהיא אהבתך מוכבת לחור אחריה אלפית אמי בית המבדק ת
תלמדני כאשר הודגלת לעשות באהל מועד אשקך מיין הרקח נמכים עקים יין מתוק
שמלו תחת לראשי השבעתי אתכם עכשו בני מקצבת דמוכה כלפי האומות אפעל שאני
דובלות ומתאוננת דורי מחניק צידי והוא לי למשען בגלותי לפיכך השבעתי אתכם מה
תעירו ומהתעוררו כי לא יועיל לכם מי שאת הקנה ובית דיכו אומר על כני מיארי
כמה היא חסובה זאת שנתעלתי מן המדבר בכל מתנות טובות שם נתעלתי כמור
ובדיבך שכניה ונכאית חצתה לכל ועורכה בגלותה מתגמרת על רחה מתחברר

מי זאת עלה מן המדבר מתרפקת
על דורה תחת התפוח עוררתך
שמה חבלתך אמך שמה חבלה
ולדתך שימני כחותם על לבך
כחותם על זרועך כיעה כמות
תהבה קשה כשאל קנאה
רשמה רשמי אש שלהבת יה
מים רבים לא יכלו לכבות את

אמר שלמה נביא כד יחון מותיא עתיד
לאתבנעא טור מסחא וכל מיתיא דיש עתיד
למופק מתחותיה וחמילן צדיקיא דמיתו ב
בגלותא עתידין למיתו אורח פוביא מלך
לארעא ונפקין מתחות טור מסחא וכשיעיא
דמיתו ואתקברו בארעא דיש עתידין למהויהון
דמין היכמה דרמי גבר אפגא באלא בכין ימין
כל דיוורי ארעא מא היא נכותא דעמא דרין
דמקרא מן ארעא רבוא רבון כעמא דמקרא מן
מךברא לארע דיש נכותקרא מן רחמי מלהא
כיומא דאיתחמות תחות טורא דמיני לרבנא
ית אוריתא ובהיתא שעתא עתידא ציון דהיא

אמהון דיש למיבד ית בנהא וירושלם לקבלא ית בני גלותא " אהרין בני יסא לרבנאון
כיומא ההוא כדעו מינד שויתן כגלף דענקא על פיבך כגלף דענקא על ארעך דלא נוסיק
עוד למהוי גלן אכנס תהיכת כמותא אהבת להותך וחסינא כגיהנא נכותא דעממא מקנא
לן ודבבו דנבגין לן דמיא לגומרין דאשא דגיהנם דברא יתה יון בינמא חנינא לבריאת עממא
לאוקרא ביה פלחי נבחרה " מיש אמר מרו עלמא לעמיה בית יסרס אלובי
מתכנסין כל עממיא דמתילן למוי דמא דאכין סגיאין לא יכלין למטפוי ית דחמימטר וסאי
מתכנסין כל מלבי ארעא דמתילן למוי דנהרא דנגיד בתקוף לא יכלין לממחי יתך מן עלמא
וטו

דסול

על דורה מורה שהיא חבדתו ודבניה בו דנה כל ערבי כפאתא חסורה תחת התפוח עוררתך כך
היא או כפאתא חבדת דורה תחת התפוח עוררתך זכור כי בתחתית הר סיני העשני על ראשי כמין
תפוח סס עוררתך והוא ל חבדת אשת נענרים המעוררת את דורה בלילות בתנומות עליו מסבב
מחבדתו ומכשקתו שמה חבלתך אמך הרי אמרנו שהגנה ברואה אמן סס נהיתה לך לאס חבלתך
לחבלי יורה חבלתך באולך חבלים כמך כמו בני יצאוני יצאו ממני שימני כחותם בשביל
אותה אהבה תחתמי על לבך שלא תסמני ותראה כי עזה כמות אהבה האהבה שאהבתך
עלי כנגד מיתתי שאני כהרגתי עליך קשה כסאול קנאה וחחרד סתהקאו ושחגרו צי האומות
בשבילך קנאה בכל מקום איינפלטאנט בלעזל אחשה הלב לכנס נקם אש שלהבת יה רשמי
של אש חזקה הנאה מכוח שלהבת של גיהנם טעם הנקה הגדול הנקוד על רשמי מלמזכר ער
תיבת אש שהיא דבוקה לשלהבת יה לומר אש של שלהבת יה מים רבים לא יוכלו לא האהבה
על שכנים כל כשנים נוכל עליהם ל לא יכבו מים רבים האומות ונהרנט שריהם ומלביהם
לא יטמוה עי חזקה נאימה ואף עי מיתוי והקתיה אס יתן איש את כל הזן ביתו כדי להמיר
אהבתך יבנו יבנו לו כל ליה הקנה וצית דינו מעידים שכך בני מתרסקת על דורה עתה
אחות לבנו בתחתונים שהיא מותאחה ומתחבדת ומתאנה להיות עמנו והיא קטנה ומקטנת

שדה י

לשלמה בבטח המון נתן אתה כפר
לנטרים איש יבש בפריו אלה
כסף כרמי שלי לפני האלה לך
שלמה ונחמתי לנטרים אתה פרו
היו שבת בגנים חברים מקשיבים
לקולך השמועיני ברחוקי רדי
דבנה לך לשבי אתו לעפר האילים
על הרי בשמים

הדבן

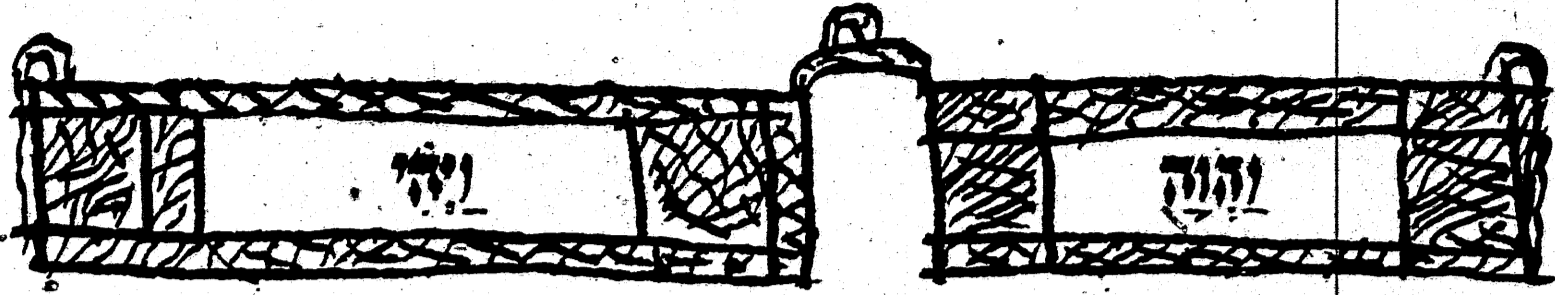
קבוס כקורי זעה מאגוז עזר וחציו נרד וכרם

מימר מומיה דאחיה דמן שיפה דהוא גברא
רבה " כד שמע שלמה כלבא דיום
כבואתיה דאחיה דמן שיפה בעא למהטליה
וערך אחיה מן קדם שלמה ואגל למצ' ונהיה
שעתא אתאמר כבואה למלכא שלמה למרו
איהו שליט בעקר שבטין כל יומיה ובתר
מותיה יהי שליט בהן ורבעם נר נפט וחרי
שבטין ימיה ובני מין יהי שליט בהן ורבעם
בר שלמה " הישבת אמר שלמה בקור
כבואתיה עתידי מרי עלמא למימר כבואתיה
דיש בקור יומיה את כבואת דישול דמותילא
כגנתא דלילא עמי אנמיא ויתבא בני מדרשא
עם חבירי קנהודין ושאר עמא וציתין לקל
ריש מתיבתא ולמן מן מומיה כתגמו א
אוריתא אשכ' ונמי גל מטיך בעידן דאת
יתבא לכפאה ולחייבא לכפאה ולקאבא
בהניא שעתא יומין קבי כבואתיה
דישרל ערוך לך רחמי מרי עלמא מארעא דהיא
מסאבתא ותשרי שכינתך בשמי מרומא
ובעידן שקתא דאנחמא מצלן דרמך תהי דמי
למביא דבעידן דרמך עינא חויה ככויך
ועינא חויה פתוח או בארזילא דאיוולא דבעידן
דערין מקתכל בתריה כין אנת תהון
מאגחמן ומקתכל בעערן ובסיגונן מאמו
מרומא על זמן דתתרשיבן ותמרוך ירין
ותעיל יתן על טירא דירושלים ותמן יסקן
בהניא דרמך קטורת בנקמין

הוא ולבני בא כל מה שחטמתם לכם אתה ריו ולא ככחזי מחני מה שגביתם מהם והם או האלה לך ולמה
אלה בקר שגבינו מהם הכל נחזור לך ומאתים לנוטרים את סריו ושור נוסף הרבה משלנו ועמו להם
לראשיתם ולחכמיהם כעש תחת המחשת אביא זהב לנוטרים את סריו לחת ואותם תשלומין לתוך
כמו ס' כ' ליושב'ים לפני ה והיה סחרה ואתננה ש' צ' ושל לפרק ומאתים לנוטרים את סריו כרין
הנהנה מן ההקדש שמשלם כדן וחומש' אף אנו נשלם על קדשי ישראל לה דאשית תבואתו הרי
וחומש חומשו של קדן ומאתים הם חומשו של קדן הישבת בגנים הינה אומר לבני את הנכסוצה
בגולה דועה בגנים של אחרים וישבת בבתי הנקיות ובבתי מדרשות חכמים מקשיבים לקולך
מלאכי הערת חבירך בני להים דוגמתך מקשיבים ובאים לשמוע קולך בבתי הנקיות השמעני
ואחר כך יהי שוהם ש' סך יחזי בוגבי בוגר אלו ישראל ואחר כך וירעו כל בני להם בדרר
דיודי מן הגולה הזאת ונדינו מבוכיהם ודמה לך לצבי למחרת הגאולה והשנה שטנתך על
הרי בשמים הוא הרהמוריה ובת המרדש שיבנה במהרה בימינו אמן

הם

הן ששל בע

בימיו שפט השפטים ויהי רשע
 בארץ וילך איש מבית לחם יהודה
 לגור בשדו מואב הוא ואשתו ושני
 בניו ושם האיש אלימלך ושם
 אשתו נעמי ושם שני בניו מחלון
 וכליון אפרתים מבית לחם יהודה
 ויבאו שדו מואב ויהיו שם וימת
 אלימלך איש נעמי ותשאר הוא
 ושני בניה וישאו להם נשים מאנחות
 שם האחת ערפלה ושם השנית
 רות וישבו שם כעשר שנים

ביומו נגיד נגידטא והיה כמן תרין
 בארע דיש עקרתו כנטן תיפין אהגורו
 מן שמוא למהוי בעלמא מן יומא
 דאתברי עלמא עד דייית מלכא
 משיחא לאזכחא בהון דייירי אנשא
 כמן דמאי ביומי אדם כמן תנן ביומי
 למך כמן תליתאי ביומי אפרתים כמן
 רביעי ביומי יעתי כמן חמישאי ביומי
 יעתי כמן שתיתאי ביומי בועי ד
 דמתקרי אפון צדיקא דמן בית לחם
 יהודה כמן שביעאי ביומי דוד מלכא
 דיש כמן תמיכאי ביומי ליהו כבייא
 כמן תשיעאי ביומי לישע בפומרון
 כמן עקיראי עתיד למהוי לא כמן
 למיכל לחמא ולא צהתא למסתי
 מיא להין לכאשמע כתגס כנבואה מן

ר' יון וכד הנה ככנא הדין תרין בארע דיש נטה גוברא רבא מן בית לחם יהודה ואזל לדור
 בחקלי מואב הוא ואחתיה נתליו בנוריה" ^{דשם} ושם גברא שיכורא ושום אתתיה נעמי
 ושום תרין בנוריה כחלקן וכליון אפרתין רבכין" מן בית לחם יהודה ואחו עד חקל מואב
 והוון תמן לומיכין" ^{וימת} גמית ליימלך בעלה דנעמי ואשתארת היא ארמלתיא נתליו
 בניה יתמין" ^{גישור} ועברו על גזירת מוכרא דיון נמיכנ ליהון נשין נוכראין מן בלת מואב
 שום חדא עכמה" ^{גישור} ושום תנ"תא רות בת עגלון מלכא דמואב ויתמו תמן כנמן עקר שני"

ויהי בימיו ^{לשני} אפוט השופטים לפני מלך אאול שהיו הדורות מתמרנסים ע"י אופטים ובימי אנצן
 היה אאמרוכבותא אנצן זה בועי" וילך איש עשיר גדולהיה ומרנס הצור ויצא
 מאי לחל מוכני צרות העין שהיתה עינו צרה בשנים הבאים לדחקן לכך נטכש" אפרתים השופים
 וכן בן מחון בן צוק אפרתי אבגינק דאה חשיבות שהי השיא עגלון מלך מואב את בתו למחליון
 דאמר מרירות של עגלון היתה דא אפרתים בית לחם גדויה אפרת" איש נעמו למה נאמר מבאן
 אמרו אין איש מת לא לאשתו" גס שניהם מהוגם בתחלה לקובממונס ומתו גמליהם ומקניהם
 ואחכמתו גס הם" ותצא מן המקום למה נאמר כדי כבד נאמר ותשב משדו מואב ומהיב תשוב
 אם לא תצא מן המקום שהיתה שמה לא מגיד שיציאת העניק מן המקום נכרת ועושה דושים
 כנה גויה כנה הדדה כנה שבה של עיר וכן ויצא יע כבאר שבע" כי נקנתי מהיות לאיש
 שאנשא לו ואוניד בנים ותיכשאו להם אינכס אקורים להם מאום אשת אחיו שלא היה בעולכמו
 שאינה זקוקה ליםם למי שלא היו למחליון וכליון קירוסין בהם שנכריותהו ולא נתגירו ועכשו

רות א

וימחו גם שניהם מחלון וכליון ותשא
 האשה משני ילדיה ומאשה ותקם
 היא וכלתיה ותשב משדי מואב כי
 שמעה בשדה מואב כי פקד יהוה
 את עמו לתת להם לחם וצא מן
 המקום אשר היתה שמה ושתו
 בלתי עמה ותלכנה בדרך לשווב
 אל ארץ יהודה ותאמר נעמי לשתי
 בלתי לכה שבנה אשה לבית
 אמה יעש יהוה עמכם חסד פתעו
 עשיתם עם המתים ועמדו יסין יהוה
 לכם ומצאתן מנוחה אשה בית אשה
 ותשק להן ותשאנה קולן ותבכינה
 ותאמרנה לה כי אתך נשוב לעמך
 ותאמר נעמי שבנה נתי למד
 תלכנה עמי העוד לי בנים במעי והיו
 לכם לאנשים שבנה נחתי לכן כי
 זקנתי מהיות לאיש כי אמרתו יש
 ליתקוה גסהייתי הלילה לאיש וגם

והיכל

הן באות להתגיר כמלש כי אתך נשוב לעמך מעתה
 נהיה לכם אחר כי אמרתו יש לי תקוה כי אמילו אמרנו
 לבי יש לי תקוה לינשא וללדת בנים גסהייתי הלילה
 לאיש ויותר מכן אמילו הדיתי הלילה זכרים וגם
 ולדתי בנים או אמילו כבר ילדתי בנים הלה תשכרנה
 בתמיה שמא להם תצטינה עד אשר יגדלו לשברו

וימחו גם שניהם מחלון וכליון ותשא
 האשה משני ילדיה ומאשה ותקם
 היא וכלתיה ותשב משדי מואב כי
 שמעה בשדה מואב כי פקד יהוה
 את עמו לתת להם לחם וצא מן
 המקום אשר היתה שמה ושתו
 בלתי עמה ותלכנה בדרך לשווב
 אל ארץ יהודה ותאמר נעמי לשתי
 בלתי לכה שבנה אשה לבית
 אמה יעש יהוה עמכם חסד פתעו
 עשיתם עם המתים ועמדו יסין יהוה
 לכם ומצאתן מנוחה אשה בית אשה
 ותשק להן ותשאנה קולן ותבכינה
 ותאמרנה לה כי אתך נשוב לעמך
 ותאמר נעמי שבנה נתי למד
 תלכנה עמי העוד לי בנים במעי והיו
 לכם לאנשים שבנה נחתי לכן כי
 זקנתי מהיות לאיש כי אמרתו יש
 ליתקוה גסהייתי הלילה לאיש וגם

תעגנה לאקור כלל כמו עג עוגה ועמר בתוכה ויאז עגן ולא יתכן שאם כן היה
 לו ליקר הנק דגש או לכתוב שני כולן כי יצאה צי ודה אל לוי כל מקום שג יורה מכת דבר
 היא ובען אב לבולם הנבירה הויה הנה שבה ובמתך זה טעמו למעלה תחת השן לפי
 שהוא ל עבר ובקר היא שבה טעמו למטה בבית לפי שהוא להויה וכן כל כיוצא בהם

רוח א

ילדתי בנים הלהן תשברנה עד אשר
וגדלו הלהן תעגינה לבלתי היוודע
לאיש אל בנתי כי מר לי מאד מנס
כישאה בי יד יהוה ותשנה קולן
ותבכנה עוד ותשק ערפה לחמותה
ורוח דבקה בה ותאמר הנה שבה
יבמתך אל עמה ואל אלהיה שובי
אחרי יבמתך ותאמר רוח אל תפגע
בי לעזבך לשוב מאחריך כי אל
אשר תלכי אלך ובאשר תליני תלין
עמך עמי ואלהיך אלהי באשר
תמותי אמות ושם תקבר כד
יעשה יהוה לוי וכה יסוף כי המנת
יפריד ביני ובינך והוא כי החתמת
היא ללכת אתה ואחדל לדבר אלה
ותלכנה שתייהם עד בואנה בית לחם
ויהי כבאנה בית לחם ותהם כל
העיר עליהן ותאמרנה הזאת נעמי

הלבן דלכא להון אתון מתינן עד דירבון
כאתתא דכטרא ליבס בליב למוסנה לגבר
הבדיולהון אתון יתבן עגינן בדיב דלכא
למהווי מתבקסן לגבר בפעו ברתאי לא
תמרדק בפפי ארום מריר לי יתיר מככון
ארום נפיקת בי מחא מן קוין
וגטלא דלהון ובכטאן עוד זמנא אמרנא
ונשיקת ערפה לחמותה ורוח אידבקת
בה ותאמרתי האתבת יבמתך
לנת עמה נלות דחפתה תובי בתר יבמתך
עמך לעמור ולרחלתיך ותאמרתי
לנת לא תקניטי בי למשכירך למתב
מבתריך ארום תאיבא אנא לאתגי רא
אמרת נעמי אתמרנא למיטר שבט
ויומי טבא בדיל דלא להלכא בר מתני
לפין אמין אמרת דנת לכל אתר דאת
אנלא איניב אמרת נעמי אתמרנא
דלא למבת כחדא עם עממטא אמרת דנת
לכל אתר דתבית אבות אמרת נעמי
אתמרנא למיטר שית מאה נתלת עקר
סהורנא אמרת דנת מה דבטכין עמור איה
כטרא אמא בלוגו עמי מן דמות דכא
אמרת נעמי אתמרנא דלא למפלח מלחכא
נוכראה אמרת דנת להיך הוא אלהי

נקטולת קיפא וצליבת קיפא אמרת דנת לכל
מה דתמותי אמות אמרת נעמי אית לכא בית הבגרתא אמרת דנת ותמן איה בניכא ולא
תומי עור למלכא כדן יעבד יון לי ובדין יוקף עלי ארום מותא יהי מפניס ביני ובינך
ותדמ וחנת ארום מאנכמא היא למתך עמה נסקרת מלמלכא לה ותמרנא
תדויהון עור דעלן לבית לחם וכוה כד עלן לבית לחם וארגישו כליחכי גכתא עליהון

מותר לחייביתא רגימת אבנא ויהדות נבא
מה דתמותי אמות אמרת נעמי אית לכא בית הבגרתא אמרת דנת ותמן איה בניכא ולא
תומי עור למלכא כדן יעבד יון לי ובדין יוקף עלי ארום מותא יהי מפניס ביני ובינך
ותדמ וחנת ארום מאנכמא היא למתך עמה נסקרת מלמלכא לה ותמרנא
תדויהון עור דעלן לבית לחם וכוה כד עלן לבית לחם וארגישו כליחכי גכתא עליהון

והאמר רב הורא
בעלני

אלתכרעי בי אל תמכרי בי כי אל אשר תלכי לך מכאן אמרו רבותינו גרשבא בהתגיר
מודיעין לו מקצת עונשין שאם בא לחזור בו יחזור שמתוך דבריה של רוח אתה למד מה אמה
לה נעמי אקור לנו לצאת חוץ לתחום בשבת אמרה לה באשר תלכי לך אקור לנו להתייחד
נקבה עם זכר אינו אישה אמרה לה באשר תלכי לך עמינו מוכדלים משאר עמים בתרג
מצות עמך עמי אקור לנו עז להיך להי ד' מצותות כמסרו לבך באשר תמותי אמרת

ויאמר אליהן אל תקראנה לי
 נעמי קראן לי מרה כי אמר שדי לי
 מאד אני מלטה הלכתי ודיקם
 השיבני יהוה למה תקראנה לי נעמי
 ויהוה ענה בי ושדי הרע לי ותשב
 נעמי ורזת המזאביה בלטה עמה
 השבה משדי מואב והמה בתו
 בית לחם בתחלה קצור שעדים
 ולנעמי מודע לאישה איש גבור
 חיל ממשפחה אלימלך ושכמו
 בעז ויאמר לזו המזאביה אל
 נעמי אלכה נא השדה ואלקטה
 בשבלים אחר אשר אמצאן
 בעיני ויאמר לה לכי בתי ותלך
 ותבוא ותלקט בשדה אחר
 הקצלים ויקר מקרה חלקה השדה
 לבעז אשר ממשפחת אלימלך
 והנה בעז בא מבית לחם ויאמר
 לקצרים יהוה עמכם ויאמרו לו
 יברכך יהוה ויאמר בעז לנערו
 הנעב על הקוצרים למי תעשה זאת

ב
 מודע

ותאמר להן לא תהוין ארבע
 קרן לי נעמי קרלו מרדת נפש
 ארום אמריר שדי לי לחצא
 אכא מלטה אזלית מבעלי נכו בני
 וריקניא אתי בני יון מנהן למא דין
 אתק קרן לי נעמי נמן קיון אסתהיר
 לי חובתי ושדי אבאי שלי ותנת
 נעמי ורזת מואביתא כלתה עמה
 וחתת מחקל מואב ואמנ אתו בית
 לחם במעלי ונמא דנקחא ובהוא יומא
 שריאו בני ישראל למחצור ית עומרט
 דארמותא דהוה מן סערין
 ולנעמי אשת מודע לאגורה גבר גיבר
 תקיף באוריתא דמן יתקם אלימלך
 ושבה בנעז
 מואביתא לזת נעמי איזיל כען בחקלא
 ואכנוש בשובלן בתר דאשכח רחמן
 בעיני ויאמר לזה איזיל ברת
 ואזלת ועלת ונגסת בחקלא
 בתר חצוריא ואורע אורעהא אחקנת
 חקלא דהוה לבנעז דמן יתקם
 לימלך והא בנעז אתא מבית
 לחם ויאמר לחצוריא יהי מומרא דין
 בקעוריון ויאמרו ליה יברכיך ית
 ויאמר ויאמר לבנעז לעולימיה דמכי
 רב על חצוריא לאויין אומא ריבא דהא

רשימל
 בני קצרים כמקרו לבד אחד לנקרלן ונשרטן
 ואחד לנהרגים ונחנקים אמרה לה ושם ארבע
 כה יעשה ה לי כאשר התחיל בהרע שיצאה בי ידו להמית אוישי נלירד מכבקי וכה יוקיח אם
 יבריר ביני ובינך כי אם המות ותחול לדבל אליה מכאן אמרו אין מרבין עליו ואין מלקדקין
 עליו ותלככה שתיהם אל אבהו בוא וראו כמה חביבין הגרים לפני הקבה כיון שנתכה דעתה
 להתגיר השנה אותה הכתוב לנעמי ותבוס כל העיר נעשית הימיה כל העיר כולם נתקבצו
 לקבור אשתו של בנעז עמה בו טום הזאת נעמי הא נקודה חטף ממני שהיא תמונה הזאת
 נעמי שהגילה לצאת בצבים ובמקרים תזיתם מה עלתה לה על שיצאה לחל מלטה הלכתי
 בעושר וכחם דא שהיתה מעוברת ענה בי העיר עלי שהרשעתי לפניו דא ענה בי מודע

רות ב

ויען הנער הנצב על הקושרים
 ויאמר נערה מואבית היא השבה
 עם נעמי משרי מואב והיא אמר
 אל קטנה נא ואסתני בעמרים
 אחרי הקושרים ותבוא ותעמד
 מאחורי הצקר ועד עתה זה שבתה
 הבית מעט ויאמר בעד אל דות
 הלוא שמעת בתי אל אלכו ללקט
 בשדה אחר וגם לא תעבורי מזדה
 וכה תדבקין עם נערתיו עיניך
 בשדה אשר יקשרן והלכת אחריהן
 הלוא שויתי את הנערים לבדתי
 נגער ושמות והלכת אלה כלום
 ושיתת מאשר ישאכנן הנערים
 ותפל על פניה ותשחאו ארצה
 ותאמר אליו מדוע מצאתי יח
 בעיניך להפירני ואתנני נכרייה
 ויען בעד ויאמר לה הגד הגד לוי
 כל אשר עשית אתה חמותך
 אחרי מות אישך ותעזבי אבך
 ותמך וארץ מולדתך ותלכי אל

והתיב עליהם דאמנא
 לב על הצוריא ואמר ליבא מן עמא
 דמואב היא ותבת ואתגירת עם
 כעמי מחקל מואב
 אצבור כען אשגבלין ואלכנא בלגמא
 מוז דמשתחר בתר הצוריא ואתת
 וקמת ואתעכבת כען מן ק צפרא
 ועד כען מן זעיר דין דיתבא בביתא
 צבחר ויאמר בנעז לרות
 הלא קבילי מני ברתי לא תהכי
 למצבר עובלין בחקל אחרן ואת
 לא תעבורי מבא למיטל לאגמא
 אחרא והבא תתקמין עם עולימותי
 תהא מסתכלא בחקלא
 ויחמוץ ותהפין בתניהן הלא
 כנידית ית עולימא זלא יקרבין
 ביד ובעינין דאת צהא למא איילי
 למניא ותהא שתיא מטן דמליון
 עולימא והבא ונכלת ער
 אכהא וקבירת על ארעא ואתת
 לה מדין אשכחית בעינך לאשתמונ
 עותבי ואתא מעמא נכרית
 מכתתהון למואב ומעמא זלא אידכו
 למיטעל בנהלא דין ויען ואתיב
 בוטז ואמר לה אתחנאה אתחיה לי
 על מומך חבימא דכד גזליון לא
 גזר על גוקביא להן על גבוי
 ואתאמר עלי בנבואה דעתידין למיפק
 מניך מלבין ונביאין בגין טובותא דעבדת עם חמותך דמרכסת יתה בתר דמית בעניך

והנערים
 ונכבות מושב כרוי שטח תחה השבה עם נעמי הטעם למעלה תחתהפי למי שהיא לעבר
 ואינה למעלה והאמר כלבה אלכטה בא לקט השבלים ואסתני בעמרים שכה שלעמרים
 וצמית והלכת אל הכבים ואם תצמאי אל תכלמך מללכת ולשתות מכלי המים אשר ישאבין
 הנערים

עם אשר לא ידעת תמול שלשם
 ישלם יהוה פעלך ותהי משכר דרך
 שלמה מעם יהוה אלהי ישראל אשר
 באת לחסות אחת כנפיו ואת אמר
 אמש אתן בעיניך אדני כי נחמתני
 וכי דברת על לב שפחתך ואת כפי
 לא אהיה כאחת שפחתך ויאמר לה
 בעד לעת האכל גשי הלם ואכלת
 מן הלחם וטבלת פתך בחמץ ואשב
 מוצד הקשרים וישבט לה קלי ותאמל
 ותשבע ותתרי ותקם ללקט וישו בשו
 את נעדין לאמר גם כן העבורים
 תלקט ולא תכלי מזה וגם של אשלו
 לה מן הצבתים ועזבתם ולקטוה
 ולא תגערו בה ואלקט בשדה עור
 הערב והחבט את אשר לקטה ויהי
 כאיפה שערים ותשא ותבוא העיר
 וברא חמותה את אשר לקטוה
 ותושא ותחן לה את אשר הותירה
 משבעה ונתאמר לה חמותה איפה
 לקטת היום ואתה עשית יהי מפורך

דע"ב

לא אהיה כש איני חסובה שאחת מן השמות שלך וטובות
 כתך בחומץ מבואן שהחומץ ינה לשרב ויצבט לה קלי
 ויושטלה ואין לו דמיון במקרא לא כל משנה אחוים
 ותוך ובית הצביטה וגם של תשלו שכוח תשכחו
 עשו עצמכם כלו אתם שוכחים חרגום של שגגה

ושבת דחלתך ועמך אכור ואמך
 וארע ילדותך ואזלת לאת גיירא
 ולמיתב בין עסדלא אשתמודע לך
 מוחתמלי ומר קמוהי יגס יגמוז
 יין לך גמול טוב בעלמא הדין ער
 עובדיך טוב יהי אגריך שלים לעלמא
 דאתי מן קיון להא דיש דאת לאת גיירא
 ולא תהבאה תחות טלל שכנית יתניה
 ובה הוא שכנתא תהבאבי מן דין גיירא
 למיהוי חולקיך עס שרה ודניה ורחל
 ולאה ^{ותאמר} ואמרת אשכח רחמן
 בעיניך רבונא ארום נחמתני לאכשרותני
 למדחל בהללא דיון וארום מליבתה
 תנחומין על לב אמתיך דאצטחתי
 למחן עלמא דאתי הי כצדחתא ואנא
 לית לי שכו למיהוי לי חולקו לעלמא דאתי
 אמילו עם חרוא מן אמהתיך ^{ויאמר}
 ואמר לה בנענז לעידן קענודתא קריבי
 הלכא ותיכנלי מן לחמא וטמיטי קעדיך
 בתבשילא דאתכשל בהלא ויתבמקטר
 חמורא ואושיט לה קמח קלי ואכלת
 ואשאת ^{ותקם} ותקם למצבר טובלין
 וקרי בנענז ית עובי מיה למימר ארד
 ביני אנמא תהי צבירא ולא תכסבוכה
 וגם ואף מותר תתידן לה מן אקיריא
 ותשבקן למיהוי צבירא ולא תנמנן בה
 ותברק ^{ותברק} ותברק טובלין בהקלא ער דמא
 ודעת ית טובלין דצברות ומה שיעננהו
 כתלת סאין קעלין ^{ותאמר} ומכרת ועלת
 לקרוא וחת חמתה ית מה דכנס
 ואפיקתה מן תרכיבא ויהבת לה תמונה
 דאשתאר לה מקבשה ^{ותאמר} ואמרת
 לה חמותה לאן צברת יומא דין נב טו
 וכן על השל לא לבי של זיתך ^{אש}

צבתים

אשתו לית למעבד יהי גברא דאשתמוצע
 לך מכרך וחוטאת לחמחית ואשתות
 למעבד עמיה ואמרת סוס גוברא
 דאשתולית עמיה יומא דין מתקרי
 בועז ותמך ואמרת נעמי לכלתה
 מכרך הנא ממוס קודשא דין וילא שבך
 טיבנניה עם חייא ועם מיתא ואמרת
 לה נעמי קריב לבא גברא מפריקנא
 הוא ותא ואמרת דות מואבתא
 אף ארנס אמר לי עם נביא דיני התוספי
 עד זמן דכרי ישיאן סתכל חצוא דיני
 והוא ואמרת נעמי לרות כלתה
 פניך בתי ארנס תפקין עם עולימתוי
 ולא יעדעך בך בחקך אחקי ותעבר
 ואידבקת בעולימתוי זונות למזבד
 עד ישיאי חעד קעדין וחצר חטי ויתנת
 עם חמותה ותא ואמרת לה נעמי
 חמותה ברת' בשבועה לא אניח עד
 זמן דאתבע לך כיתא בגין דייטב לך
 ועתה נבעי הללא בועז דאשתמודע
 לבא דכוות בחקלא עם עולימתוי הא
 הנא מבדד ית אייר קערי ברוחא
 דבליטא ותעתי ותחלי לי במיא
 נתקני בנקמני ותפויאי תכשיטן עין
 דעיל

כמו וענה גאון ישראל בסניו בתחלת קציר
 שגורים בקצירת העומר הכתוב מדבר מודע
 קרוב בן אחיו של לימלך היה אמרו רבותינו
 לימלך ושלמן אבי בועז ופלוגי למוני הגול

ואבי נעמי כולם בני נחשון בן עמינדב היו ולא הועילה להם זכות אבותם כזאת מזהאקץ (חל)
 אלכה לא הפדה לאחר משרות אנשי העיר אחרי אחר מהם אשר אמעא חן בעיניו שלא יגע כי
 ואלקטה בשבלים אחר אשר אמעא חן בעיניו ותלך ותבוא ותלקט בשדה מעינו במדרש דות עד
 שלא אזלת אתה שהוא אומר נתבוא ואחר ותלקט לא שהיתה מקמנת הדרכים גודס שנכנסה
 לשדה והלכה ובאה חזרה לעיר כדי לשנות קימנים ומכין שלא תטעה בשבילים ותדע לזוב

ברוך ותגד לתמונה את אשר עשה
 עמו ותאמר שם האיש אשר עשיתי
 עמו היום בעזי ותאמר נעמי לכלתה
 ברוך הוא ליהוה אשר לא עזב חסדו
 את החיים ואות המתים ותאמר לה
 נעמי קרוב לנו האיש מגאלנו הוא
 ותאמר דות המואבית גם היא
 אלי עם הנערים אשר לי חדננין עד
 את כלו את כל הקציר אשר לך
 ותאמר נעמי אל דות פלחה טוב
 בתי כי תצאי עם נערתי ולא יפגעו
 בך בשדה אחר ותדבק בנערות נעמי
 ללקט עד כלות קציר השעלים ויצא
 החטים ואשב את חמותה ותאמר
 לה נעמי חמותה בתי הללא תבקש
 לך מנוח אשר ייטב לך ועתה הללא
 בעז מודעתנו אשר היית אדתי
 נערתי הנה הוא זיה אדתי
 השערים הלולה ורחשת וקפת ושמו
 שמלתיך עליך וידחתי הגין אל

כסית
 וינבעק

הודעו לאיש ער פלתי לאכל ולשתות
 ויהי בשכבו וירע את המקום אשר
 ישכב שם ובאת וגלת מרגלתי
 ושכבת והוא יגיד לך את אשר תעשי
 ותאמר אליה כל אשר תאמרי
 תעשה ותחד הגרן ותעש פכר
 אשר צוהה חמותה ויחלש וישת
 ויטב לבו ויצא לשכב בקשר
 הערמה ותבא בלש ותגל מרגלותיו
 ותשכב ויהי בחצי הלילה ויחד
 האיש וילפת והנה אשה שכבת
 מרגלותיו ויאמר מי את ותאמר
 אנכי דהת אמהך ופרשת כנפך
 על אמהך כי גאל אתה ויאמר
 ברובה את ליהוה בתי היטבת חקך
 האחרון מן הרשעין לבלתי לפת
 אחרי הבחורים אם דל ואם עשיר
 ועתה בתי אלתי לאי כל אשר תאמרי
 תעשה לך כי יודע כלשער עמו כי
 אשת חיל את ועתה כי אמנם כי

לוי"ל

ויגל מקרה לבוא בחלקת השדה אשר פכועו למי
 הנערה הזאת וכי דרכו של פכועו לשאול פכועים לא
 לבדי צניעות וחכמה דאהבה שתי שכלים לקטור
 שלוש אינה לוקטור והיתה מלקטות עומדות מעומד
 וזוכרות

ותיחתין לאורא לא תתפרקמי לגברא
 ער שיצעתיה למיכל ולכוסתי
 ויהי בערן מאכבי דמכיה ותדעין ית
 אתרא וידמך תמן ותיעולי ותגליאי
 ית רגלוי ותדמכוי ותכא אילא מניה
 עיטא והוא יחוי לך בחכמתיה ער
 דתעבדין ותאמר ואמרת לה כל
 דתימך לך אעביר ותהי נבחרת
 לאורא ועבודת ככל דנדידה חמתה
 ותכל צונט נאטי ואטיב לכיה
 ובדיך שמת דין דרביב כלותיה וועדי
 כנכא מן ארע דיש נאמא למדמך
 בסטר ערומתה ועלת דת ברז וגליות
 רגלוי ודמכות ויהי והוה במלגות
 ליליא ותוה גברא ורתיה נאת רביך
 כלפתא בקריה מן רתיה ונא אתה
 דמכא לקבול רגלוי נכבש יצדיה ולא
 קריב פותיה היכמה דעבד יוקף צדיקא
 דקריב למקרב לות מצריתא אתה רבוליה
 והיכמה דעבד פלטיט בד ליש חמידע
 דנעץ סימא בין מימריה ובין מיכל בת
 שאב אתה דוד דקריב למקרב לותיה
 ותאמר מן את ואמרת אנא רבי
 אמתך ויתקרי שמך על אמתך למקבלי
 לאנתו ארום פריק אבג ויאמר
 בדיכא את מן קיין ברתי אומיבי
 טיבותך בתראי מן דמאי דדכוש
 דאתגירת ובתראי דעבודת גרמך
 כאתתא דנטרא ליבם רליב ער מן קריבי
 בגין ולא למתך בתר רביין למעבד
 זכו עמהון אם מקפן ואם עתירי ועתה
 ובען ברתי לא תדחלין כל דתימין לך
 אעביר לך ארום גלי קליתגי תדע ויהי
 רבא דעמי ארום אתתא צדיקתא את
 נאית

וַיִּקַּח עֲשׂוּדָה אֲנָשִׁים מִזְקֵנֵי הָעִיר
 וַיֹּאמֶר שְׂבוּ פֶה וּשְׂבוּ וַיֹּאמְרוּ
 לַגִּתָּהּ חֲלֵקֵת הַשְּׂדֵה אֲשֶׁר לְאַחֵינוּ
 לְאַלְיֹמֶלֶךְ מִכְרָה נַעֲמִי הַשְּׂבִי
 מִשְׂדֵה מוֹתָב וְאֲנִי נִמְרָתִי אֲגַלֶּה
 אֲזַכֵּךְ לֵאמֹר קָנָה נָגֵד הַיְשָׁבִים
 וְנָגֵד זְקֵנֵי עַמִּי אִם אֲגַל גִּתְּךָ וְאִם
 לֹא יִשְׁאַל הַגִּידָה לִּי וְאֲדַעַה כִּי אֲנִי
 דוֹלֵתְךָ לַגִּתָּהּ וְאֲנֹכִי אֲחֻיֶיךָ וַיֹּאמְרוּ
 אֲנֹכִי אֲגַתָּה וַיִּשְׁמְדוּ בַּעַז בַּיּוֹם קִבְּוֹתְךָ
 הַשְּׂדֵה מִיַּד נַעֲמִי לְמֵתָהּ לִי
 הַמּוֹתָבִיָּה אֲשֶׁת הַמּוֹתָב קָנִיתָ לְהָקִים
 שֵׁם הַמּוֹתָב עַל כַּחֲלָתָהּ וַיֹּאמְרוּ הַגּוֹלִים
 לֹא אֲנֹכֶל לַגִּתָּהּ לִי כִּי אֲשַׁחֲתֶנּוּ
 בַחֲלָתֵי גִתָּהּ לֶךְ אַחֲרֶיהָ אֲתֵּלֵךְ
 כִּי לֹא אֲנֹכֶל לַגִּתָּהּ וְזֹאת לַפְּלִים
 בְּיִשְׂרָאֵל עַל הַגִּתָּהּ וְעַל הַתְּמוּנָה
 לְהִיָּם כִּלְדָבָר שֶׁלֶף אִישׁ נַעֲמִי
 וְנָתַן לְדַעְתּוֹ וְזֹאת הַתְּעוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל

וַיִּקַּח עֲשׂוּדָה אֲנָשִׁים מִזְקֵנֵי הָעִיר
 וַיֹּאמֶר שְׂבוּ פֶה וּשְׂבוּ וַיֹּאמְרוּ
 לַגִּתָּהּ חֲלֵקֵת הַשְּׂדֵה אֲשֶׁר לְאַחֵינוּ
 לְאַלְיֹמֶלֶךְ מִכְרָה נַעֲמִי הַשְּׂבִי
 מִשְׂדֵה מוֹתָב וְאֲנִי נִמְרָתִי אֲגַלֶּה
 אֲזַכֵּךְ לֵאמֹר קָנָה נָגֵד הַיְשָׁבִים
 וְנָגֵד זְקֵנֵי עַמִּי אִם אֲגַל גִּתְּךָ וְאִם
 לֹא יִשְׁאַל הַגִּידָה לִּי וְאֲדַעַה כִּי אֲנִי
 דוֹלֵתְךָ לַגִּתָּהּ וְאֲנֹכִי אֲחֻיֶיךָ וַיֹּאמְרוּ
 אֲנֹכִי אֲגַתָּה וַיִּשְׁמְדוּ בַּעַז בַּיּוֹם קִבְּוֹתְךָ
 הַשְּׂדֵה מִיַּד נַעֲמִי לְמֵתָהּ לִי
 הַמּוֹתָבִיָּה אֲשֶׁת הַמּוֹתָב קָנִיתָ לְהָקִים
 שֵׁם הַמּוֹתָב עַל כַּחֲלָתָהּ וַיֹּאמְרוּ הַגּוֹלִים
 לֹא אֲנֹכֶל לַגִּתָּהּ לִי כִּי אֲשַׁחֲתֶנּוּ
 בַחֲלָתֵי גִתָּהּ לֶךְ אַחֲרֶיהָ אֲתֵּלֵךְ
 כִּי לֹא אֲנֹכֶל לַגִּתָּהּ וְזֹאת לַפְּלִים
 בְּיִשְׂרָאֵל עַל הַגִּתָּהּ וְעַל הַתְּמוּנָה
 לְהִיָּם כִּלְדָבָר שֶׁלֶף אִישׁ נַעֲמִי
 וְנָתַן לְדַעְתּוֹ וְזֹאת הַתְּעוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל

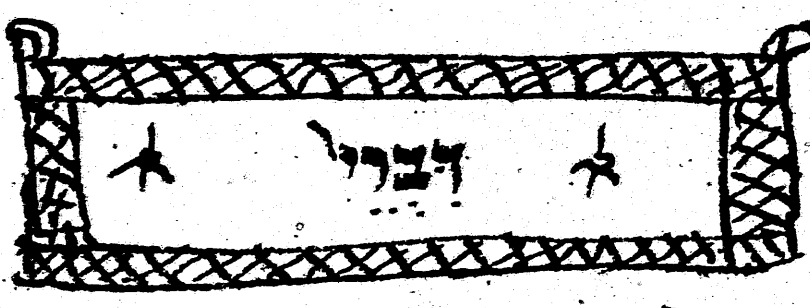
וַיִּקַּח עֲשׂוּדָה אֲנָשִׁים מִזְקֵנֵי הָעִיר
 וַיֹּאמֶר שְׂבוּ פֶה וּשְׂבוּ וַיֹּאמְרוּ
 לַגִּתָּהּ חֲלֵקֵת הַשְּׂדֵה אֲשֶׁר לְאַחֵינוּ
 לְאַלְיֹמֶלֶךְ מִכְרָה נַעֲמִי הַשְּׂבִי
 מִשְׂדֵה מוֹתָב וְאֲנִי נִמְרָתִי אֲגַלֶּה
 אֲזַכֵּךְ לֵאמֹר קָנָה נָגֵד הַיְשָׁבִים
 וְנָגֵד זְקֵנֵי עַמִּי אִם אֲגַל גִּתְּךָ וְאִם
 לֹא יִשְׁאַל הַגִּידָה לִּי וְאֲדַעַה כִּי אֲנִי
 דוֹלֵתְךָ לַגִּתָּהּ וְאֲנֹכִי אֲחֻיֶיךָ וַיֹּאמְרוּ
 אֲנֹכִי אֲגַתָּה וַיִּשְׁמְדוּ בַּעַז בַּיּוֹם קִבְּוֹתְךָ
 הַשְּׂדֵה מִיַּד נַעֲמִי לְמֵתָהּ לִי
 הַמּוֹתָבִיָּה אֲשֶׁת הַמּוֹתָב קָנִיתָ לְהָקִים
 שֵׁם הַמּוֹתָב עַל כַּחֲלָתָהּ וַיֹּאמְרוּ הַגּוֹלִים
 לֹא אֲנֹכֶל לַגִּתָּהּ לִי כִּי אֲשַׁחֲתֶנּוּ
 בַחֲלָתֵי גִתָּהּ לֶךְ אַחֲרֶיהָ אֲתֵּלֵךְ
 כִּי לֹא אֲנֹכֶל לַגִּתָּהּ וְזֹאת לַפְּלִים
 בְּיִשְׂרָאֵל עַל הַגִּתָּהּ וְעַל הַתְּמוּנָה
 לְהִיָּם כִּלְדָבָר שֶׁלֶף אִישׁ נַעֲמִי
 וְנָתַן לְדַעְתּוֹ וְזֹאת הַתְּעוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל

ויאמר מרובא לבוש אנשי ירך
 להניחא נקי לך וטובע בוש ית כדתיק יד
 ימיניה נקי ליה" ויאמר בוש לקביע
 ולכל עמא הווסהדין אתן עלי עמאדין אני
 קניתי ית כל מה דהוה ללימלך ויתכלמא
 דהוה לכלין ומהלון מן ירא דנעמי" וגם
 ואת ית כות מואביתא אתת מחלט קניתי לי
 לאנתו בגין לא קמא שום שביא על אחקבתה
 ולא ישתני שום שביא מלות אחוהי ומתדע
 סככדין דבאתריה קהדין אתן עלי ועמאדין
 ויאמרו כל עמא דבתרע סנהדין
 וקביע קהדין אנחנא יתן ית אתתא הדא
 דאתתא לביתך כרחל ובלאה דבנו תרויהון
 ית בית יש אבנן בתרי עקר שבטין ועבדחלוא
 באפרת ותהי קרי שמוא בבית לחם" ויהי
 ויהי מצלח ביתך בבית ככך דיליות בתמר
 ליהודה מן דרעא דיתן ית לך מן קיטא הדא
 ויהי נקייב בוש ית כות והות ליה לאנתו
 ועל לותה ויהי ית ליה עינוי וילדות בר"

דשינל

קדוב ממוני שהוא אח ואני בן אח" ליני הלילה ליני
 בלא איש חיה אל דדברים אתה מוציאני קפץ ונשבע
 לה שאינו מוציאך בדברים ניש מרבותי או ניצרו
 כשבע סכיה יצרו מקט רגו אתה ממוני והיא מנויה בא
 עליה ונשבע שלא יבוא עליה לא עי נשואין ויאמרל יורע' מוקב על נתקם בטרם יא הוא זירל לרוב
 ואמר בלבו אין כבודי ש'ורע כי באה האשה הגורן" שש שעורים אא לו' שס סאין שאין דרכה של אשה לשאת
 כמשאוי זה לא שעורים כמש' ורמז לה שעתיד לצאת ממכה בן שמתברך מ' ברמות רוח חכמה ובי עליה
 וגבורה רוח דעת וראתה" כי אס כלה האיש את הדבר היום" מלוני למנוני ולא כתב שמו לפני סלא
 אבה לגאול" מלוני למנוני מתורגם בנביאים כמי וטמיר' מלוני מצופה ונעלם ל' כי יוצא הימצא מה
 דבר" למנוני למון מכלי סס" ואדעה כי אין זולתך קדוב לגאול" ומאת רות המואבית אתה צריך והא
 אינך מתרצה לא אכ' תשאנה" בן אשחית אל' דרעי כמ'ס הנה כחלתה בניס וגוי' לתת כגס צרעבי
 על' לא יבוא עמוני וכו' טעה בעמוני ולא עמונית" על הגאולה זו מכירה" תמורה זו חליסין"
 שלף איש נעלו זהו רנין שאנו קוכין בקורר במקום נעל' ורבותי כחלקו בדבר מינתן למי יא קוכין
 בכליו של רוכה ובוש נתן לגול' ויא קוכין בכליו של מרנה וגול נתן לבוש" וזאת התעודה ביש'
 משפט העדות להקים סה' על נחלתו מתוך שאשתו יוצאה ובאה בתחלה ומכנסת ומוציאה או
 זאת היתה אשת מחלון נשמו כזכר עליה" כרחל ובלאה' אעמי שהיו משבט יהודה ומבני לאה

ויאמר הגואל לבעז קנה לך וישלוק
 נעלו ויאמר בעז לזקנים וכל העם
 עדים אתם היום כי קניתי את כל
 אשר ללתימלך ואת כל אשר לכלין
 ומחלון מיד נעמי וגם את דות
 המואביתא אשת מחלון קנתי לי לאשה
 להקים שם המת על נחלתו ולת
 יכרת שם המת מעם אחיו ומשער
 מקומו עדים אתם היום ויאמר כל
 העם אשר בשער והזקנים עדים
 יתן יהוה את האשה הבאה אל ביתך
 כרחל ובלאה אשר בנו שתיהם
 את בית ישראל ועשה חיל באפרתה
 וקרא שם בבית לחם ויהי ביתך
 בבית פרץ אשר ילדה תמר ליהודה
 מן הזרע אשר נתן יהוה לך מן הנערה
 הזאת ויקח בעז את רות ושהילון
 לאשה ויבא ליה ועמן יהוה לה הריון
 ותלד בן"

קהלת בן דוד מלך בירושלים קהל
 הכלים אמר קהלת הכל הכלים
 הכל הכל מה יתרון לאדם בכל
 עמלו שיעמול תחת השמש דור
 חולך ודור באת והאלף לעולם עמדתו

בבואה יאתכבי קהלת הוא שלמה בן דוד מלכא
 זהו בירושלים הכב מדחא שלמה מלכא
 דישראל ברוח נבואה ית מלכות לחבעם בדין
 דעתיד לאתפלגא עם ירבעם בן נבט' וית' יושא
 ובית מלכא דאנא עתידין למחבר וית עמא
 ביתים דאנא עתידין למגלי אמר במימריה הנב
 הבליא כל מא דטרחית אנא ודוד אנא כולא הנבלי
 מא מותר אית לאנא בחר דימות מן כל

דברי קהלת

כמא דברי אינו אלא
 דברי תנחות חלפה
 הדברים אשר דבר משה וישמך ויודון דברי
 עמוס שמעו את הדבר הזה פד
 הבין דברי וקמיהו שאפו נא והאן אם
 וזכר וגו' לה דברי דוד ובליעל כהן
 מוכר כולתם דברי קהלת וזרח השמש
 כל הנחלים הולכים אל הים כינה את

טרחיה והוא טרח תחות שמשא בעלמא הידי' להין למעשה
 באודיתא להבא אגר עלים לעלמא דאתי קום מרי עלמא
 אמר שלמה מלכא ברוח נבואה דחא טנא דצדיקא
 דאזיל מן עלמא בגין חובי צרא נישא דרשיעיא דעתידין
 לבית בתריהו וארעא לעלמי עלמין קימא למזבא
 נודענתא דאתא על עלמא בגין חוביהו דבני אנשא

הרשעים בחמה ובלבנה וים שאין להם מחנת עבר כך שנויה בספרי ולמדתי משם שהענין מדבר
 בדעוים והמשיכים לתגבורת החמה שנספה שוקעת' דא כל הנחלים הולכים אל הים מה רחוק
 בעבוד עו באמר שנטים המשתחווים למים קבונים לפי שיש בהם ממש למי שדואים את הים הגדול
 שכל הנחלים הולכים בו והוא אינו מלא ואינם יודעים להבין כי אל המקום שהנחלים הולכים
 שמהם שבים ללכת שמימי הבהרות ההולכים לתוך הים הם המים עצמם שהלכו בבהרה נובעות
 מתחת התהום והולכים למעלה מן הקרקע עד הים (חננרים ונובעים לפיכך אין הבהרות נוסקין
 ואינם מלא נלא מנע שש בהם ממש עב' קהלת עלפס שיהיה חכמות הרבה (מן במקום אחר
 גוהו חגור בין ירא שאג כל החכמה והקראה ושא שהיה אמר כל דבריו נהרהר' מלך בירושלים
 עיר החכמה הכל הכלים אמר קהלת קהלת קהלת תגד נאומר על כל יצירת' ימי בדא שורת
 שהכל הכל של הכלים הוא הכל נקוד חטף סתח לפי שהוא דבור כנפו הכל שבהכלים שבער
 הכלים כנגד מעשה' ימי בראשית' מה יתכונ שבר ומותר' תחת השמש התורה שהיא קרויה אור
 שב' (תורה אור' כל עמל שהוא מחליף בו את עסק התורה מה שבר בו' יוד הנבך נדוד בא' כלמת
 שהרשע וגע ועמל לעשות ולגזול אינו מבזה את מעשיו כי היוד הנבך נדוד אחר בא ונטל
 הכל כדרכו בעש בניו וצו דלים' והאך לעולם עומדת ומיהם המתקיימים הענוים הנמוסים
 המגיעים עצמם עד לארץ כנש וענוים ורשו אך' נמדדש תנחומא אומר כל צדיקו ישר ארץ
 כהנא אך' שפי תהיו אתם פי אך חפץ' וזרח השמש וגו' דור הנבך נדוד נא באשר השמש

קהלת א

וזרה השמש וזאת השמש ואר
מקומו שואף זורה הוא שם הולך
אל דרום ומוכב אל צפון קובב
סבב הולך הרוח ועל סביבותיו שב
הרוח כל הנחלים הלכים אל הים
והים אענו מלא אל מקומו
שהנחלים הלכים שם הם שבים
ללכת כל הדברים יגעים לא יוכל
איש לדבר לא תשבע עין לדמות
ולא תמלא אذن משמע מה שהיה
הוא שיהיה ומה שנעשה הוא

וידעת שמשא ביממא מן קטר מונחח ויטול
אמא לקטר מערבא בלי לא ולא תריה שאר
ואזיל אורה תהומא גרבה למחר מן אחר דאיהו דנח
מתחזק מאתחזקי אגל כל קטר דרומא
ביממא גמחר לקטר צנובא בלי לא יאורה תהומא
מחר מחר ואזיל לרוח עיבר דרומא בתרגמת נקן
ותמו' ועל קחרנוהי תיב לרוח עיבר צנובא בתקנת
תקרי וטבת כמיה מחרבי מונחח בצפרא ועייב
לחרבי מערבא ברמא" כ כל נחלי
נא בעי מיא אזלין ונגדין לכי אוקיינוס דמחר
לעלמא בגזפנבא ואוקיינוס ליתוהי מרתמלי
ולא תר דנחליא אזלין ונגדין תמן אמן תי' בן
למיזל מצנוכפתה נחא" כ כל נחלי
דעתידין למהוי בעלמא אשתלהיא בהון נביא
קדמאין ולא יכיל למשכח סנהון ברם הכא
לית ליה דשו לגבר למללא ביה דעתיד למירתי

בתרומהי ולא יכלא עיבא למחרי כלמה דנתיב למהוי בעלמא ולא יכלא אודיא לאתחלטי
כלמה מעב כל נחליא כד ידעו ארעא" כ מא דהיה מן קדמת דנא הוא עתיד למהוי בתר בין
נחא דאת עבדי מן קדמת דנא הוא עתיד לאתעבדא עד סוף כל דרי עלמא ולית כחגס חדת בעלמא
הדין תחופ שמשא" כ אית כתגס ד"מר אנש חזי דין כתגס חדת הוא הא כבר היה לעלמין נחלי

דעיל

הזרח סחריות ותשרע ערבות ותלך כל הליכה שואמת אל מקום אשר זרחה אתמול משם שתזרח שם סר
היום יהלך ורוח של שמש כמו אל אשר יהיה שם הרוח ללכת וגו' ועל קביעותו שבהלוח גם מחר כל היום
וקובב שקבב אתמול הוא מקיף וקובב היום הולך אל דרום לעולם ביום" וקובב אל צפון לעולם בלילה
קובב קובב הולך בני מזרח ומערב זנעמין מהלכתן ביום ופנעמין מסבתן בלילה בתמוז כהלכתן
ובטבת קובבתן אף הרעבים כל מה שמשאן זורחת קומה לשקוע כלמה שהם הולכים ומתגברים קוסן לשב
למקום אחנתן ממקום השנינות באו ולמקום הטינות ילכו וכן כל הנחלים הולכים להם ואינו מלא
למי דאינם נשאים בתוכו בים אוקיינוס הוא גבוה מכל העולם כולו עג' הרוא למי הים וישבם וגי
ומהיבן אדם שופך מלמעלה למטה והנחלים הולכים במחלות תחת ההרים מאוקיינוס וחזר ונובעין
גו' לא תשבע עין לא תמלא אוזן מוקב עבלמה יתרון אם מחליף הוא עסק התורה לדבר בדברים
בטלים הרי הם יגיעים ולא יוכל להשיג את כולם ואם במראית העין בא לעסק עינולא תשבע
ואם בשמייעת האוזן אצור לא תמלא" מה שיהיה הוא שיהיה בכל מה שהוא כמו בדבר שהלך
חליפי השמש אין בו חידוש לא יראה לאמה שיהיה כבר שנברא בו ימי בדאשית אכל היגה בתורה
מוצא מה תמיד חדושי טעמים טעם דדיה ידווק ככל עת' מה הדי הגיה כל זמן שהתינוק ממשמש
בו מוצא בו טעם וכן מצינו במק חגיגה שאר לעזר בן הורקנוס דברים שלא שמעתי אונן נמשה

קהלה א

שיועשה ואין כל חדש תהיה
השמש יש דבר שיאמר לאזהר
חדש הוא כבר היה לעלמים אשר
היה מלפנינו אין זכרון לראשנים
וגם לאחרנים שיהיו לא היה להם
זכרון עם שיהיו לאחרנה אני
קהלת הייתי מלך על ישראל
בירושלם ונחתי את לבי לירוש
ולחור בחכמה על כל אשר געשה
חת השמים הוא ענין רע כדון
אלהים לדני האדם לענות מוראתי
את כל המעשים שנעשו חזת
השמש והנה הכל הכל ורעות רוח
מעות לא יוכל לתקון וחמרון לא

צדק יהוה לקדמא יין לית וזכרנא לודיא קדמא
ואף לבתראין צמדיין למהני לז יהי להון וזכרנא
עם דיין דיהון ביומו מלכא מסיחא
הנה מלכא שלמה יתיב על כורסי מלכותיה
אתגבה לביה לתרא על ענתיה ועבד על מומא
דיון ובכש קומון גרתין ופרשין סגיאין עבד כסנא
ודבא לתרא ואתחתן בעממין כובדאין מיד תקין
דגנא דין עלוהי וסר לותיה אשמדאי מלכא
דשידי שרד יתיה מן כורסי מלכותיה ונטר
גשפניה מן ידיה בגין דיהך מטובטל וג
בעלמא לאוכחתייה והנה מחזר על פרכי פלכי
וכרכי ארעא דיש בכא וגן ואמר אנא קהלת דהוה
שמי שלמה מתיקרי מן קדמת זנא הויתי מלכא
על יש בירושלם ונתתי את לבי למתבע
אזכנ מן קין בזמן דאתגלי לי בגבעון לחלנותי
ולמשל יתי מא אנא צבי מניה ואנא לזא תבעית
מניה להין חכמתא למידע בן טב לבים וסובלתנו
על כלמא דאתעביד זמא בעלמא דין ותוא
כל עבדי בני אנשא חייבא גון ביש דיהב יין לבני
אנשא לאקמאכא ביה חזית יתכל עבדו בני
אנשא דאתעביד תחות זמא בעלמא דין והא כולא
הכל ונתירות דתא בעד דקדיבן אורחתי
בעלמא דין ומית בהון נלא הוד בתובתא לית לה דין
לא

לשון

מלכא ביה יש דבר בא לידך תחת השמש
שואמר לך האומר עליו לא זה דבר חדש
הוא ואינו חדש שכבר היה בעולמים שעברו
לפנינו לא אין שסדין לראשונים לכך
דומה להיות חדש וגם לאחרונים שיהיו
אדם בימחות שני ולא יהיה שרד לבית עשו
יכושלם לבדה ולכסוף על מרבלו שהני באמר הייתי מלך
בירושלם אבל עבדו אינו מלך ונתתי את לבי
לדון בתורה הא חכמה ולתבונן ביה על כל המעשה הרע
האמור למעלה הנעשה תחת השמש ובעיותי
בה שהוזהר ענין הרע אשר נתן הקדש לפני בני האדם
את החיים ואת המות את הטוב ואת הרע ענין גע' מונה
רע להם לענותו להחנה בו ענין יש לפותחו למעון
ודיה ניש לפדקו לעיון ומחשבה וכן לענוד
בו נתן להים הניח לפניהם ורעות רוח שבר רוח
כמו רועו עממים וחיותו כוח טלכס קוף המעשה בא
לויי סאם לב מעוות בחיי סאם יוכל לתקון
מחמת מי שטרה בעש יאכל בשפת ורבותי פירשו
על הפא על הערה והולך ממנה במזר או על תח
הפודש מן החורה שהיה יקר מתחלתו ונתעוות
וחקרן ליי זה שיקר ענינו מן הבשרים לא יוכל
להמנות עמהם בהיבול שבין וברתי אני עם
לפי עכסו טיחתי מגדולתי אני נותן לבי לאמר
מי יאמר עלי שאנא לוי מזה לו אי הנה הגדלתי
וגו' ואתנה עכסו את לפי לדעתאם טוב
החכמה כה קונה ואת טוב ההוללות והקבלות
והוללות שעמוס וטירוף

הדעת

קהלת א

יוכל להמנות דברתי אני עם לבי
לאמר אני הנה הגדלתי והוספתי
חכמה על כל אשר היה לפני על
ירושלם ולבי ראה הרבה חכמה
ודעת ואתנה לבי לדעת חכמה
ודעת הלכות וסכלות ידעתי שגם
זה הוא רעיון רוחי ופי ברב חכמה רב
כעס ועמיה דעת יוסף מכאוב
אמרתי אני בלבי למה נתאנקנה
בשמחה ודמה בטוב והנה אסתה
הכל ולשחוק אמרתי מה הולל
ולשמחה מה זה עשה חרות בלבי
למשוך בין את בשרי ולבי נדיג
בחכמה ולמה בסכלות עד אשר

גאיול

לאיתקנא בתרמותיה נגבר חסיר מן חזירות נפקודיא
בחיותי בתרמותיה לית ליה נשן לאתמנאה עם נדיגיה
נגינותא דעין" ^{יבנה} בזלילות אנא בהררור לבי
למימר אנא הא אקגיתי ואוקימית חכמתא על כל
חכימית דהון דדמי בירושלם ולבי חוץ מגיאות חכמת
נמנדעא" ^{מתנה} ויהבית לבי למידע חכמת
וחולתולתח דמלכותא נמנדעא וסוכלתנו בחניר
למידע דאח רין הונח תבירות נוחא לגבר דמסתרי
למשבח יתהון" ^{חגנס} גבר דמקגי חכמתא כד
יתבנא יתוב בתובתא מקגי רגו הון דמקסין
מנדעא וימות בטלעותיה מוקסין כו"ב לביא לפרזבווי
אמרית אנא בלבי אינילכען הפא ואבחין
בחדא ואחוי בטוב עלמא רדין ופדו מטא שלי
צערא וקגנא" אמרית במימרי הא אף רין הכלי
לחוכא אמרית בעירין צערא לילנותא הונח
ולחיון מוא הנאה אית לגבר דיעבדינה" ^{חידת}
חלילית בלבי לנגדא בבית משתית דחמדא יתססרי
ולבי דבר בחכמתא נלאחרא בשטות ענלימית עד
דבחנות וחזית אידין מנהון טוב לכני אנא דיעבדון
עד דאנן קיימין בעלמא רדין תחות עמית מנן ימי חיהון

אמתי
הדעת ל ערוב פמו מהול במים" וסכלות שפות" ידעתי עתה שגם החכמה יש בו שכל רוח" פי ברב חכמה
חזים קומך על כוב חכמתו ואינו מתרחק מן האקור ובא נוב כעס להרבה" אע אמרתי ארבה קוקים ולא אסי
את העם מצ ובקוף הסיבותי אע אמרתי ארבה נשים ולא יסודו לכבי והרי ככפב עלי נשיו הטו את לבבו וכן
הוא או שכל לוב חכמתו הוא סמך נעשה כמה דברים שפ' נאם הגבר לאיתיל לאיתיל ואוכל" אמרתי אע
הואיל וכן הוא אחר כל פי מן החכמה ואעקוק במאסתה תמיד" אנקפה ל' מסך יין לפחנת כמון מסכה" ניה
ערוב יין במים לתקנו או עימוב בשמים ב"ן לקונדי טון" וראה בטוב כמון וראית בטוב" (והנהגם היה
שהרי ראיתי בנבחה שהרבה ילקולין באין מתוך שחוקי בלשעד מת מתוך משתה' אנא דור המבול נשטמו
מתוך רוב טובה שהטעתי להם" לשחוק אמרתי מהולל מעורבות בבפי ואנחה" ולשמחה מה גר
טובה עושה הרי קונה תורה" תרתי בלבי חזלתי לתגר בלבי להקשיק בכנולן במשתה חכמה נסקלות
ולמשוך ולעזן במשתה היין את בשרי כלסעודת עונג דר"ה עש היין" ולבי נוהג בחכמה אף אס בשרי
כמסך ב"ן לבי מתגלגל בחכמה להתעיק בתוכה" ולא תקנז סכלות בדברים הדומים לי לסכלות שאמרת
עליהם איתיל ואוכל וכגון לבישת שטנג וכלאיה בדם שהטן משיב עליהם ואנה עב משיב עליהם ובהם
כגוב אשרת אחז בזה וגו' וגם על שאנל ענדמה בעיניו סכלות להכרוג מא' ע' נשד אשה מעוללונע' ינה
והיא מצות המוקום וקורא אותה סכלות" הגדלתי כנעשי בימי גדולתי" עץ כל סרי שהיה שלמה כמביר
בחכמתו את גרי הצדק אינה גיד הולך ל כוס וכטעם פלסלין אינה הולך לארץ חמובין וכטעם
חובטן סכל גיכי הארנות באים לציון שמשם מסרתיו של עולם שפ' מציון מסכל ציוני לפרטא

קהלת ב

אֲרָאָה אִיזָה טוֹב לִבְנֵי הָאָדָם אֲשֶׁר
יַעֲשֶׂה תַחַת הַשָּׁמַיִם מִסִּפְרֵי מוֹחִיָּהוּ
הַגְּדֹלָהּ מַעֲשֵׂי בְנֵיהֶי לִי בָתִּים
נִטְעָתִי לִי פְרָמִים עֲשִׂיתִי לִי גִנּוֹת
וּמְרֻדִים וְנִטְעָתִי בָהֶם עֵץ כָּל עֵרֵי
עֲשִׂיתִי לִי בִרְבוֹת מַיִם לְהַשְׁקִיחַ
מֵהֶם יַעַר צוֹמַח עֲצִים וְקִלְתֵי עֲבָדִים
וְשִׁמְחוֹת וּבְנֵי בַיִת הִיָּה לִי גַם מִקְנֵה
בָּקָר וְצֹאן הַרְבֵּה הִיָּה לִי מִכָּל שֶׁהָיוּ
לִפְנֵי בִירוֹשָׁלַם כִּנְסָתִי לִי גַם כֶּסֶף
וְזָהָב וּמְגִלַת מַלְכִּים וְהַמְדֵי בִזְרוֹת

הַגְּדֹלָהּ אֲסִפְתִּי טוֹבֵדִין טַבִּין בִּירוֹשָׁלַם בְּנֵיהֶי לִי נִטְעָתִי
בַּיִת מִקְרָא לְבַמְרָא עַל יִשְׂרָאֵל וּבַיִת מִקְרָת מִלְכָּד
וְחִדְרֵין וְאִלְבָּם וּבַיִת לִינָא אֲנִטְעִין כְּסִיבִין דְּתַמְן יִרְבִּין
חִבְיָמִיח וְדִיבִין וְתִינָא עֲבָדִית כּוּרְסִיא דְשָׁן דְּלִיל לְמוֹתָב
מִלְכָּבִתָּא אֲנִטְעִי בַיִת לִי בִיבְנָה כְּלָקְבִיל כְּרַמִּין דְּעִנְבִין
לְמַטְתִּי חִמְרָא אֲנִטְעִי וְרַבִּי קְנֵה דְרִין וְחָף לְקַבְלָא חִמְרָא
חִדְתִּי לְעֵתִיק עַל מִדְּבַחָא " עֲשִׂיתִי עֲבָדִית לִי גִנּוֹת
שְׂקִיא וּמְרֻדִים וְגִדְעִיתִי תַמְן כָּל מִינֵי עֲסָבִין מִנְהִין
לְעֹרֵךְ מִכֻּלָּא נִמְכְּהִין לְעֹרֵךְ מִשְׂתִּיא נִמְכְּהִין לְעֹרֵךְ
אֲסִתָּח כָּל מִינֵי עֲסָבִין כְּסִיבִין לְעֵצִית בְּהוֹן אִילְנֵי עֵרֵךְ
וְכָל אִילְנֵי בְּקַמִּין דְּאִיתִי אֲוֹן לְוִתִּי טַלְבִּי נִמְכְּרִי מִן
הַנְּדִיָּה וְכָל אִילְנֵי דְעֲבָדִי מִיִּרְיָן וְתַחְמוּמִיָּה מִן קִנְרִי
קִדְתָּא דְבִירוֹשָׁלַם עַל כִּיחַ מִיָּא דְשִׁילֹחַ " עֲשִׂיתִי
בַּחֲנִית בַּיִת מִשְׂתִּיא דְמִיָּא אִילְיִין מִנְהִין חִי לְאַשְׁקִיָּה
אִילְנֵי עֲסָבִין נִטְעָתִי לִי כְּרֻטִיטִין דְּמִיָּא מִנְהִין
אִילְנֵי חִמְרָא דְמִרְבִּי קִסְיָן לְאַשְׁקִיָּה " עֲשִׂיתִי

קִנְיִתִי עֲבָדִין וְחִמְרָא מִבְּנֵיהֶן דְּחָם נִשְׁאֵר עַמְמִין נִבְרָאִין וְגִבְרִין דְּחִמְמִין עַל מְנוּכָא דְבַיִתִּי הָיוּ לִי
לְכַדְכָּסָא יִתִּי וְיִתִּי אֲנִטְעִי בַיִתִּי תְּלִי עֲסָר יִרְחִי שְׂחָא וְחָד לְכַרְכָּסָא יִתִּי בִירְחָא דְעַבְרָא אֲחָ קִבִּין תּוֹרִין
וְעַן הָיוּ לִי יִתִּיר מִכָּל דְּרִיא דְהָיוּ קִדְמִי בִירוֹשָׁלַם " כְּנִסְתִּי לִי אֲחָ אֲחִירִין כְּסָף וְזָהָב דְּאִילְנֵי
מִתְקַבִּין וּמִוִּזְנוּן דְּקִשׁוּט עֲבָדִית מִן זְהָבָא וְטַבְּרִי מִלְכִּין וְגַלְבִּין אֲתִיבִין לִי לְכַדְכָּא עֲבָדִית נְבִית
עֲשִׂיתִי

עַץ כָּל כְּרִי מִלְרֵשׁ תַּנְחִימָא דְרַבּוֹת מַיִם כְּמוֹ בִּירִים שְׂדֵדִים שְׁחֹמְרִין בְּרִדְעִי " וְקִנְיִתִּי מִלְכִּים גְּנִי
מִלְכִּים שְׂחָב וְכֶסֶף וְחָבֵן יִרְחֵה שְׂחָבִים מִסְגְּלִים בְּגִנְוִיָּה " וְהַמְדֵי נִטְעָתִי כָּל סוֹחְרִים " סְרִיבִים
וְשִׁמְחֵי מִינֵי כָּל מִרְ" שְׂדֵה וְקִדְוֹת מִרְבַּבּוֹת נִטְעָתִי עֲגֻלֹת צִבִּי וְכָל תְּלַמּוּדֵי יִשׁ שְׂדֵה תִּיבֵה וּמִגְדֵל יִתִּי קִנְיִתִּי
גַם חִמְמִתִּי לֹא הִנְחִיתִי בַּשִּׁבְלֵי כָּל הַמְעִיָּה וְעַמְדָּה לִי נִלְאָ שְׂחָתִיָּה דְּאֵל עַמְדָּה לִי לְעֹנֵה מִכָּל לֵב "
אֵל אֲשִׁלְתִּי לֹא דִחְתִּי לְהַבְדִּיל מֵהֶם וְכֵן וַיֵּאצֵּב בֶּן הַרוּחַ וַיִּתֵּן עַל עֵי אִישׁ הַזְּקֵנִים כַּחמוּדָה סְמִדִּין מִמְנֵה
נְדוּת הַדְּבָה וְאֵין אֲוִרָה חֶסֶד כְּלֹם " וְזֶה הִיָּה חֲלָקִי נִאֲחֲזִי עֲשׂוֹתִי כָּל לֵה אֵין לִי מִכּוּלָּן לֹא זֶה דֵּב וְשִׁמְחֵי חָא
מִקְלֵי וְחָא קִיָּדִין מִקִּיָּדָה שֶׁל חֶרֶק שְׂעוֹתֵי בֵה " וַיִּשׁ סוֹתֵרִין מִבְּרֵשׁ אֲגִדָּה כָּל הַעֲבָן בְּבַתִּי מִדְּרֵשׁוֹת וְתַלְמוּדִים
וְכַבְּתִי בְּנִקְיוֹת " יַעַר צוֹמַח עֲצִים עַמְיָה אֲרָץ לְמִלְאֲכַת מְדוֹת וּפְרָמִים " וְכִנְיִתִּי עֵתִי בְּכָל מַעֲשֵׂי וְקוֹאֵה
אֲנִי שְׂאִין יִתְרוֹן בְּהֵם כִּי מִכּוּלָּם אֲנִי חֶסֶד " וְכִנְיִתִּי אֲנִי לֵחַ פּוֹנֵה אֲנִי מִכָּל עֲסָבִין לְהַעֲבֹן בַּחְנוּרָה "
וְהַלְלֹת וְקַבְּלוֹת עוֹנֵשׁ עֲבָדוֹת " כִּי מֵהָ אֲדָם שִׁיבּוּא אֵהּ לְהַתְחַנֵּן לִי עַל גְּזֵה שְׂגִדְוִי עֵלְיוֹ וְכַכְּרִ
עַשְׂאוּהוּ לְמַעַלְהַ הַגְּנִירָה לְגִנְוִיָּה כְּגוֹפֵ לִי לְהַתְחַנֵּן תַּחְלָה צַמְעִין וְלֵאמֹר צִטְקֵךְ לְפָנַי " מִן הַקַּבְּלוֹת
הוּא הַרְשֵׁעַ " עֲשִׂיתִי בְּנִשְׁוֹ בַּחְחֵלֵת הַדְּבָר מִקְתָּבֵל מֵהָ יִהָא בְּקוֹנִי " וַיִּדְנִתִּי גַם אֲנִי גַם אֲנִי יִדְנִתִּי אֲסִי
כִּי שָׂחָ אֶת הַחֶסֶד מִן הַסְּקִיל וַיִּדְעֵ אֲנִי שְׂטִיָּה יִמּוֹתִי " וְאֲמַדְתִּי אֲנִי בְּלָבִי כִּלְיִי שְׂטִיָּה מִתָּם
פְּמִאֲהֵרָה בְּלָבִי מִשְׂתֵּה כְּמִקְרָה הַרְשֵׁעַ גַּם אֲנִי יִרְעֵי וְכִמְהָ אֵהִיָּה צְדִיקָא אֲזִי יִנְתֵר " וְדִבְרֵי בְּלָבִי
שְׂאֵם אֵהֵרָהֶן הַכָּל הוּא כִּי אֵין וְפִדְוִן הַחֶסֶד וְהַכְּסִיל שׁוֹן אֲחֵר מוֹתָם לֹא יִבְדּוּ שְׂטִיָּה יִחַד עֲזֵרָה

קהלת ב

עשיתי לי שרים ושרות ותעבדות
בני האדם שדה ושרות וגד לדי
והוסתתי מפל שהיה לפני בירושלם
אך חכמתי עמדה לוי וכל אשר שאו
עמי לא תאצלתי מהם לא תמנעתי
את לבו מפל שמחה כולו שמה
מפל עמלי וזה היה חלקי מפל עמלי
ופניתי אתי בכל מעשרי שעשוי ירי
ובעמל שעמלתי לעשות והנה
הכל הכל זרעות רוח ואין יתרון אחת
השמש ופניתי אתי לראות חכמה
והוללות וסכלות כימה התר
שובת אחרי המלך את אשר כפר
עשיתי וראיתי אתי שיש יתרון
לחכמה מן הסכלות פיתרון התור מן

משתיה זני ומרא למרא בהון ליואי על קרובני
וקתרוסין ואבובין למרא בהון ומריא ומרייתא
בבית משתיה לחמרא ותפנתי בני אנשא ודימוסין
וי בניחון מרטיבין דשרין מוא בשורי גמריבין דשרין
מוא חמיבין ^{וגמלת} ואקציתי טבא ואוקיפתי
מן כל דריא דהון דמי בירושלם בדם חכמתי ואת
לי והיא קיימא יתי ^{וכי} וכלמה דבעו מפל
לכני סנהדרין לדכאה ולקאבא לזכאה ולתיבא
לא כליתי מנהון פטר מליא ולא מנעות ית לבי מן
כל חדות אוריתא ארום הוה לי סנאי ולפי בירא
בחכמתא דאתיבית לי מן מין מן כל אנשא
וחדית בה יתיר מפל טרחתי ודין הוה חלתי טב
דאצמן לי לזכאה עלוהי אגר שלים לעלמא
דאתי מפל טרחתי ^{וכי} ואקתכלית אנא
בכל עבדי ועבדוי ובטרחתי וטרחתי
למעבד והא כנפא הכלו גתבי דנת דנחא וכיר
מותר בהון תחות שמסא בעלמא היין להן את
לי אגר שלים על עובדין טבין לעלמא דאתי
^{וכי} ואקתכלית אנא למחזי חכמתא ורום
חבלתא דמלכותא וסכלתא ארום מה הנאה
אית לגבר לעלאה מתר גזרת מלכא וברת
כור ענתא הא כבר את גזרת עלוהי טתעבדות

פיה ^{וכי} וחזית אנא ברוח כנפא דאית מות
לחכמתא מן טעותא יתיר כמותר טהור ימוץ מן חסוך
לימא ^{וכי}
חכימא

הבאים אחריהם נשפחה כל גבורתם והצלתם ^{וכי} ואיך ימות העה ^{וכי} את רוצה הצדיקים מצלוחים במות רעים
ומושלון לבטחן כגון ונכחתי את סדית יערב וגו' זכתי לך חסד נעורך ^{וכי} ושכחתי את החיים שהיה מחנכא על דמו
שנחבעים שהיו רשעים ^{וכי} גם זה הפל גם זה ^{וכי} מן הרבלים שנבראו בעולם שהחכם יגע והכסיל יורש ^{וכי} אמרת ^{וכי} לא
שלא ליגע ולעמול ^{וכי} כי יש אדם כממענו כנישנו ^{וכי} ומא בתכחומא מכנהו כלפי הקצה שכנו ועל דמות הבקא
דמות כמראה אדם שעמלו בחכמה שלא בחכמה יקר ארץ בדעתו תהובות נכדעו ולכדיות שלא עמלו
בו נתן חפצו ^{וכי} וגם זה הפל ורעה דבה ^{וכי} והם נעשו זור של הכל ורעה דעת האדם בארץ כדוד המלך ^{וכי} כי מה
הוה כי מה כותר הוה לאדם מפל עמלו נשפך לבו בעמל ודאגה שהוה עמל ומטח לאחרים ^{וכי} עטנו
מנהגו ^{וכי} גם זה ^{וכי} מן הרבלים הנוהגים בעולם ^{וכי} אין טוב באדם בתמיה שיאכל ושתה והראה את כפסו טוב
כפו יתן לבו לעשות כמטט ^{וכי} וצדקה עם המאכל והמשה ^{וכי} וכן נאמר ליהויה ^{וכי} אבך הלא אכל ושתה
ועשה כמטט וצדקה אז כובלו ^{וכי} כי מי יאכל וגו' למה לא אשמוח בחלקי במלאכל ומסתה מיכאוי
לאכול את יגיעי ^{וכי} ומי ימהר לבלעה מבלעות ^{וכי} חוף מלני ^{וכי} מבלעדי ^{וכי} מן כלת הדשעים היא שאקפיים

צורך

לשון
לכדונו לטובה וזה כדונו לרעה ^{וכי} כשכבר
היה הכל נשפח כשכל אשר אני רוצה אר
הרשעים אשר היו כפר והצליחו מאד ^{וכי} בימים
הבאים אחריהם נשפחה כל גבורתם והצלתם ^{וכי}
ומושלון לבטחן כגון ונכחתי את סדית יערב וגו' זכתי לך חסד נעורך ^{וכי}
שנחבעים שהיו רשעים ^{וכי} גם זה הפל גם זה ^{וכי} מן הרבלים שנבראו בעולם שהחכם יגע והכסיל יורש ^{וכי}
שלא ליגע ולעמול ^{וכי} כי יש אדם כממענו כנישנו ^{וכי} ומא בתכחומא מכנהו כלפי הקצה שכנו ועל דמות הבקא
דמות כמראה אדם שעמלו בחכמה שלא בחכמה יקר ארץ בדעתו תהובות נכדעו ולכדיות שלא עמלו
בו נתן חפצו ^{וכי} וגם זה הפל ורעה דבה ^{וכי} והם נעשו זור של הכל ורעה דעת האדם בארץ כדוד המלך ^{וכי}
הוה כי מה כותר הוה לאדם מפל עמלו נשפך לבו בעמל ודאגה שהוה עמל ומטח לאחרים ^{וכי}
מנהגו ^{וכי} גם זה ^{וכי} מן הרבלים הנוהגים בעולם ^{וכי} אין טוב באדם בתמיה שיאכל ושתה והראה את כפסו טוב
כפו יתן לבו לעשות כמטט ^{וכי} וצדקה עם המאכל והמשה ^{וכי} וכן נאמר ליהויה ^{וכי} אבך הלא אכל ושתה
ועשה כמטט וצדקה אז כובלו ^{וכי} כי מי יאכל וגו' למה לא אשמוח בחלקי במלאכל ומסתה מיכאוי
לאכול את יגיעי ^{וכי} ומי ימהר לבלעה מבלעות ^{וכי} חוף מלני ^{וכי} מבלעדי ^{וכי} מן כלת הדשעים היא שאקפיים

קהלת ב

החכם עיניו בראשו והכסיל בהשר
הולך וידעתו גם אני שמקרה אחד
יקרה את כלם ואמרתי לנו בלבי
כמקרה הכסיל גם אני יקרבי ולמה
חבמהו אני את יוחר ודבר דתי
בלבי שגם זה הכלי פילתין זכרון
לחכם עם הכסיל לעולם בשכר
הימים הבאים הכל נשמה ותיך
ימות החכם עם הכסיל ושנאתי
את החיים כו רע עלי המעשה
שנעשה תחת השמש פיהכל הכל
ורעות רוח ושנאתי את כל
עמלי שאתי עמל תחת השמש

החכם חכמתו מן השמים בראשו ודעתו בראשו
בסוף ובלבד ובלבד ובלבד ובלבד
ושמא בחסות אנו וידעתו גם אני שמקרה אחד
יקרה את כלם ואמרתי לנו בלבי
כמקרה הכסיל גם אני יקרבי ולמה
חבמהו אני את יוחר ודבר דתי
בלבי שגם זה הכלי פילתין זכרון
לחכם עם הכסיל לעולם בשכר
הימים הבאים הכל נשמה ותיך
ימות החכם עם הכסיל ושנאתי
את החיים כו רע עלי המעשה
שנעשה תחת השמש פיהכל הכל
ורעות רוח ושנאתי את כל
עמלי שאתי עמל תחת השמש

נשיב

לצורך האחרים כי לאדם של לפני האלהים
הנכסר למעלה כי מיד השמים היא נתן חכמה
ודעת ושמחה לב לעקוב בחונה ובמלצור
ולשמוח בחלקו במאכל ומשחה ובקנות כחיה
ולחוטא נתן ענין מנהג דאגה לאקוף ולכנוק ולתת לטוב לפני האלהים כעץ נחשם אקתר את מרדכי עב
המן אסיה אמן ההבלים שנתנו לבריות שהם עמלים וא' נוכל' לכל זמן לושמחה האקוף בהן מהכל
כי אם עבשו הוא מדין עונד ידעוהו צדיקים לא שעדיין לא הגיע הזמן כי לכל דבר יש זמן קבוע מתוה
לכל חכך לכל דבר כל הדברים רדוים חסדים כל משנה עת ללדת לט' חדשים יעתי למות הצבנות
של כל דור ודור עת לטעת גוי ומלכה יעתי לעקור יבוא ליה עקר עת לפרוג אונדה של בנה
כשמיגע יום בקורתה כמלש נאדיוחך בחרב אהרנג יעתי לבטוא שרם כמלש כמלש נאדיוחך ונעתר להם
וכפאס יעתי לפינוך חומת העיר כשנגזר עליה פני וחומות ורנשלים ממורצת יעתי לפנות שב ובניתיה
בימי עולם יעתי לפנות בט' יעתי לשחוק לעל שב' א' יכלא שחוק מינו יעתי קמור בימי איכל
יעתי קהור בחתנים ופלות יעתי להשליך חבטים בחורי יש מושלבים יעתי פכנה אבני הודס יעתי כנוק
אוחמן הגולה והופיעם ה' אלהים ביום ההוא כצאן עמו כי אבני כנר מחנוקקות על אדמתו יעתי
לחפוק כי עת אשר ידבר האגור וגו' יעתי לרחוק מחסה וכיחך ה' את האדם יעתי לפגל כעל ארוב
האופלות אבהק לעטן נלחי ישרל יעתי לאבד יעתי שאיבדם בגלות שב' ואפדתם מהרה וגו' יעתי
לשכור יבדכר ה' נישמך בשאתם עושים רצונו יעתי להשליך נישלפם לאכף אחת יעתי לרנוע

הדיון אנום כלל הכל נתברנת רוחא ושלמה ומנית
אנא עת כל טרחותי לטרחות תחות שמא בעלמא הדיון
בגין דאשפקניה לרחבעם ברי דאחי בחרי וית' ידבעם
עצרה

מלכות

קהלת ב

שאתנו לאדם שיהיה אחרי ומו
וורע החכם יהיה אוכל ושלט
בכל עמלי שעמלתי ושחכמתי
החזק השמש גבתי הכל וקבורתי
אני ליאש את לבי על כל העמל
שעמלתי תחת השמש כי יש
אדם שעמלו בחכמה ובר עית
ובכשרון ולאדם שלא עמל בו
יתנו חלקו אגדה הכל ורעה רעה
כי מה הוה לאדם בכל עמלו וברעון
לבו שהוא עמל תחת השמש כי
כל ימיו מכאבים וכעס ענינו אם
בלילה לא ישכב לבו אגדה הכל הוא
אין טוב באדם שיאכל ושתה
והראה את נפשו טוב בעמלו אם זה

עבדיה ויסק מן יודיה עקרתי שבטיא ויחסי פלגות
מלכותא " ומן ידע החכים יהי אוטיפ
מלכא דעתידי למהוי בתרי ושלט בכל טרחתי
דטרחתי בעלמא הדין ובכל מה דאחריתי דחכמתי
תחות שמשא בעלמא ותהית כלבי ותבית למימר
אך דין הכל " וקבורתי וחזרתי אגא לראשתי
ית לבי על כל טרחתי דטרחתי למרני ווחסימות
לתקנתי תחות שמיא בעלמא הדין " ארזים
אית גבר דטרחתי בחכמה ובסבלת נדתי
ובכשרון ויבית כלבי ולגבר דלא טרחתי
יתנויה למהוי חולקיה אף דין הכל ובסתא
רבתי " ארזים מא הנאה אית ליה לגבר
דטרחתי ובתביות לפיה דהוא טרח תחור
שמיא בעלמא הדין " ארזים כל ימיה
כחיבן ותקין רגזיה גוניה אף בעליא לא דמיר
מן הרבתי לפיה אף דין הכל הוא " לית
דשמיר באגשא להין דייבופ ויפתי ויחזי ית נפשיה
טוב דרם בני אגשא למעבד ית טרחתי למתך
באורחן דתקנן קדמוהי בגין דיוטיב לפיה מן
טרחתי אף דין חזית אגא דגבר מצלח בעלמא

דשי'ל

מלכות צית דוד ואקרע את הממלכה נגד נעתי
לתכור והיו לאחדים ביוך ולא יחצו עוד לשתי ממלכות עוד " עת לחשות נעמים גאדם שותק ומקבל
שכר שני ויחוס אהרן נכה שנת יחד עמו הדבור שני וידבריה אל אהרן יין נשכר אל חשת " ועת לדבר אל יסיר
משה ותשר דבורה רחן עמסם דברים " עת לאהוב ואוהבים " ועת לפנא שני כל רעתם בגלגל על כן
שנאות " מה יתרון העושה מה יתרון של עושי נע בכל שהוא עמל גם הוא יבוא והכל אכזר " הענין האחר
לענות להתנהג " יפה בעתו בעת הטובה ינהא לבוא תשלום שכר מעשה הטוב ובעת הרעה לא ינהא
היא לתשלום מעשה הרע " גם את העולם נתן כלבם נגדי גם את חכמת העולם אשר נתן כלבם כדורות
לא נתן הכל כלבם בלא יח' לא עתה נהקצת כלדי עלא ומוצא האדם את כל מעשה הרבה לענות אותו וכל
ידע את עת כקורתו וצמה יבסל כדי ליתן לב לפנא שיאג יואמר היום או מחר אמנות ולכך כתב מן הטוב
חסר לה בעלמה סאם ידע אדם ויש שבויתו גרופה לא יבנה בית ולא יטע כרם לכך הוא אל הכל יפיה
עשה בעתו זה עת למעשה דבר ינה הוא מקומך האדם לוי אגא עדיין עת כמותי דמיק וכוונה בית ומטע
כרם וזו יפה לנעלים מן הפירות ידעתי עתה הוא יב ונעלים עת הקורה כי אין טוב בבניות כי אדם
לשמע בחלקו ולעשות הטוב בעיני בוראן בענין שהוא חזי " נראה בטוב חנה ומצות " ידעתי כי כל אשר
עשה הרבה במעשה בראשית הוא לאני להיות לעולם ולא בתקנת ולא בגי' דין

וכשכ

קהלת ג

דתיתי אני כי מור האלהים הוא
 כימי יאכל ומי חוש חוש כימי
 כי לאדם שטוב לתנוי נתן חכמה
 ודעת ושמוחה ולחוטא נתן ענין
 לאמונה ולכבוד לתת לטוב לעני
 האלהים גם זה הכל נרעה נרעה
 לכל זמן זעת לכל חפץ חחת השמים
 זעת ללדת זעת לעקור נמוע
 זעת להרוג זעת לבנות
 זעת לשחוק זעת רבון
 זעת להשליך אבנים זעת כבוס אבנים

הדין מן ידא דיון הוא דאחגור למהוי טלוהי
 ארום מן הוא דיעסוק במתגמי אוריתא ומן הוא בדרא
 דאת ליה חשא מן יוס וינח רבה דעתי למותי בר
 מני " ארום לחגש דתקנו טבדוהי קין יהב חכמתא
 ומרעא בעלמא הדין וחזו עס צדיקיא לעלמא
 דאת נלגבלו חייבא יהב גון ב"ס למכנס ממון ולמזנר
 קנין קרי לממוי מתנקיב מניה ולמהוי מתייהב לגבר
 דשפיר קין אף דין הבכו הוא לחייבא טבדינת רוחא
 לכל אבר יותי זמנא ועדנא לפס עסקא דחיות
 זמנא " עיון בחיר למילך בנין וזבן ועיון בחיר
 לקטלא בנין מרביין ומר גני על מימר דייטא עיון
 בחיר למנצח אילן ועיון בחיר לשדא אילן כצניב
 עיון בחיר לקטלא בקרבא ועיון בחיר לאחוא
 שכיב מרע עיון בחיר למרפא בניעא ועיון בחיר
 למבני חורבנא " עיון בחיר למבני על שכיבא
 ועיון בחיר למחרי בחוכא עיון בחיר למספר עם
 קטילא ועיון בחיר לטמא בהלבלא " עיון
 בחיר לכחא דגור אבנין ועיון בחיר למצבר אבנין

רשיבל

ובכנסתה הלהים צוה ועשה שישתנה כדי שייראנו מלכנוי אוקיינוס סרץ גבולו מדוכ אנוש והצדק שלישי
 של עולם והלהים עשה שכל ג' מינים נשתנה היכלך חמה בדור המבול פגרונו במערכב ולקחש במזרח
 כרי שייראנו מלכנוי חמה זרחה פלאחוריה ו' מעלות כימי חוקיהו ובימי אהז אביו נתקלד היום ונתרבה
 הליה כימי מעתו כרי שלא יהא נספר כל זה כדי שייראנו מלכנוי לפיכך אין טוב לאדם לעקוק לא ממעותו
 ולירוא מלכנוי " מה שהיה כבוד הוא" מה שהיה מלכנוי כבוד הוא ועשוי ודאי ויהו או שבעבודו מאחרים
 שראוהו ויש לנו להעיד שלא ינו שהרבה מנהג את הנכדמים יעקב כדרך טעל כדרך ואוהב את יעקב
 ואת עשו שנאתי מ' קודמים את ה' מצ' טענובים וש' הלכו ביד רמה ואשר עתיד להיות עוד פלאחוריה
 הוא דוגמת מה שכבר היה כאשר בראשונה כן באחרונה אין ה' מה שנה מדותיו בעולם והלהים יאן
 לי כדע מן הדודק' לפיכך מה יתדונו של עושי הרעה באשר הוא טמא הלא מנסו להשתלם " מקום
 המעבט דאיתו שלהי מקום לשבת הגויות בינושלים שהיתה מלאתי משפט שמה יפסלו רשע כמו שב'
 באפיה במנהד' ישנוטא והאיתי מורעבותן " מקום הצדק שעב התנוך שהיה מקום ח' חודק הלבנות " שכל
 המעבטים ישבו קדשביש דבפרים נדגל גלאצר דבמג ונבובדנאל וה' לנתנו נדנן את יש דיימבין דשין
 ומלכנוי מות " שמה המעב' טעמו למעלה לומר שהוא שם דבר בפוג הרשע לא לט שהוא סוף פקוד
 נהפך לומר דאץ גזול ואעפי שבעל כבוד לא מצינו לו עוד שבתהפך באת כחא וסוף פקוד
 אמרתו אני בלבי לפי אני אומר את הכל שומט הקרה פלאחר זמן ואעפי שמתערה הדבר מהו לכבד
 לשעתו בישעה יש לכל חפץ אף למורעבות ולפקודות הדין ישעת מתי יבוא " ועלכל המעשה

עשה

קדלות ג

עַת לַחֲבוּק
עַת לְכַרֵּשׁ
עַת לְשִׁמּוֹר
עַת לְקִרוּעַ
עַת לַחֲשׁוֹת
עַת לְאַהֲבָה
עַת מִלְחָמָה

וְעַת לְדוּק מַחֲבֵק
וְעַת לְאַבֵּד
וְעַת לְהַשְׁלִיךְ
וְעַת לְתַפּוֹר
וְעַת לְדַבֵּר
וְעַת לְשַׁנֵּא
וְעַת שְׁלוֹם

לְבַכּוֹנָא עֵינִן בַּחִיר לְגִמְמָא אַתְתָּא וְעֵינִן בַּחִיר
לְדַחֲרָא מִגִּמְמָא בְּשַׁבְעַת יוֹמֵי אֶבְלָא עֵינִן בַּחִיר
לְמַתְבַּע נְכַמְיָא וְעֵינִן בַּחִיר לְחַבְדָּא נְכַמְיָא עֵינִן
בַּחִיר לְחַבְשֵׁר עַקְרָא וְעֵינִן בַּחִיר לְמַחְדֵי עַקְרָא
בֵּימָא בְּעֵינִן כְּחַסְוֵלָא רַבָּא עֵינִן בַּחִיר לְחַבְדָּא
לְבַשְׂמָא וְעֵינִן בַּחִיר לְאַחֲרָה בֵּימָא עֵינִן בַּחִיר
לְמַעֲתָה מִלְחָמָה וְעֵינִן בַּחִיר לְמַלְכָּא
כְּחַמְיָא מִצוֹתָא עֵינִן בַּחִיר לְמַדְחָם חַד לְחַבְרָה
וְעֵינִן בַּחִיר לְמַסְנֵי לְגַבְרֵי חֵיבָא עֵינִן בַּחִיר לְחַתָּא
קְרָבָא וְעֵינִן בַּחִיר לְמַעֲבָד שְׁלֵמָא מִן מוֹתָר
חַיִּית לְגַבְרֵי מִלָּח דְּהוּא מְרַח לְמַעֲבָד אֹתוֹן וְלַמַּכְבֵּשׁ
מִמּוֹן לֹלֵי מִקְתִּיבָה בְּמַגְלָא דְלַעֲיֹבָא חֵיבָא חֵיבָא
יַת גִּוּן אִי־קִרִין וְכֹדֵר עֲנוּתָא דִּיהִבּ וְיֵן לְבַנֵי אַבְסָא
לְקִרְבָּתָהֶן בֵּיהּ אִמְרָא שְׁלֵמָה מִלְכָּא בְּרוּחַ
כְּבוֹדָה יַת כּוֹלָא עַבְדֵי יוֹן שְׁמִיר בְּעֵינֵינָה דְּחַנְיָא הוּת
מִצוֹתָא בֵּימָי יַדְבֵּעַס בְּרַבְבֵּי לְמַהוּ בֵּימָי שְׁבַע בְּרַ
בְּכַרֵי וְאַתְעַבְבַת וְהוּת בֵּימָי יַדְבֵּעַס בְּרַבְבֵּי דְאֵלֵי
הוּת בֵּימָי שְׁבַע בְּרַבְבֵּי לָא הוּא מְחַבְנֵי בֵּית מַרְדַּח
עַל עֵינִן עַבְדֵי דְעַבְדֵי יַדְבֵּעַס חֵיבָא וְשׁוֹינֵן חַד

מִהֶעָרֶוֹן הַעֲשֵׂה בְּאִשֶׁר הוּא עִמָּךְ
וְאֵתִי אִתְּהַעֲבִין אֲשֶׁר בְּרָחֶן
אֱלֹהִים לְבְנֵי הָאָדָם לְעֲנוּת בּוֹ
אֲתִּהְיֶה עֹשֶׂה יָמָה בַּעֲתוֹ גַּם אֵיךְ
הַעֲלִים נַתָּן בְּלִבָּם מִכְּלִי אֲשֶׁר לִי
יִמְצָא הָאָדָם אֶת־הַמַּעֲשֵׂה אֲשֶׁר
עֲשֵׂה הָאֱלֹהִים מִרְאֵשׁ וְעַד מוֹקֵף

העלים
תוקף

בְּבֵית לְוַחַד בְּדִין וְכִי מְדַבְּרֵי עַל שְׁבִיבָא וְעַקְרָא עֵינִן רַגְלֵי רַגְלֵי נְבִיגִין בֵּין אַתְעַבְבַת עַד דְּיַתְבֵּי בֵּית מַרְדַּח
בִּגִין דְּלֵא יַעֲבֹבֵן יֵשׁ לְמַחְבֵי יְחִיָּה אֶף יַת שְׂמֵא דְהוּא כְּתִיב וְאַחֲרָיִם עַל אַפְּן שְׂמֵא כְּסִי מוֹתָן דְּאִשְׁתְּ מוֹדֵעַ
קְדַמְוֵי יַרְדָּן בֵּימָא דְבִלְבָהוֹן דְּלִהוּ מַקִּיר בֵּיר אִינְשֵי הוּא מַשְׁמִיעַ בֵּיהּ גְּמִיָּה בְּגִיָּה מִן אֶתְרֵי לְמַהוּ
בְּקוֹף יוֹמֵי עַד עַלְמֵי עַלְמֵי וְאֶף יוֹם מוֹתָא כְּסִי מִנְהוֹן בְּדִיל דְּלֵא יְהוּרַע לְגַבְרֵי מִן רֵישׁ מִן אֶתְרֵי לְמִיתֵי
דְּסִינָא

עֲשֵׂה הָאָדָם שֶׁם יִשְׁפְּטוּהוּ בְּמֵלֵךְ הַמַּלְאָכִים שֶׁם בְּאוֹתוֹ הַעוֹת כִּיחַן זְמַן לְכָל הַמַּעֲשֵׂה לְהִשְׁמֵט טֵלִיד אֲנַשׁ
חוֹטְרֵי מִלֵּי וְאֲבֵי דְרֵי חוֹשְׁבָא אִמְרָתֵי אֲנִי בְּלָבִי בְּרָא וְתִיבָאֵת עַל דְּבַעַת בֵּיהּ אַחֲזָן לְהַם מִדְּתַגְלָה לְכַרְוֹג
לְדָרָה וְרַבְנוֹת כְּטַעֲמֵי מַהֵם לְכַרְסֵי הַלָּהִים קְרִבָּה לְהוֹדִיעַם שְׁאִין אֲדְרוֹתָם כְּלֹם וְלִבְרָאָתָן שְׁהִן אֶף הַשְׂרִים
(הַמְלָכִים בְּהַמָּה הַמָּה לְהֵם כְּאֶשֶׁר בְּהַמָּה וְחִיָּה הַמָּה לְעַצְמָם כִּי מַקְרָה בֵּיהּ הַטָּא טַעַם הַבְּרֵר אֶשֶׁר נַתָּן בְּרֵי
מִקְרָה וְכִגֵּב לְבַנֵי אָדָם וְיֵשׁ מַקְרָה וְכִגֵּב לְכַהֲנָה וְכַהֲנָה אֶל שְׂנֵי הַסְּבָחִין כִּי שְׁבַעֵם שְׂנֵי מִתְּבַדְּהַת
וְמוֹתֵר הָאָדָם מִהֵא וְיִתְרוֹ וְהַלְלָחְתוּ שְׁלֵף אָדָם יוֹתֵר מִן הַבְּהֵמָה אֵינֶן נִרְאִה מַשְׁמָת בִּיהֵב בְּהֵינֵךְ לְהִיֹּת
הַכֵּל לְשׁוֹבֵל הַעֲמָר יוֹמֵי יוֹדֵעַ בְּמִן מִי יוֹדֵעַ יִשׁוּב מִי הוּא אֶשֶׁר מִבֵּין לֵב וְנוֹתָן שְׂרוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הוּא הַעֲלֵ
לְמַעֲלָה וְעוֹמְרֵי בְּדִין וְרוּחַ הַבְּהֵמָה הִיא הַיּוֹרֵדֵת לְמַטָּה לְאֶרֶץ וְאִין לְהַלִּיתֵךְ דִּין וְחַשְׁבוֹן וְצִירִךְ שְׁלָא
לְהַתְנַהֵג כְּבַהֲמָה שְׁאִינָה מַקְבֻלֹת עַל מַעֲשֵׂיהָ וְרֵאִיתִי בְּכָל זֶה כִּי אִין טוֹב לְאָדָם מֵאֶשֶׁר יִשְׁמַח הָאָדָם
בְּמַעֲשֵׂי בִיגֵיב כְּפִי וְשָׂמַח וְיִאָכַל לֵא לְהַרְחִיב בְּשֵׂאוֹל וְכִפְסוֹ לְחַמְלוֹד לְהַתְעַבֵּר לְהַרְבֵּת לְאַלְלוֹ כִּי
הוּא חֲלָקֵי יָגִיעַ כְּפִי הוּא הַחֲלֵק הַנִּיתָן לְוֹ מַשְׁמִים נְבוֹ וְשָׂמַח כִּי מִי בִיבִיאָנוּ לְכַאוֹת לְאַחֲרֵי שְׁמֵית

ודעתו כי אין טוב בם כי אם לשמוח
 ולעשות טוב בחייו וגם כל האדם
 שיאכל ושתה וראה טוב בכל
 עמלו מחת אלהים היא ודעתו כי
 כל אשר יעשה האלהים הוא יהיה
 לעולם עליו אין להוספה ומנוח
 לגווע והאלהים עשה שור
 מלפניו מה שהיה כבר הוא ואשר
 להיות כבר היה והאלהים יבקש את
 נדבך וטווד ראתי אחת השמש
 מקום המשפט שמה הרשע ומקום
 הצדק שמה הרשע אמרתי אני
 בלבי את הצדק ואת הרשע ישפט

אמר שלמה מלכה ברוח נבואה ורעיו
 ארום לית טוב בהן בני אדם אלהן למחור
 בחרות אוריתא ולמעבר טוב צלמו חייהי וגם ואף
 כל אנש דיימול וישתי ויחי טוב ביומוי ויחסין לבניו
 בשיון מותיה כל טרחותיה מתנן ואתיה'בת ליה מן
 קיין היא יעשת ברוח נבואה ארום ככ
 דיעבד מן בעלמא בין טוב לביש מדאתגור מפומיה
 הוא יהי לעלם עלוהי ליתרשו לגבר לאוקמא ומנה
 ליתרשו לגבר לכנרא ובעיון וישתי כנרענות
 בעלמא מן הוא דעבד בגין דידחלק בני אכסא מן
 קדמוהי מה דהנה מן קרמות דנא הא כבר
 הוא ואתי ומא דעתיך למהוי בסוף וימיהא כבר
 הוה ופיוס דכח עתיך וי למתבנב חשיכסא
 ומקביכא מן ידוהי צרשישא ורדוק ליה יעוד ושור
 חזיתי תחות שמשא בעלמא הדין אתר בית דינא
 דדייכי שקרא תמן יחנבן למכאה למיפך חיצא בדינה
 ואתר ומסתכח תמן גבר זכאי תמן משתכח גברא
 חייבא למשלט ביה בגין חופי דלא בישא חזקת

דשי'ל
 כמה שיהיה לבניו אם יצליחו גבהם ועושר
 שאקנהו ונהיה או לא יצליחו (נשבתי
 אני ואראה ברהק את כל העשוקים
 הנעשים עשוקים בגיהנם במעשים אשר נעשים תחת השמש תחת חליפיה של תורה ונהיה זמנת
 הנעשוקים בוכים על נפשות העשוקות ביר מלאכי משחית ואכזרים וכהא עובדי בעמק הבכא מעין
 שנתנה לו יורדי גיהנם ואף מקראזה כך נדרש בקמרי (מור עושקיהם כח עושקיהם מכריח) נתקעו
 אותם בכח שכבר כותו ערשלא שלט בהם יצהר הגה לדחוחם מן הרבה כגון אבות הרא שונים שלא
 נענה משה לא עבדיהם ובגין דוד אבי שלא נעניתו אני בכד רננות עד שאמרתו נבדה לחקרי צוד
 עבדיך עדין עדין אשר לאזאה אלה ראתי במדרש רהלת'לו תשע מאות נע'וד ידורות שקובל טו
 להבלאות ולא נבדאו וראיתי אני אכע'הן העבירות שהן עמל' בעיני הרבה ואת כל כה שאיבו
 לשק לא ליקאאת איש מרעהו שניהם הכב' כיהיא הנאת איש אשר היא הנאת איש מרעהו
 הכסים הרשע חופק את ידיו ואינו יגע ואינו אוכל לא מן הגזל (ואוכל זאת בשרו ליוס הדין טרואה
 צדיקים בבבד' והוא נדון כך נדרש בקמרי טוב מלוא כף נחת לבינות רונה לבקים מעט ומיגיעו
 שיהא בהן מחת רוח ליוטרו' ממלטא חסנים נכמים הרבה בעביהה שהוא עמל' ועלבות רוח לכב'
 המקום תחת השמש כמו תחת השמים יש אחר ואין שני ישלך אדם שעושה דבריו ב'חידי' גסבן ואוד
 אין לו אסתם הוא אינו קונה לו תלמידי שהוא כבן ולא חבר שהוא כאח ואם רנוק הוא אינו משא אשה
 להיות לו כאח בעבר ולהנלו'בן ואם סוחר הוא אינו קונה לו שותפים ויצא לדרך יחידי ואין קץ לכב'

אמרית אנא בלבי ית זכאה וית חייבא ידיו ויין פיוס דינא
 רבה ארום עידן מתעביר לכל עסקא ועל כל עובד
 דעמו

עמלו

קהלת ג

האלהים כי עת לכל חפץ ועל כל
המעשה שם אמרתו אני בלבי
על דברת בני האדם לבר
האלהים ולדלות שהם בהמה
המה להם ופי' מהרה בני האדם
ומקרה הבהמה ומקרה אחד
להם כמות זה כן מות זה ורוח אחד
לכל ומותר האדם מן הבהמה אין
כי הכל הבל והכל הולך אל מקום
אחד הכל היה מן העפר והכל שב
אל העפר מן יודע רוח בני האדם
העלה היא למעלה ורוח הבהמה
הורדת היא למטה לארץ

דעבדו בעלמא הדין החונן תמך
חמלית אנא בלבי על עיסק בני הנשא דייא עליהון
מכתשין ומרעין בייסין בגין לנפואיהון ולמבחניהון
עבדו למוחזי אין תיבין בתובתח יסתביק ליהון
ויתקין ורשיעין ואנן כבעירא לא תיבין בגין כן
אנן מתובחין בהון לאבאשא לבון " ארוב
ארעין אנשא חייבא וארעון בעירא מקאבא ארעון
חד לכובחון והיכמה ותמות בעירא מקאבא בן ימות
דין דלא תאיב בתובתח קדם מותיה ונשמות נח
תדויהן כחודא חתון לכל גיון ושארית גברא חייבא
מן בעירא מקאבא מדעם בין תדויהן אלהיבות
קבדתח ארעם כולא הבון " ככלא אגבין
לאחר חד כל דירי ארעא חתבליאון עפרא וכד
ימותון כובחון עתידין למתב לעמלא " כן
הוא חייבא ויודע אין רוח נשמותא דבני הנשא
המקבא היא לעילא לרקיעא ורוח נשמותא
דבעירא הנחתא היא לרע לארעא " חזית

דסיגל

עמלו יגע בגירקא ואם קוחר הוא עמל כפ דרקמטא
גם עובו לא תצבע עוסר לא יהא שבע בטעמי תורה
הרבה תורה למד אדם מתלמידיו ולענין הממון כודף תמיד אחד הממון " ולמי אני עמל מן אחר
אני מן עמל תלמידים ואיני נושא אשה להנלוד בנים " טובים השנים לכל צד מן האחד לפיכך יגנה
לן האדם חסד " יש אשה אשר יש להם יותר ריוח בעמלם הרבה מלאכה נעשית בשנים שאין היחוד
מתקיל בה לצדו " כי אם יפולו במשמעו ולענין המשנה אם תקנה עליו משנה שלו חסידה מחזילה לו
אם יפול ולא ידע את אשר שמוע מני רבו בא חסידו ומעבדו על האמת ואי לו ואוי לו " וחס להם
כמשמעו " ולענין שבר ונקה מתחמקים זה עם זה ומלכדים " ואם יתקנה אחד אדם באן עליו
לקטום לתקבואם שנים הם יעבדו לנגדו וכאם ג' הם החוט המסולס לא במהרה ינתק יא כמי
שהוא תח (בנו ובן) בנו תח שוב אין תורה כוקרת מודעו ש' לא ימושו מניך ומטי זרעך ומטי זרע זרעך
לא החוט המסולס במהרה ובכוסה ובדרך ארץ לא במהרה הוא חוטא בפנים אחרים נלוד במדרש
יש אחד ואין שני לו אבץ אין קדר כל המהירות הללו מתישם עליהם " טוב ילך כקפן נחם זה יצט
ולמה נקרא שמו ילך שאינו בא באדם עד יג שנה " כקפן אין האיברים שומעים לצלה " חסם שמשכ
אחיהם לדרך טובה " כמלך גין וכסיל יצהר שהוא שליט על האיברים " גא שמשנה שכול
הולך הוא נתון כו שני לכח חטאת רובץ " וכסיל שמתעוה בדרך דעה כן נדרש במדרש " אשר לא
ידע לב' שהרי הגין ואינו מקפיל תוכחה " כי כונית הקורים י' כ' מקום הטינוט וקרחון כדמתרגמן
" באש וקרי " כיגם במלכותו משמלך באדם נולד הרש המקפן הטוב מלמו ובא מחוד טהרה ולא מתוך
טינוט הרחם פך דרשוהו במדרש " דא כי טוב ילך מקפן והו' כמשמעו " אשר לא ילע שפכההק" בדמע
וכמילותו " כי מכות הקורים י' כי הילך המקפן קונו שאמרו עליו איצא למלך מחוד ענין ומתוך
אקוריו שהרי קמך של המוכים נהול דסה והרי הוא כמל האקונים שסן מצו' ביקש שמלך מחוד

וציאת

קהלת ד

וראתי כי אין טוב מאשר ישמור
האדם במעשיו כי הוא חלקו כי מי
יביאנו לדלות במה שיהיה אחריו
ושבת אני וארצה את כל העשקים
אשר לעשים אחת השמש והגדה
דמעת העשקים ואין להם מנחם
במיד עשוקיהם כח ואין להם מנחם
ושבח אני את המתים שכבר מתו
מן החיים אשר המה חיים עדנה
וטוב משניהם את אשר עון לא היה
אשר לא דאה את המעשה הרע
אשר בעשה אחת השמש וראיתי
אני את כל עמל ואהת כל פשרון

והוא יחזיק ארנס לית טב בעלמא הדין מדיהדי אונס
בעבודיו טבין ויפול וישתו ויטוב לביה ארנס הדין
חולקה טב בעלמא הדין למקני ביה עלמא דארני
דלח וימד אנש כלביה למא דין אנה מבגביע סמונה
למעבר עדתא מניה טב לי דאשקניה לבלי דתרי
או אחתן מניה בעירן סיבתו ארנס מן הוא דיטליניה
למחזי מא ועתיד למחזי בתלוי "עכה" ותבית
אנח וחזית ית כל איסין דאתעבדו לעריקיא בעלמא
הדין תחנת שמא מן יד דחקיהון ולית דימליב להון
תחזקון ולית למסרקהון מן יד אנקיהון בתקין יד
דבחימא ולית דינחיס להון "עכה" ושבת אנח
ית שבייא דהא בכר מיתו ולא חזו נגרעמחא דאתא
בעלמא בתר מותיהון יתיר מן חינא דאנן קייסין
בעלמא הדין בעקא עד כען "עכה" ושמיד מן
הרזיהון עד רעוד כען לא הנה ולא אתברי דלא חזא
ית עבדא ביסא דאתעבד בעלמא הדין תחזית
שמא "עכה" וחזית אנח ית כל טורחא וית כל

אונסות עבדא דעבדן בני אכסא ארנס היא נגזתא דקני
גבד לחבריה למעבר בוותיה דמקני ליה למעבר טורחאותיה
מימרא דשמא ויטוב ליה דמקני ליה לביש למעבר

דשיעל
יעיאתבית האקורים וכן דוד עה אני לקחתך
מן הנוה מאחריה צאן כי אלם במלכותו מלך
דש' כי כשר והגון הוא שימלךך כי גם במלכותו
הוא נה נך ממנהג השדרה ומקטין עלמנו אלכל
החכמים כמדת הדסים וכן עייר מרא אדם יולך סייבהך וישתנה לו ממנה שהיה בעיר מרא ויעשה אדם יולך
כעשה ולסין הווה הוא דאית את כל החיים וגו' מלאתי בך דרש הקפדה זה דורה מבול שפיהם מכל דרין
עם היילך השני אשר יתקיים תחת אונתיה דור שהם נח ובנו "אין קץ לכל העם מרים נרבים היו (תד מלא) כח
זרעם נכחו למניהם אשה מתעשרת ויולדת לג' ימים יפלחו כצאן עופיהם" למל אשר הל אין קץ לכל טוב
שהיה למניהם והכל אבד וכרגע שאול יחתי" גם הא חרוכים דור הפלגה לא ישלחו גסה בטוב הנתן בדם
כי גם זה קופנו של הכל ורעיון נוח כאשר אדם מהלך אחרי יצרו "שמור רגלך כאשר תלך לביה היוך תלך
אם תביא תודה ונדבת שלמים הטא הטוב ושומר עצמך שלא תצטור לילך בהבאת חטאות ואשמות יתקן
הני לשמוע דברי הקבה והוא טוב וקדוב להקבה מתת זבח הבקלים שיחטא ויביא רבץ כי אים ירעיו
לל" אין הכפיל מבין שהוא עושה רגב לעצמו" להוציא דבר ליה לצפר דסה כלפי מע ליה כי הלה ים
בשמים נחה ע"ה ואילך חלש מלמ עלה נגבור מלמטה אימת חלש על הגבור ופג גבור למעלה
וחלש למטה" כי בא החלום בעב ב' דרך החלום לבוא גדוב דברים פי בהרבותו דברים מוציא אל של
בקילות מנו פילא יחדל כשע לכך אני או יהיו דבריד מעטים "אך חפץ במקלים אין חפץ לפניה קבה
כדשנים הנודים מן משלמים" אל תחן את כרך כנדר" לחטוא א"ב שימור העון על בניך ולתאמר

קהלת ד

המעשה כי היא קנאת איש מרעהו
גם זה הכל ורעות דוח הפסול חבב
את ידיו ואכל את בשרו טוב
כל לא כף נחת ממלא חפנים עמר
ורעות דוח ושבתי אתי וארתי
הכל תחת השמש ויש אחד ואין שני
גם בן ואח אין לו ואין קץ לכל עמלו
גם עינו לא תשבע עשר ולמו את
עמל ומחמר את נפשו מטובה גם
זה הכל וענין דע הוית טובים השנים
מן האחד אשר יש להם שבר טוב
בעמלם כי אם יפלו האחד יקם את
חברו ואילו האחד שיפול ואין שני
להקיא

כבשה מימרה דמנא ובאי עליה ואף דין הכל
לחייבא ותבירות דוחא כססל שטיא חזיל ומגנף
ית ידו בקיטא ולא זכי למטרח ובסתוא יוכל ית
כל מה דאית ליה ואטילו כסו מעל חסך בקריה
טב לגבר מלי חובני מוכלא בהניית כפס
ובלא גזילא וחטופין מן חרץ חובנין מפין מוכלא
בגזילא וחטופין ועתיד לשלמא דינא בטרחא
ובתבירות דוחא וסתא חזיל וחזית הכלו
דאחגור למהוי בעלמא הדין תחות שמיא
אית גבר יחידאי נלית חנין בד מניה אף ברא
ואף אחא לית ליה למירת ית נכסוי ולית סוף לכל
מידחיה ואף עיניה לא תפול למקסבי ענתריה
ולא יימר בלביה למא דכן אנא טרח ומחמר ית
נכסי מטיבתיא אקום כען ואעביד מניה עדותא
ואחרי בעלמא הדין עם בטאנסא ולעלמא דאתי
עם צדיקיא אף דין הכלו רגון ביש הא
טבין חרין צדיקיא בדרא יתיר מן חזיא ואנן דמדברין
במלוא ומסתחבין מליהון דאית להון אגר טב
לעלמא דאתי בטרחיהון דטרחו למוכרין ית
דריהון ארום לה און ופול חר מניהון עב
עקא וישכוב מרעו חר יקום ית חבדיה בצלתיה דאלו חר דהא זכאי בלחודיהו בדריה דיפול על טוקיה
וישכוב מרעו לית ליה בדריה חבר תנין לצנאה עלוהי אלהי בצנאותיה יגום מוכרעיה
אף

דסוף

לני המלאך עליה הפא לתפטר צדקה ספקת דרבים כי סגנה היא פסגה נקתיה כסננה הייתי שהיה
יכולת בידי ליתן וחבל אמי מצותא ויבדך בעשית טבר אדרתם כך נדרש במדרש על הולך בשביל הולך
טי כרוב חלומות אסרבל סנה שיאמר ולך חלומות ונביאיהם ודברים הרבה לפרוש מאת המקום כי אית
כלהים יראו הרי כי משמש כל לא לתשמע ולהחלומות לא את הלהים יראו אם עסקים וגזל חסמט וצדקה
אם תראה במדינה שהם עושקים את הרעים וגוזלים את המשפט ואת הצדקה לתתה על חפצו של מהם
כשיביא עליהם דעה כי גבוה מעל גבוה סומל וראו את מעשיהם וגבוהים יש עליהם העושים שחיתו
של מקום ויום הקיבה ליכרע מהם גזל משפט גזל של משפט לפי שהא דבוק הוא נהג גזל כתיח חסן
שאם לא היה דבור היה נהג גזל קמץ ענין אחר אם תראה שהם עושקים רעים וגוזלי משפט וראו את
צדקה בא לעיר שהקבה משפיע להם טובה ואינו נפרע מהם לתתה על חפצו של מהם כי כן דרבו
להארץ אמו כי גמג סומר ממתין עד שתתמלא קחתם וגבוהים יש לו עליהם ליכרע מהם צדקה
פגודתם כמנו ולא תשמור של חטאתי סומר אמונים שמר את הדבר ויתרון ארץ ביה ויתרון של יושב
הארץ שהן מתגאין ומנעיסין למקום בכל הוא בכל דבר הוא טובה של חיתו ליכרע חזני עינתין
כדרך טענה לטופוס מלך לשדה נעבד וקבה נעשה סועל לציון לתבוע על בונה המהרשם
ולשם שבר לבוניה אהב כסף לית אוהב מצות לא ישבע מקו ויהי אוהב בהמון מלכות דעיה
לא תבואה ואין באהב מהן מצוה מקו ימות כגון בנין בהמק ובה וקת נאה גס זה הכל כך נדרש

קהלת ד

אם אדם ישכבו שנים וחם להם
ולא אחד איך יחם ואם יתק פו
האחד השנים יעמדו נגדו והחוט
המשלש לא במהרה ינתק טוב
ולד מסכן וחכם ממלך זהן ובמור
אשר לא ידע להזהר עוד כי
מבית הסורים יצא למלך כי גם
במלכותו כולד רש וראיתו אהכל
החיים המהלכים אחת השמש עם
הילד השני אשר יעמד אחתיו אין
קץ לכל העם לכל אשר היה לפניו

כי אף אין רמבין תרין אבר ואכתתיה ושחין להון
בסתוא ולחר איכדין ישתן וסם ואין יקום אבר
רשיעא ותקיפא בדרא ושופרוהי מקולקלין ומסת'
קפין לאיתתיה פוגענותא בעלמא קיימין דררין
צדיקיא לקבליה ומפטלך פוגענותא בזכותהון ומה
יאין תלתא צדיקיא דאפון בדרא ושלם ביניהון כ
פתוכא דמאגדלא תלת תלת נימין ולא כפתרין
אתנתה" טז טז הוא חכמה דהוא רבין מסכן
והות ביה לוח נבואה מן קיין ואסתמוודע ליה מדיה
במהו"ה בר תלת טנין ולא צבי למפלח לטעותה
יתיר מן כמרוך רשיעא והוא מלכא קיב טופס' ומן
בגלל דלא צבי אדרהם למפלח לטעותה דמיה לגו
אחון נקרא יקידתא ואתתחיש ליה ניקא מן רבובי
עלמא ושגזייה כותמין ואמילו מבתר הכי לא הות
כמנעא כמרוך לאזנהרא עור צדיק ולא למפלח

לטעותה והוא פלח מלקדמין" = אדם מן גניסת פלחי טעותה נסך אברהם ומלך על ארע וכנענא
ארום אף בונאי מלכותיה דאברהם אתעביד כמרוך מקפיוא בעלמא" ג' אמר שלמה מלכא
ברוח נבואה מן קיין חזיה יתבכ חייא דאולי' בטמסיהון למרבה על רחבטם בני תחות שמיא ומפלגין
ליה ית מלכותא לאתיהבא לירבעם בר נבט' נדס דבטא דבנימין ויהוה הנה לבחון שלים עם רביא
הוא רחבטם בני והוא תנין למלכותי דיגם וימלוך באחר אחסנתיה טירושלם" י"ח לית סוף לכל
עמא צדיק' לכל צדיקיא והוה מדבר דמיהינן ברם אמין יעטורי בחכמתא למיקל טרא משלוהון
ובטמסיה אול וחתיעט עם עגולמיה ואמין יעטורי בטמסיה ליקרא טר מלכותא על עמא בית ישראל

לפי מהרזאות הללו במודש ועוד בעים אחרים הגונים ארצה הקדמתי לפי שהוא מענין וגבוהים עליהם שקמב
הכתובות דא ויתרון ארץ בכלהא אכד' עבודת האדמה חסוב הוא על הכל שאפילו הוא מלך צריך הוין להיות
נעבד לשדה אשעשה הארץ מירות' שלו מה יאכל ואם לאו מלך ברעב" אוהב כסף לים לא יאכל כסף
ומי אוהב בהמון בממון" באתבואה שאינו אוסף לן מירות גם זה הבט' דא ויחדין ארץ בכל הוא שכלן של
בכל דת הוא בין במהרה בין במשנה בין בתלמוד" מלך לשדה נעבד' מלך במקרא ובמסנה עורע צריך
לדנות נעבד לבעל תלמוד' שהוא מקור לפניו הודאת איסור והיתר טומאה וטהרה וייטן" אוהב כסף אוהב
חורה אינו אשעבה" והאוהב בהמון חורה" לו חבואה שיש לו מקרא משנה ואין לו תלמוד' מהבואה שלו
כל לו בויקרא רבה" ברבות הטובה" כשי טרם מטיבין מעשיהם" רבו אוכליה מתן סכר המלכות" ומיה
כשרון לבעליה להרבה" ככל הטבות מעשיהם" כי אם לאות עיניו שרואה שהם כנונים לו נחת דוח לפניו
שאמר ונעשה דב' וכן לענין הרבנות" רבו הפארה דא שמטיאים נרבות הרבה רבו הכתם אוכליה"
ומה כשרון לבעליה הרבה" כי אם לאות עיניו שאמר ונעשה ד' ונו" מתקנה ש" עובד האדמה יין וענבה
שנתו עליה בין שהוא אוכל מעט ובין שהוא אוכל הרבה כי כפר הורג לבבך" והשבע לעשר אמלל
וסובב נכסים של עשיר בעל כרמ' טיאות הדבה איכנו מנוח לו צדיק וכל הבלה מרבה בהן" י"א

מתקנה

קהלת ד

גם האחרונים לא ישמחו בו כי גם
זה הכל זרעונו דוח שמר דגל
כאשר חלף אל בית האלהים והרוב
לשמוע מפי הכמילים זבח ביתו
יודעים לעשות רע' אלהיהם על
פיה ולבד אלהיהם להועיל דבר
לפני האלהים כי האלהים בשמים
ואתה על הארץ על פי יהוה דברך
מעשים כי את החלום ברוב ענין
וקול כמול ברב דברים כאשר תדר
בדבר לאלהים אלה האחר לשלמו כי

בשיל

מתקנה שה את האלהים אם מעט ימי שבו
ואם הרבה ימי שבו אבל שבו המושב
כמרוכה מה מרוב את ישמ' שבה ושמו' הנביא
מרנס י' שטם ושקלן הכתוב זה בנה שגאן
משה ואהרן כבנהנו ושמו' בקראי שבו

נשבע מלכת סביא ואזל במלכת בתחיי בדם אנון בתנאי
חווהו בתר כין לא חרונה ואנון גרמו גבלוהי לאתתתא
למהו מתפלגין מניה טקרותי שביא ואמלך עפיהו
ירבעם חייבה אמרית אף דין הכלו לרחבעם בדר
ותבירות רנחא לדיניה " אנת ברנס טר
דגלך בעידן דתיזיל לבית מקדשא דיון לפלאה דלא
תהך חמן מלי חובין קדש על לא תתוב ותבי מק ריב
אזינדך לקבלא חובין אוריתא מן כהניא וחבימא
כלא תהי כטמסא דמקרבין קרבנא על חוביהו וכלא
תי' בין מן עובדיהו בשיא דאחויין בידיהו וליתנהי
מרביל ברעו' אדום ליתיהו ידעין למעבר בהון בין
טבלתי' לא לא תנהיל על מומקד לשבסא
ית מלי מומך ולבידך לא יוחי לאמקא מומלכ בעורן
זאת מצלי קיין אדום יין שליט על כל עלמא ויתב
על כורקי יקריה בשמו מרומא ואנת יתב על ארשא

בגין כין יהו מלי מומך הליפן " אדום היכמה דארצי
חלמא על הרגו ליבא ומגיא את רל שטיא בסגיא
סתגמין בטיפין " בעידן דתיר כדרא קיין לא תעבי
לשבתותיה אדום בגין כין לית דעו' זיין בטמסא מן בגלל
זמעכין

וגו' כך נדרש בתנחומא " והשבט בעשיר בעל שמועות " אינו מניח כל סקבר שכי דונב שפתי ישנים כלתח
שאר דבר שמועה ממו שפתותיו דונבות בקבר " עושר שמור כל בעשורו של רח שני בן נתגזה ויר
לשאול " ואין בידי מאומה אף זכות אבות " נמאומה לא ישא בעמל' כשימות לא ישא בידי שום זכות
צדקה שעשה מאמונו בחייו " כל עומת שבא אותה המכון כן הלך וחלו כמל וחול' והיו יתנה כמו
ויו של חיתו יער " לא כול נלשתות נלראות טובה לעקוק בתוה שהיא לקח טוב ול יקבוץ הקרב לא
בחלק הניתן לו ישמח כיהוא חלקו " והשליטו לאכול ממנו בחייו " ולשאת אה' במותו שטבו לעקוק
בתורה ובמצות בחייו כדי שיקבל שכר " כילא הדבה שאין אורך ימים שעה " יטבר את ימי חייו כי
מנעמם ולא הרבה ולמה יטבח לאקוף הון יטבח בדבר העומד לו לעהב בחייו " כיה להי' מלענה
הקנה ערות רבועה לנה למולם " בשמחת לבו שמח לעשות טוב בחייו וראיתי במדרש זה לקנה שמדריך
את ישראל לעלות לשילו בהגלים ובדרך שמעלה אותן לשנהו לא היב מעלה אותן לשנה האחרת כדי למרקס
הדבר ולהרגילן לפי יחמו הכתוב ועלה האיש ההוא מעירו וגו' ואני שהמדרש הזה קוף המדרא הוא כי
כל היום מענה כל זה לקנה שקבע לו הק' ערות בכתובים והעיד עליו ועלה היה מעניו מענה
נקוד נתח קטן לכך אני מפרשו שם דבר כי אף מענה במיג' האנשים " בשמחת לבו שהיה שמח בהגל
ודבה היא עיה בהרבה בט אדם היא נהגת " עושר וכספים לפי טיפוסו כממשעו " ולא שלטנו הק' לפי
סיהא שמח בחלקו למצוא יודת דוח בעשורו כי שואף לעשוק ולהרבות הון כעש הנה ימות ולא ישנע
וגם לא ישליטנו לעשות הימנה לעתיד ואיש בכדי יטול אותו ממון ויעשה בו צדקה ויהנה במבוכו

קהל

לא תבואה גם זה הכל ברבור
הטובה רבו אכליה ומה בשר
לבעליה כי אתם דעת עיני מתוקה
שנת העבר את מעט ואת הרבה
יאכל והשבע לעשיר אינו מניח לו
לישון יש רעה חולה דאיתי תהיה
השמש עשר שמור לבעליה לרעהו
ואמר העשר ההוא בענין רע והוליד
בן ותן בידו מתומה פאשר יצא
מבטן אמו טרום ישוב ללכת בשבת
ובמתומה לא ישת בעמלו שילך
בידו וגם זה רעה חולה כל עמית שבת
בדלך ומה חרון לו שיעמל לרעה

צדקתו צדיל דלית ליה אגר שליל למיכל אהרן
הכלל כדכתיב עמון דסג טיבותא בעלמא
סגיאין חוק בני אכסא ד"כלונה נמא הנחה אידע
למדה דיצדריבה אין לא יעביד מנה טיבותא
בגין דיהו בעלמא דאתי יהיית אגרהא בעיניו
במקרה במימות דמיבת גודא דכלח למדי עלמא
כלכלים נאית ליה כ"חא עלבית קבורת יהאן
זעירות שנין יחי אין סגיאיות שנין בתר דמלך
למדי עלמא בעלמא הדין לעלמא דאתי אגר
עבדי ידיו יחסין וחכמת אנותא דיון לגבר
דעתיר בחכמתא היכמה דמתעסק בה בעלמא
הדין ואשתדל באולמבא כד"ן תנח עלבית
דבורתיה ולא תשקנה כלחודוהי היכמה ולא
שבת אהתא לגובהה כלחודוהי לדמבא
אית בשתא מרעיתא חמית בעלמא הדין תחות
שמא ולית לה אסו גבר דיכנס עתרא ולא יעשו
מניה טב לקוח יומא ההוא שותבא כ"ח
לאכסא ליה לעלמא דאתי (ואצ"ל) וההוא
שנתרא דיטבוק לכליה בתר מותיה יהודר עב

דקנא ליה בגין ב"ס ולא יתקיים ביד בריה דיוניד ולא אשתאר ליה בינוי מדעם כ"ח היכמה
דנפק מומי אמיה ער טלאי בלא כסו ובלא מדעם טב כד"ן יתוב למשל לבית דבורתיה חסידותא
היכמה דאתא בעלמא הדין ומדעם אגר טב לא יתב בבורתיה לסוברא עמיה לעלמא דהוא אג"ס
למהו לשבו בידיה כ"ח ואף דא בשתא מרעיתא ולית לה אסו דכל רב"ל אחת לעלמא הדין חסיד
מן שבתא כד"ן יוצ"ל לעלמא ההוא נמא מותר הנה ליה דטרח לקבלת דנחיה כ"ח

אדם ולא אל וקומו שמת ולא וכללדין עם מה שהוא חרוף מלכו כ"ח דברים הרבה שנת עסק פהם ברת י"ו
כשתוק המלכים קנים ופילים ואריות הכל הרבו לו ומה יתד לו משמת כ"ח כ"ח יודע כי מי אשר יודע מעט
ומה לאדם לעשות בחייו שיהיו טובים לו לעולם הארוך כ"ח מסכר יומי ה"ה כלו גמט מסמך ויטעם
לאומם מעשים כשעה מועטת הוא חי שהוא זמן קצר ככל עונן העומר ואע"פ שא' שלמה כלל קתם ולא י"א אם
צל דקצ"אם צל בותל שהם קבועים ככד"ח דוד אפי' ימיו כצל עומר זהו לנו של עונן המזח סך נדק במדעם
כי מי יגיד לאדם כמה יתקיים וון שקיבץ כשעסק לבניו אחריו תחת השמש כ"ח טוב שם מ"י יפה לאדם שטוב
לאמן טוב ובינם כמות טוב השם מיום הולדו לכך הוקם שם טוב לשמן יותר כשאר כשק"י דהאמן אתה
נותן לתובו מים והוא צף ועולה וכבר אמר שאר משקין אתה נותן לתוכן מים וכן בולעין טוב שם שמת
זמן טוב יורד למטה ש"כ כשמן הטוב הורד על הגין שם טוב עולה למעלה ש"כ וואגולה שמך שמן
טוב לשעה ושמן טוב לעולם ש"י יהי שמו לעולם ש"י שמן טוב הולך מקיחתן לטובתן ולא יתרושטעו
לקוח העולם א"ר יהודה בר קימון מצינו בעלי שמן טוב נכנסו למקום כתיים ויצאו שרובים והם כד"ח
שכאשתו משמן במשחה ומצינו בעלי שם טוב שנכנסו למקום המיתה ויצאו חיים חנניה מישל ועוד

קהלת ה

גם כל ימיו בחשך יאכל ופטם
 הרבה וחלו וקשה הנה אשר דאיתי
 אני טוב אשר יפה לאכול ולשתות
 ולראות טובה בכל עמלו שיעבול
 תחת השמש מספר ימי חייו אשר
 נתן ליה אלהים כיהוא חלקו וגם כל
 האדם אשר נתן לו האלהים עשר
 נכסים והשליטו לאכל ממנו ולשתות
 מתחלקו ולשמה בעמלו זה מתת
 אלהים הנה כולת הונה יזכר את
 ימי חייו כי האלהים מענה בשמחת
 לבו יש רעה אשר ראתי תחת
 השמש ורבה היא על האדם

גם חף כל ימיו בחשוכה שרא כדילדלח מיה
 בלחודותי טעים ובכסיס קרו חי ובמרעין נרגט
 הנוחיה"י והא לחזית טב הוא לבני
 אכסא נדספיר להון למעבד בעלמא הדין דיי כפון
 וישתין מן טרחתהון כדילדלח לאושטא ידע
 באשקא וחטוף נלמטר כחגמי אוריתא נלמיתן
 טניי נכסא נמן בגלל דיחזון טבתא בכר
 טרחתהון דטרחו בעלמא הדין תחות השמש
 מנין יומי חייהי דאבר דיהב ליה יין במזלית
 ארום הוא חולניה ולית אהון כרמניה" גס
 אף כל אנשא דיהב ליה יין עותל ובכסין ואשליטיה
 יין למיכל מניה בעלמא הדין נלמעבד מניה
 צדקה ובלבלא אגר טלים לעלמא דארתי
 ולמבזח בטגריה עם צריקיא הא דהוא מתנא
 דאתיהבא ליה במזליה מן קיי הוא" גס ארום
 לא יומין קגיאין חי אנשא דידבר טינמו חייהי
 כמה מנהון עתידין למחוי טבין וכמה מנהון
 עתידין למחוי ציין מטאל דלא אחמרו לבני אנשא
 ארום מן קיי אתגור עלוהי כמה יומין אסתוף וכמה
 יומין יחי בחרות לביה" גס הית בשתא דחזית בעלמא
 תחות שמשא ורבתא היא על בני אנשא" גס

רזינל
 מכסין האש" ויונס המות מה' נולדה מרים
 אין הכל יודעים מה היא כמה נסתלקה
 הבאר וכן אהרן בעמור עכן וכן משה במן
 טוב כלכלת ל' בא' מרה הנוהגת בת"י
 ובמתים" כלכלת ל' בית משתה' שהיא מרה
 שאינה נוהגת לא בת"י" באשר הוא קרה
 חקר עם המת אצטרך אני שיגמלו לי במותי דידל וילוניה דיטען יטענוכיה דיקסר יסכדיה דיילני
 ילניניה דא באשר הוא קרה בהמיתה היא קוף כל ימות האדם ואם לו עכשו גומל לו חסד לא יגמול לו
 עור' אכל בית המשתה זימנו נפא הלך יכנול לו סוף שיולד לך בן ושם אהיה עמך תבוא לך שמחת
 חתונת בניך ושם לך" והחי יתן ל' לבו הדבר הזה שאם לא עכשו יגמול לו חסד לא יגמול לו עור' טוב
 כעקמשתה' מי שזרע מרר אחריו ל' יטעוד' טוב היה להם לדור המבול אס הראם הרבה בני
 זענונות על צירות שבידם משחוק שחק עמהם' שלו הראה להם כונע רמעה פנים היו חננין למוטב
 טוב היה לארוניהו אם עצבו אביו על כל יתגה שהיה עושה משחוק שהחזה לו ובקוף נהרג עליו
 ויכבל' והנך לבה אדם להיביב דרבי" לב חכמים שבא מחשבתם עליוס המיתה" ולכסלים
 בבית שמחה א' חרדים מיוס המיתה וליסם בריא סאולם" כי בזה הקורים ועצי קולעים אשנע בלעג
 תחת הקיר תחת קיר כחשד הכסוי על תבערת קולעים והם מהקדשים לתוכה אריב' כל קיסיא
 כד אנון דלכ' לית הלכהון אלים כרם לבי קריתא קלהון אגילכלימור אק אנטמן קיסיא מורייעים

קהלת

איש אשר יתן לו האלהים עשר
ונכסים ובכור ונתינו חקר לנפשיו מכל
אשר יהאודה ולת שליטנו האלהים
לאכל מהנו כי איש נכרי יאכלנו זה
הכל וחלוי דע הוא אם יוליד איש
מאה ושנים רבות יחיה ורבו שיהיה ימי
שניו ונפשו לאת שבע מן הטובה וגם
קבורה לאת היתה לו אמרו מן מנובו
הנפל כי בהכל בת ובחשך ילך ובחשך
שמו יבקה גם שמש לאדמה וליה
ידע נחת לזה מהו ואלו היה אלה
שנים פעמים וטובה לאדמה הלא

דעו

אף אנו מן העלים ויש צורך בנו אף הכסילים
מרבם וצרים למנוגם אנו מן החשובים גם זה
הכל ועמל הוא שמקר הרבה לפניות להינות

גבר דיהב ליה יתן עולמו ויקר וכסין ולתוהי
מחמר לנפשיה מכל דיתרעי ולא אשליה ין על
חובתיה למטעם מטה אלהין ימות בלא ולד ולא
חס קריביה לאחסנותיה ליה ארום אנתתיה תהי
מחנקבא לגבר חילוני ויחסנותיה ויכלניה כל דין
גרמו ליה חובתיה דלא עבד מניה מדעם טוב
וחתמך עותריה למהוי ליה להכלו ולמדעם בטח
אין יוליד גבר מאה בנין ושנין סגיאין ירחי
ובשולטנותה ודבנותה הוא דיהון ונמי שכול
ונפשיה לא קבעת מן טבתה דהות ליה על צרחים
על עותריה ולא קבא מניה שמהא טבת אף בירי
קבורתה לא הות מנומנא ליה אמרית אנו במאמר
דעב מניה שלילא דלא הוא עלמא הדין
ארום בהכלו אתה בעלמא הדין ונחשובא שמה
מחמתי מן בגלל דלת ליה זכותא ושום טוב לא
קבא למהוי מידבר " גם ואף ניהור אוריתא
לא חמא ולא ידע בין טוב לביס למבחן בין עלמא
הדין לעלמא דאתי " ונמי הווי חיוהי דאברא
תרוין לפנין שנין ונאוריתא לא עסק ודיבא נצוקתא לא
עבד

יגעים ומקנתים בהם כי העושה והולכל חכמי כשהכסיל מקנת את ההכסם מערבה דעתו וגם הוא נבא
דתן ואצרים גנתרו את משה לו יראה עיניכם וישמו וגו' וערבבוהו וזיבדו את לבו וגרמו לו שהקטיר
כנגד הקב"ה ואמר והכל לא העלת אע"ע עבש בצד שהשיבהו עתה תראה ולא תראה במלכות לא
מלכים" לצמותה לפי חכמה שהיא מתנה לאדם שני כי היתן חכמה "עושה לדע ונתתו יס פנים
אחרים אך ממרידן המקראות זו מנו נכח האמור ברש"י המקרא מוכיח שמחובד למקרא של פניו
מוכח אחרית דמן כמשמשו ברש"י הדבר אין אנו יודעים מה הוא בסגנון אבל כשאחרית טוב נגמר
בטובה לא טוב אחרית דמן בזמן שהוא סרא שיתו טוב בשנתכוונו לעושה כשהתחילו בו דמ היה
ראים חריש בוליה מלתא צ'ישע בין אבניה במדרש רהלת "אסך רוח המאריך דוגמו ואינו מלמד
לרוב" לתבול לתמחר" לתאמר מה היה שהימים וגו' לתתמה על הטובה שהיתה באה על
הצדיקים הראשונים בדורה מכול ודורו של הושע ודורו של דוד "כי לא מחכמה שלת שהכל
לפי זכות הדורות" טובה חכמה וגו' חכמתם עמדה להם עם נחלת זכות אבותם כי טובה היא
החכמה "יותר לכנאי השמש יתקנה היא החכמה לכל הבריות" רואי השמש הן כל הבריות כדתן
הנוודר מרואי החמה אסור אף בקומין לא נתכוונה לא בניו שהחמה רואה אותו "פי בצד
החכמה בה כל בני שישנו בעל החכמה ישנו בעל הכסף שהחכמה גורמת לעושר שיפוא"
ויתרון דעת החכמה תב ועוד החכמה יתירה על הכסף שהחכמה תחיה בעליה "ראה את מה

היאך

קהלת ה'

אל מקום אחד הכל הולך כל עמל
האדם לפיהו וגם הנפש לא תמלא
כי מה יזחר לחכם מן הפסול מה לטען
יודע להלך נגד החיים טוב מרעה
עונים מהלך נפש גמזק הכל ורעוה
רוח מה שהיה בכל נקרא שמו ונודע
אשר הוא אדם ולא יוכל לדון עם
שהתקיה ממנו כי יש דברים הרבה
מרבים הכל מה יזחר לאדם כי מו
יודע מה טוב לאדם בחיים מספר
ימי חייו הכלו ויעשם כצל אשר מו

עבד בשבעת מימיו דיון דביום מותה כחיה
כפסיה לגיהנם לאתר חר דכל חיי ציא חזלן תמן
כל שרחה דגברא בדיוכ סגון מומיה הוא טוח
ועל מימר מומא דיון מיייתין ואף נכסא דאנשא לא
תקבע מוכלא ומסתיה ארזים מא מותר אית
לחסימא בעלמא דיון יתיר מן שטיא בגין דרז
ביסא דלא מותרבב עלויהון ומא אית ליה ההוא
גברא למעבד חלמין למעסק באוריתא דיון בבין
דידע היכוי למקד לעתיד כלק ביב צדיקיה
בגנתא דעזון טוב לגברא למחדי עב
עלמא דאתי ליה ולמעבד נדקתא ולמחמו אגר
טוב עב עובדי ליום דיונא דבה מן דייב לעלמא
ההוא בסיגות נכס ברם דין לגברא חייבא הכלו
ותבירות דוחא מא דהוא בעלמא האכפר
אתרי שמוה ואסתמודע לבני אנשא מן ומא זהו
אדם קדמא וכלא גזרת מימרא דיון היא וליר

לשן לגברא למקם בדיונא עם מרי בעלמא דתקיה מניה
ומא מותר אית לגבר דמתעסק בהון ארזים מן הוא דיונע מא וטוב לאנשא בעלמא דיון להון
למעסק באוריתא דאנו חיי בעלמא וכל מוני יומי חי הכלו ויחי בעידי מותיה אנו חייבין בעינו
כטוללא דמן הוא דיונו לאנשא מא דעתיד למחוי באמתו בעלמא דין תחות שמשא

היאך הוא מחוקן הכל לפיהטעולה של אדם גע לצדיקים וגיהנם לכשעים ראה לך באשה חיובר
כי מו יוכל לתקן לאחר מיתה את הנזכר אשר טוחו בחיו "ביום טובה היה בטוב ביום שיסבירך לעשות
טובה היה בעושי הטובה" וביום רעה לאה בשחולא הרעה על הרשעים אתה תהיה מן הרואים
שכ" ויצאו וכלו סגרי האכסים המושעים כי וגו' ולא תהיה מן הנראים והיו דיראון לכססר גמאת
זה לעומת זה הטובה ושכר פעולתה לעומת הרעה ושכר טעולתה אשר לא ימצא המל להמר
אסניו של הרעה יש צדיק אובר בצדקו אעמי שהוא אובר עורנו עומד בצדקו מעשה ביוסף מן
מיחוס הכהן טעולתה נומי כרגלו נראו לרומא לחתוך רגלו אל סאתה מגיע לחוסן השערה
הנדיעני וכן עשה קרא לחוניא בנו אל בני עד היכן הייתה חייב ליטפלבי שאין כהן מיטמא
לאחר מן החי מאביו לתהי צדיק הרבה כשאולפדימה להיות צדיק וריחם על הרשעים ואל
תחכם יותר לדון הו של שטות ומה על כנס אחת אמרה תורה הבא טגלה עמונה וכו' אל
תרגע הרבה אמרנו רשעת מעט לתוסף להרשיע למתמות ביע כשאול של וימת שאור
במעלו אשר מעל בנוב עיר הבהנים ובעמ לה טוב אשר ת אחוז בנה וגוי אחוז בצדק ופרשע
אם אמר לך הכביא הצדיק צפר שהולך דומה לך לרשע כגון שאמר שמוט לשאול לילבעיך
למקד בו יצא את כולם ירישניהם יקיים הצדק והרשע בהלכתו החכמה תענו לחכם לפי שאמר
לתרגע הרבה אם רשעת מעט לתוסף עלו לא כשכס במעשר ותבא תופא על החטא אמר
החכמה תל שהיא וועצתו לשוב בתשובה מו שליטים מצינו ביאשהו שהעיד עליו הכתוב

קהלת ז

יגיד לאדם מה יהיה אחריו תהיה
השמש כיום שם משמן טוב ויום
המות מיום הולדו טוב ללכת אל
בית אביל מלכת אל בית משודה
באשר הוצתה כל האדם והחיו יתן
אל לבו טוב פעם משחוק פי ברע פנים
יוטב לב ללב חכמים בבית אביל ולב
פקילים בבית שמחה טוב לשמוע
אשר חכם מאיש שמע שור פקילים
ביבנהל הקורים אחת הקור בן שתק
הפקור גס זה הבל פי העושה יחולל

טב טמא טבא דיקון צדיקא בעלמא הדין
יתיר ממסח לבנות דהוא מתרבי על ריש מלכיא
וכהנא ויומא דישכוב גבר ומוסר לבית קבורחא
בסם טב וגזכותא מן ויומא דאחילוד דאי עבד
בעלמא " טב טב למינל לבית גודא אבינל
לנחמניה מלמנל לבית מסתא דחורא דמת (עבן)
דביות אבינל תמן הוא קוף כל חסא למינל דעב
כנלמן אחרות גזרת מותא ומן נגלל דיהך
לבית אבינל גבדא צדיקא יהי ויתן ללביה מלי
דחורא ואין חית בידיה מרעס בוס ושקניה ויומא
בתובתא קדם מרי עלמא " טב טב רגז דוגו
מרי עלמא על צדיקא בעלמא הדין מן חופא
דהוא מחייך עם לישעא ארום באפאשת אכר
שכונתא חתי ביצודתא ומר עמותא בעלמא יגון
לאיטנא לב צדיקא ויחלון קדם מרי עלמא והנח

מרחים עליון " לכהן דחסימין חנין על חרבן בית מרדא ועצוב עלגנות בית יש' ולב טטא בחדות
בית ליענותהון חכלין וחתן ומתפנין ולא יתבן על לבחן סגור אחיהון " טב טב לפנת במרדס בית
לנא למשמע כנוף גבד חטמא באוריתא מאבר דארום למשמע קל טבלא דטטין " ארום פקר
הבולת כובין דחוקרין תחות דגודא כרין קלחופא דטטין אף דין הבול " ארום חנס יהתיב בחסימא
רטינ

ובמנה לא היה לפניו מלך וגו' הרי עמדה לו חכמתו שנספס במעשיו וטוב לו מלי מפכים שהרשיעו ולא
טבו מדרבם" אשר היו בעיר מינוקלס דחצעם אביה אחיה יואס אחרימות והוידע אמציה ארז
מנשה אמון והוקים צדקיהו" כי אדם אין צדיק בארץ לפיכך צריך לפספס במעשיו" גם לכל הדברים
וגו' לפי שנידבר שאול שקיבל ל הדב עלנו עדה בהנים ועליו נאמר ל תרשע הרבה אמרגם לכל
הדברים וגו' אשר ידברין לך הולכי דגיל לתתן לבד לקבלן" אשר לא חסמוע את עמ" דא מעש'
שלימים לוי דברים המחי" בין את האדם שתי עינים אמר אין אותו דברי עבירה שתי אגנין משמעין
אותו דברים שלימים שתי ידין שגזל וחומק בהן שתי רגלין שמונ' בין אותו לרדק עבירה וטיו ולשו
דא החכמה תענוג לחכם זה נח' מלי שליטים מלי דורות של טנו דא לחכם זה אברהם מ' שליטים
מלי דורות של טנו דא לחכם זה יוסף מ' שליטים מלי דא לחכם זה משה מ' שליטים מלי דברים
המשמיעין את הגוף שיי מאכל מן נומא לוסטא ומן ושטא לכרסא וכנ' כדאי במרדס הבולת וחכמי
עמדה לו לחמה שלא נצטרך למאכל מ' יום ומ' לילה כל הפנים הללו במרדס ואני יכול לישב
עליהן מקרא של אמריו פי אדם אין צב כל זה נקיתי בחכמה על מקראות שלמטן ועל שלמטן
נקיתי בחכמה בתורה" אמרתי אחכמה לדעת את החכמה" (היא דחוקה למני ומה היא לו דחוקה
מה שהיה את הדברים בחוקים שהיו ביצירת בראשית" ועמק עמוק הוא מלי ימצאנו שאין לי גשם
להכיר בהן מה למעלה ומה למטה מה לפני ומה לאחור ועוד קבנתי לדעת ולתור ולבדק

חכמות

קהלת ז

חכם וינאכד את לב מתנה טוב אחרי
דבר מראשיתו טוב אור רוח מגבר
רוח אל תבהל בדוחך לנעום פונקס
בחיק פקילים ינוח אל תאמר מה הויה
שדומים הראשנים היו טובים מאלה
כיו לא מחכמה שאלת על זה טובה
חכמה עם נחלה ויתר לראי השמש כי
בעל החכמה בעל הפסח ויתרון דעת
החכמה תהיה בעליה לראי את מעשה
האלהים כי מו זבל לתקן את אשר עותו

בגין דלא אגיל באורח תיה ומה נביר במלוי כישא
ית חכמת לנ חכומא דאתיהב ליה במחכא כון
שמא " טב סוף עסקא מן סיוויה דבש דוויה
לא אסתמודיע לגבר מוז דעתיך למתוי בסומיה
אלבין סוף מלתא טב אסתמודיע לגבר דטב
הוא וטב מן קיין גבר ועליט בדוחיה וכבש יתיה
מגבר דאליכ בגמנת דוחיה " ובעיון דתתי
עלך חוכמתא מן שמיא לא תהיב ננפסך למחנה
ולמימר בתגמור קרבנותא כלפי שמיא ארום אם
אנת קביל ושתביך לך ואם אנת מסריב גמרתך
דע ארום דתחא נעטות שטיין ינוח עד דתן דיומו
יתרון " טב בעשורן עסקך לא תימר מא דהויה
מון קדמת דנא טב בעלמא דיומין קדמאין הו
טבין ואנשי דנא ההוא הו ספירי עובדא יתיר מן
לין בגין כין טבא הוה מטי להון ואנת לא על חכמתא

טבא טבתא חכמתא דאוריתא עם אחנת ממונא ויתיר לגבר למתוי חוכמ
בענות חכמתא עם גברין ויירי ארעא דתן טב וביש תחות שמיא בעלמא דדין " ארום היכמה
דמחמל גברא בטבל חכמתא היכמה מסתתר בטבל כספא בעיון דיעבד מניה עזרתא ומות
מנדעא וחכמתא דאוריתא תחיי ית מרה מבית בגדתא בעלמא דאתי " הו מסתכלית עובדא
דית וגברתיה דעבד ית סמיא ית גבינא וחגירא למתויהון מרישן בעלמא ארום מן הוא ויפיל לתקנא
יתיר מנהון אלבין מרי עלמא דעוותיה "

טבא טבתא חכמתא דאוריתא עם אחנת ממונא ויתיר לגבר למתוי חוכמ
בענות חכמתא עם גברין ויירי ארעא דתן טב וביש תחות שמיא בעלמא דדין " ארום היכמה
דמחמל גברא בטבל חכמתא היכמה מסתתר בטבל כספא בעיון דיעבד מניה עזרתא ומות
מנדעא וחכמתא דאוריתא תחיי ית מרה מבית בגדתא בעלמא דאתי " הו מסתכלית עובדא
דית וגברתיה דעבד ית סמיא ית גבינא וחגירא למתויהון מרישן בעלמא ארום מן הוא ויפיל לתקנא
יתיר מנהון אלבין מרי עלמא דעוותיה "

דעיון

חכמת מרשה אדומה וחשבון קי הגאולה " ולדעת לשע כסל לעמוד על סוף דעתה של מצות
וסכלות הוללות מעורבב ומשועמם שבה " ומוצא אני מלך שהיא רשה מן דברים הקשים שכבר
בעולם בדאי כבב בהשותטין ומוצא אני מלך וקשה ממסה " את האשה זן הא טירנוקות " וחרמים
לבה ל מבלמות כמו יגריהו בחלמו ואקרהו במבמתו " אקוריס יריה ומשהחזירה באדם הדיחוא
כקאר בקשורי עבותות " אקוריס שם דבכ של בשורם כמו ויבסו אקוריו בשוריו מן פירוסמוס
ראשה מוצאני אר א' לא' ל' כל המצות שהצויקיס עושין והעבירות שהכשעים עוברים
כמין לנערה רבה עא אחת עד שמצטרמות לחשבון גדול כן סי' רבות במש קועה " אמרה רבלת
אמרה רבולת החכמה ואמרו בספר המ' שכלת המ' בעת החכמה רבלת ל כרה הולא ופשהוא
אומרו בל זכר מוקם על הרובצה והוא שלמה ובמדרש מצינו אל דמיה בן לעור ריה פעמים
מפיתה כל זכר ופעמים כל כרה כתובא 'או עגרי ומלטי' כי נחוב א' או כי אה עזרתי
וכתוב א' חו' קול מבשר נכתוב א' או' משרת ציון " אשר עור בקשה נפשי לפד לב האמורים
למעלה בקשתים ולא מצאתים בקשה עור נפשו כשרה בפשים ולא מצאתי כי כולן דעתן
קלות עליהן אדם א' מלך מצאתי צנוהג שבעולם לך נכנסים למקרא אין יוצאים מה
למצות עראים למשנה לא מזה ואותם מזה שנכנסו למשנה אין יוצאין מהן לגמלא לא

(ואותן)

קהלת ד

ביום טובה היה בטוב וביום רעה ראה
גם את זה לעמת זה עשה האלהים
על דבתם שלא ימצא האדם אחריו
מתמה ומהפך ראה ביום הבלי יש
צדיק אבד בעדקו ויש רשע מאריך
בעתו ואלהי צדיק הרבה ואלה החכמים
יותר למה חשומם ואלה רשע הרבה
ואל תהי קבל למה חמות בלי עתך
טוב אשר תאחז בזה וגם מזה אל
תנה את ירך פיורא אלהים יש את
כלם

ביום דיון טובה היה אף אנת בטובות
ותוטים לכל עלמא בגין דלא ייתי ענך ומד
בישא חזי ואמתכפ' דאף יתדין כלל כבי לדין ענך
יון בגין לאופחא אנשי עלמא מן בגלל דלא
ישח אנת בתרתי מועם ביש לעלמא ההוא
את ית כולא חזיתי ביומי הכלותי ומן קום ית
מתגדין טב וביט למהוי בעלמא על עיסק
מעליא דאתבריאו בהן בני אנשא דאת גבר
למאי אציר בעדקותיה בעלמא הדין גפנותיה
מוכפרא ליה לעלמא דאתי ואית גבר רחוב
דמאדיך יומין בחובוהי וחשבן עובדוהי בישא
נטבין ליה לעלמא דאתי לאתכרעא מניה ביום
דינא ובה"ל לא תהי שכאי ויתיר בעידין
דאתחייב חייבא בטובות דייך בדיב דלא
למיוחס עלוהי למקטליה ולא התחכם בני יתד

חכמת רשיעא וקיימין בדרך ולא תילפס אנדחתהון למא דין תצרי ית אנדחתך" לא תהך בתר
הרהור לבך לאתחייבא קגי ולא תרחיק אנדחק מן אנפך אנדיתא דין למוהי שטיא למא אנת גרים מוחא
לנפסק ויתקדקני שני חייך לממות עד דלא מטא זמנך לממות" טב דתיחוד בעסקי עלמא הדין
למגמל טבא לנפסק מאורח הגריא ואף מדין סגור אנדיתא לאתשביך חנלקך אכום גבר דחיל מן קטני
ית חזונה כוליהן

דשילב

ואנתן ו' שכנמין לגמרא חין מצליח מהם לא אחד להוראה הרי א' מואלק" ואזה בכללה אנפלו בלע
לכך אתה צריך להיגור בה"ל לבר ראה מה מצאתי שבאה לעולם תקלה על ידה" אשר עשה הקב"ה את
אדם הראשון ישר" והמה משכנזווגה לו חוה אשתו ונעשו שנים ונקראו המה" בהשן חשבונות רבים ומגמות
מחשבות של הטא כך נדהש במורש" מי מהחכם ומי יודע מי בעולם חסוב כאדם חכם" ומי יודע פשר
דבר נשקן של דבר כמו שמצונו בדיביל מתוך חכמתו שהיה חכם בידאת שמים נתגלו לו דני נשרים מי
כמה עשה נשרים בין יש לא טהם שדשמים" ועוז כבוד ושובא משאר הפריות עד כי יודאו מגסת ליר
בי קרן עורמניו" אע"פ מלך שמור ליעבך אני צריך ונכון לשמור מי מלכו של עולם שהוא הטוב שכולן
ועל דברת שא' שכשבעו לך בחורה לשמור לשמור מי מלכי האומות שמושלן
בנו בגולגליות וארנוניות" ועל דברת שא' וכלכד שא' יעבדונו את השבועה שכשבענו למקום
ועל דברת" ואצל דברת שבועה אלהי אשמור פי המלכים זכן מצונו בחנטה מושל ועגריה שאמרו
לכבודכצד לך אמרין מלכא כבודכצד לא חשין אנחנא על זנא דנא פתגם לאתשותך אס'
מלכא למא נבוכדנצר" ואם נבוכדנצר למא מלכא לא כך אמרו לו לך אנו אומרים אר'
מלכא לנו לעבודה ולמקים ולגולגליות" אך על דנא שאת אומר עלנא לע' ע"ז נבוכדנצר את
ולא מלך ואת והלבז שני" אל תבהל מפניו תלך" אתהינכהל לו' שתלך ותפוח מפניו למקום
שאינו שליט אם שכל מקום הוא שליט" ואל תעמוד בדבר רע" אל תעמוד עצמך עוקף בדברי
רעים כי כל אשר יחמוך להכרע ממך רשות ויכולת בידו לעשות" באשר דבר מש' נשביא אסר

החכמה העז לחכם מעשרה שליטים
 אשר היו בעיר כי אדם אין עדיק בתלמי
 אשר יעשה טוב ולא יחטא גם לכל
 הדברים אשר ידברו אל תהן לבך
 אשר לא תשמע את עבדך מקלדך
 כי גם פעמים דבוח ידע לבך אשר גם
 אתה קלדך אחרים כל זה נמיה בחכמה
 אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני רחוק
 מה שהיה ועמק עמק מדי מעתה קפוחי
 אתי ולבי לדעת ולהור ובקש חכמה
 והשבון ולדעת רשע פטר והקבלת הוללות

החכמה ותפלות יוסף בר זטקב אקתייעא עלנהי
 לחכמותיה כל קביל עמתי אחוהי צדיקיא ושלטין
 בדחלתא דייא (לח שלט בהון וצרא בישא בעידן
 דהון יהיבין בקרתא דמל ולא קטמו ית יוסף
 אחוהון דהנה מצער להון בזמנא ההוא בקל
 מלוי" ארום לית גבר זכאי דחרע
 דיעביר טוב כל יומיהי ולא יחוב קייל אפר
 גברא דיתוב קייל חמי ליה למקדר בתיעבת
 עד לא ימות" גם אף כל מליא דימללון לך
 רשיעיא לא תמחר לבך לקבלותהון ולא ירתן
 ימין דתשמעית עבדך דיפוטלך ולית לך
 חילא לא שמענא מן ידוי" ארום חזי לך
 למצדק ית דינא בזמן דיפוט לך גבר דליר
 דכוחך דאף זמנין סגיאן ידעלעך דאף חנת
 היתא לייט גמין אחרני" ככל דאמדות
 בחנית בחכמתא אמרית במימרי אחכום אף
 כל חכמות אוריתא והיא דהתמט" דתק הא כבר אתחור
 מני נשא למודע כל מה דהוה מן יומי טלמא ורז ווס
 מוחא ורז עם דית מלכא משיחא מן הגא דישפחניה
 בחכמתא" ככית חזית אנא לחשא כלבי ולמור
 ולא ללא ולמתבע חכמתא וחשבן אגר עובדי צדיקיא
 ולמודע פורענותא חובא דשטא ואף קובלתנו חוללתא
 דמלכותא" ואש

דבר הקב"ה מושל הוא ומי יאמר לו מה תעשה
 ואם אמר מלצה אלה לא תצע דבר רע ולא
 תבואך ועת ומשפט ידע פה החכם ידע
 שיש עת קבוע לפקודת כשעים ומשפטם (מני
 הקב"ה סקונו להימרע מהם משפט והיא
 המורענות כי לכל חפץ שאדם עושה
 חמיו ועובר על דת יש עת להיפרע ומשפט
 ופורענות מוכנת" כי דעת האדם רבה
 עליו כאשר רעת דבת האדם וקאתו גדושה אז באה סגודתו כי משמש כל כאשר כמובי והיה להם דבר בא
 לי" כי איבנו יודע מה שיהיה כשהרשע עובר עבירה איבנו כותן לבן למת שעתיד הקב"ה להביאו נמשפט
 ואוליך בכך" כי כאשר יהיה הנורענות" מי יגיד לו להימלך בו וליטול בו עצה וליטול רשות מרוב
 מתאוס ובוטאו" אין אדם שליט ברוח גרוחו ויצרו של שלוחו של מקום לכלוא ולמנוע מלמו את הדור
 שבגונו שלא יטלנו מלאך המות" ואין אלטון של שום מלך כיבר ביום מותו בכל מקום אהה מולצא
 והמלך דוד וציוס מותו ויקרבו ימי דוד למות לא הוזכר מלכות באן" ואין משלחת במלחמה זו לחזור
 אשלה בני אן עבדי במרומי" את כל זה ראיתי האמור למעלה" וכתון את לבי לכל המעשה וגם
 לכל מעשה בני אדם נתתי את לבי וראיתי עת אשר שלט אדם בחברו וגבר עליו ופומ נהפך לרשתו
 עמלק נתגבר על יש וסומו ואחריתו עדי אונד בין מרעה בין כבוד כתר בין קנחריב" (ובין וז)
 ראיתי רשעים קבורים בבטוחא זוראיתי רשעים קבורים שהיו ראויים להיטמן בעפר שהיו כבדים
 בין שאר אומות שם עליהם זה העם לא היה ושלטו בכיתו של קב"ה שהוא מקום גווש ובלכתם
 משם אל ארצם היו מסתבחים בעירם אשר כך וכך עשו בביתו של מקום את ויעתבחו לא ויטבחו
 כך דגל ולענין השכחה כך נדע באגיה וקום שיחבה שלון ונפון מן עיר עצמה אשר כן עשו בה
 שם וקצתי את כל הגוים א עמק והושפט במקום שניאצו לפניו ופרע מהם וכיהא בעיר צלמס תבנה

דק"ל
 דבר הקב"ה מושל הוא ומי יאמר לו מה תעשה
 ואם אמר מלצה אלה לא תצע דבר רע ולא
 תבואך ועת ומשפט ידע פה החכם ידע
 שיש עת קבוע לפקודת כשעים ומשפטם (מני
 הקב"ה סקונו להימרע מהם משפט והיא
 המורענות כי לכל חפץ שאדם עושה
 חמיו ועובר על דת יש עת להיפרע ומשפט
 ופורענות מוכנת" כי דעת האדם רבה
 עליו כאשר רעת דבת האדם וקאתו גדושה אז באה סגודתו כי משמש כל כאשר כמובי והיה להם דבר בא
 לי" כי איבנו יודע מה שיהיה כשהרשע עובר עבירה איבנו כותן לבן למת שעתיד הקב"ה להביאו נמשפט
 ואוליך בכך" כי כאשר יהיה הנורענות" מי יגיד לו להימלך בו וליטול בו עצה וליטול רשות מרוב
 מתאוס ובוטאו" אין אדם שליט ברוח גרוחו ויצרו של שלוחו של מקום לכלוא ולמנוע מלמו את הדור
 שבגונו שלא יטלנו מלאך המות" ואין אלטון של שום מלך כיבר ביום מותו בכל מקום אהה מולצא
 והמלך דוד וציוס מותו ויקרבו ימי דוד למות לא הוזכר מלכות באן" ואין משלחת במלחמה זו לחזור
 אשלה בני אן עבדי במרומי" את כל זה ראיתי האמור למעלה" וכתון את לבי לכל המעשה וגם
 לכל מעשה בני אדם נתתי את לבי וראיתי עת אשר שלט אדם בחברו וגבר עליו ופומ נהפך לרשתו
 עמלק נתגבר על יש וסומו ואחריתו עדי אונד בין מרעה בין כבוד כתר בין קנחריב" (ובין וז)
 ראיתי רשעים קבורים בבטוחא זוראיתי רשעים קבורים שהיו ראויים להיטמן בעפר שהיו כבדים
 בין שאר אומות שם עליהם זה העם לא היה ושלטו בכיתו של קב"ה שהוא מקום גווש ובלכתם
 משם אל ארצם היו מסתבחים בעירם אשר כך וכך עשו בביתו של מקום את ויעתבחו לא ויטבחו
 כך דגל ולענין השכחה כך נדע באגיה וקום שיחבה שלון ונפון מן עיר עצמה אשר כן עשו בה
 שם וקצתי את כל הגוים א עמק והושפט במקום שניאצו לפניו ופרע מהם וכיהא בעיר צלמס תבנה

קהלת ד

ומושיא אתי מר כמות את האשה אשר
היא משודרים וחרמים לבה אסורים יודיה
טוב לפני האלהים ימלט ממנה וחוטא
ילכד בה וראה זה מעשה אמרה קהלת
אחת לאחת למשנת השבון אשר עוד
בקשה נפשי ולא מצאתי אדם אחד
מאלף מעשהי ואשה בכל אלה לא
מעשהי ולבד ראה זה מעשהי אשר
עשה האלהים את האדם ישר והמדה
בקשות שבנות רבים מו נהחכם וכו'
יודע פשר דבר הנמה אדם חתיר פניו

ואשכחית אנה מתגם דמריד של אכס יתיר
מן מרידות יום מותח ית אתהא זיהא עבדת עקן
סגיאן לבעלה ומצרת ותקלן בליבה פמיתן ידוא
בדיד דלא למנלח בהין תקין קין גבר דיפטור
יתה בגט מיטורין ומשת' שב מיכה וחי' בא קין
גבר דיקבנה ואתלכד בזנותה " חזי דין
עובדא דאשכחית א מרוא קהלת דמתגרי שלמה
מלכא דיסראל כוונת מזליא חדא חד עם חברה
למשכח השבון בני אכסא מא יהי בקולותן " חזי
אית כתגם אחק דעוד הצעת כפשי ולא אשכחית
גבר שלים וכפאי בלא חבולא מן יומי אדם עד
דאתיליד א צרהם צדיקא דאשתבח מהימן וכפאי
בין אף מלכין דאתככשו למעבד מאגדלא בבב
ואתהא בכל אן בשיהין דמלביא כצרה לא אשכחית
לחוד חזי דין אשכחית דעבד ין יתאדם דמאיה
תקיף בצמחי וכפאי וחויא וחיה אינה אטשיאניתה
למיכיל מן מריאילנא דאכלין מרתי חבמין למידע

בין טוב לבית גרמו לאקתקמא עלוהי יום מותא
סגיאן בגין לאיתחה מחתא על ציילי ארעא " חזי
נלמידע פשר מליא בנביאי חכמתא דגבר חכים תנהיר זיו אמוהי ביכי צדיקיה וחציה אמן מות חלפן
חזי דין

אם זה אחד מן ההבלים שבמקרו לעולם לייגע את הבריות שאין הקבה ממנה להיטרע בעוסי הרעה
והבריות קבורים אין דין ואין דין אשר אין נעשה סתגם משפט הועשה הרעה מהרה שאין הקבה
ממנה להיטרע מעוסי הרעה ועל כן הם קבורים אין דין ומלא את לבם בקרצם לעשות רע " אשר
חוטא וגל לפי סדואים שהחוטא עושה רע מאת אלפים ודבואות ומאריך לו הקבה ואינו נטרע
ממנו " מאת מקרא הצר ודבנה לפטיו לומר מאת ימים מאת שנים מאת אלף וכן ושכורת מקרא
קצר וחקר שכורת כעק וללא מיין השאר שכרות " פיגם יודע אני פי אף בכל זאת סאיכו ממנה להיטרע מן
הרשעים ולהיות הנרש בין צדיקים לכשעים יודע אני שקנה כל א' א' יטול שכרו וליראין יהיפואב
וטוב לא יהיה לרשע לפי אשר איכנו ורע לפני הלהים " יש הבב דמר המופהיל את הבריות יאשרים
צדיקים שמגיב להם רעה כמעשה הרשעים ויש רשעים שמגיב להם טובה כמעשה הצדיקים
אמרתו שגם זה א' מן ההבלים הנוהגים בעולם ורבותיו זרשו לצד אחר במאס הנוריות ואינו מיושב
לי על שיטות דיבור החכם לו שגם זה הבב " את השמחה שיהא שמח בחלקו ועוסק בתקוים ישר יב
משמחי לב ולא יהא שטוף אחר הרבות הון צנאך ומרביית וגל כל מי סאיכו שמח בחלקו ושטוף אחר
הממוץ בא צדי עבדות גל ואובאה ורביית ושאיכו שמח בחלקו לענין אהבת אשתו שטוף אחרי הנסם
להרהר אחרי אשת איש " לאכול ולשחות ממנה שחן לו הקבה ולשמוח בחלקו ומלא כל אכלה ושתיה
שבקלהת אינה לא חת פלש לבו שכרו ואכפלו וגו' " והוא ילוננו יתחבר עמו בעל והלך לפניך צדיק
ימוחייו אשר לה יעשה כך וקוף המרוא מוסק על כואו כקרא מקורק הוא אין טוב צואים ימי חייו

ועזבנו ישנא את מי מלך שמר ועל
 דברת שבועת אלהים אל תבהר
 חפניו הלך אל עמד בדבר רע כי מל
 אשר יתפץ יעשה במשך זכר מלך
 שלטון ומו יאמר לו מה העשה שומר
 מעוה לא ידע דבר רע ועת ומשפט ידע
 לבחבם כי לכל חפץ יש עת ומשפט
 כידעת האדם רבה עליו כי איכנו
 יודע מה שיהיה כי כאשר יהיה מויאך
 לו אין אדם שליט ברוח לכלות את
 הדור ואתן שלטון ביום המות ואת
 משלחת במלחמה ולא ימלט רשע את העליון

כל אורחיה מטב לפי אהי הוי זכיר יתמוך
 על גזירת מלכא למיטר מא דויקדנד וער
 עוסק מומתא דיון אנדה ולא תומי בשום מיליה
 על מגן ^ה ובנין דוגא דיון לא תכנה
 מלכאיה קדמוהי את כהיל מן קדמוהי יל וכלי
 ותבעי דחמן מינה בגין ולא יקום כמתגם ביש
 ארום דבין כל עכמא ין כל דיצבי יעביד
 באשר באתל אית גזירת מלכא מימרא ומלכא
 דעלמיט על כל עכמא מתעבדא כנהילי ומן הא
 גבא דיומחי בוייה וימר ליה מא עבדא
 איחא גבד דכסיל קדויה דיון לא ינדע מדעם כיש
 לעלמא דאתי ועידן עלותא ודיון נקשומא אהתמווע
 בלב חכימא ^ה ארום לכל עקא אית שידן
 טב וביש ועלדיון דקשומא אתון כל עלמא וכד
 אתמר מן קוין למהוי נגר עבדא בפלמא ער
 חובת אנפין עבדי בישא דקאין עלויהון
 ארום ליתוי חכים מא דעתיד למהוי בסוניה
 עלוהי ארום בעידן ליהי כעוא מן קוין לא באשא ליה מן הא דיוחי ליה ^ה לית אנה דישלומא בדגריד
 כשמותא לממונע ית כשמותא דהוי בגין דלא יפסוק מן גופא דאכשא ולית שלטונא ביום מותא לשעבא
 גבר לחבריה ולית מני זיבא מסייען דקדבא ולא ישעיה חובת מלחיה ביום דיומא רבה ^ה ית
 נשינל

אמר נתן לו הלהים כי אם לאכול ולשתות ולשמור והוא ילכו בעכלו יאשר כחתי את לבי אין
 באשר מה שמא ל דוגמא כמו באשר תעשו כן יעשה לא לזמן כמו באשר בא יוסף באשר כל אמן
 וגו' אף זה מן כשרי' נתן לבי לדעת ולתור וגו' אג וראיתי כל מעשה הלהים שנה בעיני אעמו רחמי
 הרשע השטוח אחר הממון והעדיות וראיתי את כל מעשה הלהים שמקד לבריות כי כל יוסף האדם
 למצוא וגו' אין הבריות יכולות לעמוד על קוף זרעו של הקב"ה מהשכר כל המעשה שנעשה תחת הסכום
 שרואין רשעים מצליחים וצדיקים יורדים בשל אשר יעמול האדם לפיכך באשר דאית המה
 עמלים לבקש ולמצוא את קנה המדה ואין יכולין וגם אם יאמר החכם שהוא יודע לא יוכל שרדי
 כשרעה לא עמד על הדבר באמרו הויעני נא את דרכיך ולבנור ולבנור את כלל סידרם
 והבנתים אשר הצדיקים והחכמים ועבדיהם בה הוא עוזרם והוא סופטם כרי לה טיבם
 באחריתם ועבדיהם הם תלמידיהם משמיהם הנלכי אורחם גם אבה גם שגור אין
 יודעין שאר הבריות ואין מכירין לתת להם פמה יאהבו למקום וכמה הם שנאיים הכל לפניהם
 לכני הצדיקים והחכמים הכל באשר לכל כולותים לליבם כאשר מגיע לכל אדם מקום
 זכר לתת לכל איש כדרכיו במנה אחר ויודעים יש מקום הכל אשר צדיק ואשר רשע למור
 ומקרה אחר יש בעולם הזה לכולם כלזה הם יודעים ואעמם בוחרים להם דין הטוב לפי שזוהים
 שיש הנגזר ביניהם לעהב לצדיק כגון נח לנה עמוק כדעה כבה זה נצלע וזה נצלע לטוב זה

ההלות ה

אֲדַבְרָה לָהּ רֵאוּתִי וּנְתוּן אֶחְלָפִי לְפָנֶיךָ
מַעֲשֵׂה אֱשֶׁר נַעֲשִׂה לְהַחֲתִים שְׂמֵשׁ עֵרָה
אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם בְּאָדָם לִרְעוּ לֹו וּבְכַן
רֵאוּתִי רְשָׁעִים קֹבְדִים וּבְנֵי-וַיִּמְקִים קָדוֹשׁ
יִהְלָכוּ וַיִּשְׁתַּבְּחוּ בְּעֹר אֲשֶׁר בֵּן עֲשׂוּהָם
זֶה הַבַּל יִשְׁלַח אֶתְּנֵשׂה פִתְגָם מַעֲשֵׂה
הַרְעָה מִהֲרָה עַלְכֵן מֵלֵא לֵב בְּנֵי-הָאָדָם
בָּהֶם לַעֲשׂוֹת רַע אֲשֶׁר הֵטֵא עֲשֵׂה רַע
מֵאֵת וּמֵאֲדִיר לֹו פִי גַם יוֹדַע אֲנִי אֲשֶׁר
וְהִיא טוֹב לִירְאוֹ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יוֹרְאוֹ
מִלְּפָנָיו וְטוֹב לֵאמֹר לִרְשָׁע וְלֹא יִתְדָרֵךְ
יָמִים פֶּעַל אֲשֶׁר אֵינְנו יֹרֵא מִלְּפָנֵי אֱלֹהִים
יֵשׁ הַבַּל אֲשֶׁר נַעֲשֵׂה עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר

את ותכלין חזית דהוה בעלמא הדין ויהבית ית
למי למייע יתכל ענדא דאתעביד בעלמא
הדין תחות שמשא בעינן וישלוי אכא בדיבש
לאבאשא ליה וביק ובקאטא חזית חייבא
דאתקברו ואשתמיאאו מעלמא נאזתר קדיש
דצדיקא שריין תמן דאזלו לאתקדא בגיהנם
וזאתנשאו מבין יתבי קרתא והיכא דענדו ותעביד
לחין אף דין הבלו אש וכן בגלל זלית מתעביד
כהגם ביש מרענות דשיעא כנריע על עובדיהון
בישטא בגין כין אתמלו ליבא זבני אנשא בהון
למעבד ביש בעלמא הדין אש ובמון דחייבא
יעביד ביש מאה שבין ובן קיין אתיהיב ליה ארבה
בגין דיתוב ארום אתגלי ליה כרוח קנדישא
וירעית אנא דיהי טוב בעלמא דאתי לחליש
דיין דרחלין מן קדמוהי ועבדין דענתיה יטוב
וטוב לא יהי לרשיעא ולא יהי ארכא בעלמא
דאתי ובעלמא הדין אתקטעין יומי חיוהי יעוקץ
ויחלפן בטללי בגין זליתוהי דחיל מן קדם ית
אית הבלו דאתגור למחוי מתעביד על

אמי ארשא דאית צדיקא דמטוי להון ביש בלא אנון עבדין בעבדי חייבא נאית חייבן דמטוי להון כאילו
אנון עבדין בעבדי צדיקא וחזית כרוח קנדישא דבישא דמטוי לצדיקא בעלמא הדין לא על חוביהטא לכן
לחגבי מנהון מובא עלבא למחוי אגדוון שלים בעלמא דאתי וטוב דמלי לחייבא בעלמא הדין לא על
לחייבן

אמי ארשא דאית צדיקא דמטוי להון ביש בלא אנון עבדין בעבדי חייבא נאית חייבן דמטוי להון כאילו
אנון עבדין בעבדי צדיקא וחזית כרוח קנדישא דבישא דמטוי לצדיקא בעלמא הדין לא על חוביהטא לכן
לחגבי מנהון מובא עלבא למחוי אגדוון שלים בעלמא דאתי וטוב דמלי לחייבא בעלמא הדין לא על
לחייבן

שיעא

קהלה

יש אדירקים אשר מגיע אלהם פמעשה
הרשעים ויש רשעים שמגיע אלהם
פמעשה האדירקים אמרתי שגם זה הכל
ושבתי אני אתה שמחה אשר אין
טוב לאדם אחת השמש כי אם לאכול
ולשתות ולשמוח ואז ילנו בעמלו
ימי חייו אשר נתן לו האלהים תחת
השמש כאשר נתתי את לבי לדעת
חכמה ולראות את הענין אשר נעשה
על הארץ כי גם ביום וגלילה שנה
בעינו איננו ראה וראיתו אחת כל
מעשה האלהים כי לא יוכל האדם
למשוא את המעשה אשר נעשה
תחת השמש צשל אשר יעמל האדם
לבקש ולא ימצא וגם אם אמר החכם
לדעת לא יוכל למצא כי את כל זה

זכותיהן לא למנוח פהן אגר על זכותיהן
קלילא ועבדו למהויהוין חכלין אגרא בעלמא הדין
בלהוציא מנהון חזקהוין לעלמא דאתי אמרית
במוסרי דאף וין הבלין וזכחת אנא
יתחנות אוריתא ארום לית טוב לאנש בעלמא
הדין תחות שמשא ארום להין למיכיל ולמשרי
ולמחרו בטורחיה ובחזקהוין ואתיהיב ליה מן
שמיא ולא יושיט ידיה בחטופין ואנוסין והרשע
ילונינה לשלם לעלמא ההוא ויקביל אגר שלם
על טורחיה וטרח בעלמא כל יומי חייו דהו
דיה בליה יין בעלמא הדין תחות שמשא
כמא דיהבית ית לבי למכרע חכמת אנדיתא
ולמחוי ית גוון דאת עבדי על ארעא ארום אף
חכימא ויציבי למעקא באריתא ולא שכת
חכמתא טורחא הוה ליה ארום אף ביממא לשא
ינח ובלליה שנתא בעינהו לא חרין
וחזית אנא ית כל עונד גבורתא דיי ארום וחיל
הוא גלית ליה דשנלאנש לא שכתא יתכל עונד
גבורתא דיי דאת עבדי בעלמא הדין תחור
שמשא בד יטרח אנש למתבע מא דעתיד למהו
ולא ישכח ואף אם יומד גבורתא במימדיה
למנדע מא דעתיד למהו בקוף יומיא ולת ליה
לשו במשכח ארום ית כל יין יהבית על
לבי ובלמבלש ית כל יין דעדיקיא וחכימא ותלמידיהוין

שיעשו מן המיתה ואילך לא מושטרה בעשיא כל
בשבת גם אהכחם שאהבו פתי ונלעון גם שנאחם
שהבן ובת לאותם רשעים שע' ע' ואין להם פכרה לאחר מותה לך אכול בשמחה אכול אתה העדיק
שכבר הקנה לזה מעשיך הטובים ותזכור לעהם לך אכול בשמחה בכל עת יבלי התקן עצמך בכל שעה
במעשה טוב שאם תמות היום תיכנס בשלום ומשל שלמה החכם את הדברה לראים שהומינו המלך ליום
קטורה ולא רבע לנומן אם חכמה הוא או נהח' מיד מבפס בקותו ורוחץ וקך וכן עת מחר עדיעת יקרא אכל
הקעורה יה' כל שנה בגדיו לבנים והוא רוחץ וקך כך דרשנהו דבותי במקס שבת "ראה חיים עם אשה אם
ראה והבן ללמוד אומונות להתמנע ממנו עם תת אשר בידך "פיהוא חלקך בחיים אם עשה בן יהיה
חלקך גהיים בעה" להתמנע מן האומנות ובעה" שיגיעת שניהם משכחת עץ "כל אשר תמצא יודך לעשות
לעון קונך בעוד שאתה בפוחך עשה י"י אין מעשה בשאנל לנפוחך משתמנות ואם עקית בן אין לך סוס
חשבון בשאול שתדאג מכוכו וכן המקרא מקורם טיאלן מעשה ודעת וחכמה בשאול לכשעים ולא חזון
לעדיקים כשיתנו החוטאים דין וחשבון וכך נדרש במדרש והבא לפותרו בלא קירוס כמשמעו פותר

קהלת ט

נחמו אל לבו ולבו אחלה אשר
השד יקום והחכמים ועבדיהם ביו
האלהים גם אלהיה גם שנאה אין יודע
האדם הכל לפנייהם הכל כמשד לכל
מקרה אחד לעדין ולרשע לטוב ולטור
ולטמא ולזבח ולמשד איננו זבח בטוב
כחוטא הנשבע כמשד שבועה ורא
זה רע בכל אשר עשה תחת השמש כי
מקרה אחד לכל וגם לב בני אדם מלא
רע והוללות כלבבם בחייהם ואחריו
אלהמתים כי מו אשר ינחר אל כל
החיים ושבתחון כי לכלב חי הוא טוב
מן האריה המת כי החיים יודעים שימתו
והמתים אינם יודעים מאומה ואין עוד

שינו

חשבון ל מחשבה מה יוכל עוד לעשור
להיבטרמן הדין שבת וראה כמוזכור לא
להלים המרוץ לא עמדה לעשול רגלו מהגעה
פגודתו ולא לגבורים המלחמה לא עמדה לאבנר
לחמי ליום ששים בור מלת וגו' ועכשו זה חלף מכל עמלי מהל ומקידה וגם לא לכפונים עושר כגון איוב
בתחלה ויון מקנהו וגו' וכשאה שעתו אמר הנוני חנוני אתם רעיו וכלא ליודעים חן הרי משה אין יודע וכבוך
ממנו ביש לא מצא חן בתפלתו שיכנס לארץ כי עת נפגע במשכעו יצא כיעת ידה אנתם והלגעה והחנה
יהי ורגילן בהם שלא יבואו לרצדים הללון כדגים שבאחזים במעודה כדגים גדולים שבאחזים כמצו גרועה
וחלשה וכי רבותי היא חכה שאינה לא במין מחט ודג גדול כלפד בה יכה יקשים בה במכשול קטן וחלש
כמו המצודה הרעה והמת נכשלים בני האדם בעת פגודת רעתם בשבא עיתם ליפול הרעה עליהם כחאום
במצודה רעה כהם כמותם וואדם לאזכר לא היה חושבו לכלום ואמרת אני בראותי כן טובה חכמה
מאבורה והדי חכמתו של זה שנייה לפולס ועכשו פולס כמלכו על ידו ומא עיר טנה זה הגוף ובמא בידי
של אדם ומלך גדול זה ינהר שכל האיפכים מרגשים בני איש מקסן יצט' בנחת נשמעי מקובלים הם
לפניות' כזערת מושל בכקילים מלכיה האומות' משה נפטר זה כמה שנים ועדיין גזירותו מקובלים על
יש' וכמה מלכי האומות גזרין שמר על יש' אין דבריהם מה קיימים טובה חכמה מ' חכמתה

ומתעבדין להון על עיקר לון אוריתא ממירין
בידא דין' גמיה אחגאר על כל עלמא כל מה
דיהי ביומיהון' אהר חיותה דירחמנן אהסנחא
דיסנינן גנד לית בביא בעלמא דינדע מדי
דיהי באנשא כולא במצא אתגזר למהוי רומיהון
כולא במצא תליא מן שמיא אתגזר מא
ועתיד למהוי לכולא ארעון חר לככאי
בלחייבא לדתקנן אורחתי' ולמדיכי נפשיה ולמסאיב
נפשיה ולמקדיב נכסת גודשיא' ולדליתורי
מקדיב נכסת גודשין כחייבא בגדר דיוכרי
לשקרא בגדר דמומתא דחיל' דין מנל
ביש בכל עלמא דיתעביד תחות שמשא ארום
ארעון חר לכולא לכל דיירי ארעא' ואחליבא
דבני אנשא אתמלי ביש עלרא נחל חולתא
כלכהון כליומי חיהון' ובחר קוניה דאנשא
כסיר ליה לאתנוכחא עם מיתיא נדין מייבא
ארום מן גדרא דאתבחר לכל כתגברי
אוריתא ולמדיכי חיי עלמא דאתי אית ליה קבר
ארום כלכא חייא הגא טב מן אריא דהגא מית
אלום צדיקיא ידעין דאין יחובון עתידין
למהויהון חשיבין כמיתיא לעלמא דחתי בגין
כין נטרין אנדחיהון ולא חייבין' ואין יחובון תייבין
בתובתא' וחייבין ליתיהון ידעין מעדעם טב על דלא
אוטיבו שבציהון בחייהון' וליתיהון ידעין מעדעם טב
(עלמא)

לעלמא זאתי ולית להון אגר טב בתר מותיהון
 ארום אתנשו ונכרניהון מביני צדיקיא" ^ג בתר
 מותיהון דרשינא לית בהון צדיק אה קנאתהון אה
 קנאתהון הא כפר הוודין מן עלמא זחנלק טב לית
 להון טור עם צדיקיא לעלמא זאתי ולית להון הנה
 מן כל מה דאתעביר בעלמא הדין תחות שמא"
 כן אמר שלמה ברנח נבואה מן קייטתיד מרי
 עלמא למימר לכל צדיקיא כל חד וחד דאנט נפשיה
 אייל טעום כהדוא לחמך דאיתותב לך טל לחמך
 דיהבתא לעניא ולחשיבא דהוה כפין גתי כלב טב
 חמרא דאצטבע לך בגן עדן חלף חמרך דמוגתא
 לעניא ולחשיבא דהוה לחי ארום הא כפר אתרעי
 קיין ענדך טבא" ^ב בכל עידן יהוין כסותך חוורין
 מן כל קואבת חובתא גמא טבא דמתיל למשר
 רבותא בני בגין דיחטון בדבן על רישך וטיבתך
 לא יחקר" ^ה חזי חיי טבין עם אתא דדחיימת
 כלינמי חיי הבנתך דיהבין לך כמלא בעלמא
 הדין תחות שמא ארום הוא חולקך במין וטותך
 דאנת טרח בעלמא הדין תחות שמא" ^כ כל
 דמקפיה ירך למעבר טיבו ועדקתא עם מקפיה
 בכל חילך טבין ארום בתר מותא לית לגבר
 ענדא וחשבנא גמנדעא וחכמתא בבית קבדיתא
 דאת אינן תמן ולא קייטון לך להין ענדין טבין ועדקתא בכל חווריהון" ^{כב} אמר שלמה מלמא כד
 הוית יתיב על כרסי מלכותי ואת בעלמא הדין תחות שמא ארום לא גובדן דאנון קליבין
 כנשרין מותי עין למרהט לאשתתבא מן מותיא ברבא" ולא גיבריא מוסתייעין באגח ויהון קרביש
 כסינל

להם שכר כי נשכח זכרם גם אתבתם
 גם שנחתם גם קנאתם פכר נבדד
 וחלק אין להם עור לטולם בכל אשר
 נעשה תחת השמש ולך תכל בשמחה
 לחמך ושתה בלב טוב וינך כוכב
 רעה האלהים את מעשיך בכל עת
 ודין בגדיך לבנים ושמן על דאשר
 אל יחקר למה חיים עם אשה אשר
 אהבת כל ימי חיי הבלך אשר נחלקך
 תחת השמש כל ימי הבלך כי הוית
 חלקך בחיים ובעמלך אשר אתה
 עמל תחת השמש וכל אשר תמעט
 ירך לעשות בכחך עשה כד יתי
 מעשה וחשבון ורעת וחכמה בשאלו
 אשר אתה הלך שמה ושכתי וראה
 אהתה שמש פולא לקלום המרוץ

שלקרה ש' ותבא האשה ל העם בחכמתה עמדה להם יותר מכלי רב שהיה בידם להלחם עם יואב" וחוטא אחד
 יאבד טה' אלפי שהרגה לשבע בן בכרי היו כולם חנודים על ידו דא וחוטא א' יאבד טה' הרי שהיו יסל מחצה
 צדיקים ומחצה דשעים ובא א' וחוטא ועשאן מרובין במצא שהכריע את כולם לחובה" שובי מות יבאים
 יביע גוי בגן בימי החורף שאין בשובים בה ויהי גובין למות גם אפסא לתוך סמן ווקח ומתעבב בבסלים הוא
 מאי שו וקוא מעלה רצף וכראה בו כמין אבעבועות ווהו משמעו של יביע הדי דבר רל שהמיו דבר חסוב כך
 ירמחכמה ומכבוד קבלנה מעט שהי הפריט את כולם הדי שהיה אדם זה שקבל במחצה עבדות ומחצה
 זכיות ובא זעבר עפירה א' והפרי עתו לכף חובה נמצא קבלנת זה שהוא דבר מועט ושקל נשפד יותר מכל
 חכמה ופבור שבו ומא מושלן יעהר לשובי מות" יבאים יביע שם טוב שהוא ערב משמן ויקח יבחנוס למינו
 חכמתו מאומנות ל דרך המיומנות לטובתו" ולב כסיל לשאלו לעגהו מן הדרך המיומנות שהיא תפארת
 ופחה לו" ואמר לכל קה' בהלכותו ובדיבורו הכל מכירין שהוא שנטה" חס' נוח המושל מוטל העולם תעלה

ענד

ולא לגבורים המלחמה וגם לא
 לחכמים לחם וגם לא לנכבדים עשר
 וגם לא ליועלים הן כוונת ופגע יקרה
 את כלם כי גם לא ידע האדם את עמו
 פרגים שנאחזים במעודה רעה
 וכפלים האחדות בעת פהם יקששים
 בני האדם לטת רעה כשתפול עליהם
 מתתם גם זה ראיה חכמה תהיה
 השמש ואדולה היא תלו עור קטנה
 ואנשים בה מעט ונא אליה מלך
 גדול וסבב אתה וננה עליה מעודים
 גדולים ונא בה איש מקפן חכם
 וכלט הוא את העור בחכמתו ואדם
 לא יזכר את האיש המקפן ההוא

דאינל

עפ"ך לדקדק אחריו במורה "מקומך אל תנח
 מדות הטובה ל תנח לו לא מה ינעיל צדקתו לו"
 כי מרמז דבדוקי הדין בייקובין הבאין ענין
 מרמז הוא לעונותיו ויניח לך חטאים הגדולים
 כשגרה שיוצא מלפני השליט דומה הוא לשליט
 שהוציא דבר שגרה מפיו שנג' הוא לחזק כך
 אמר הק"ה ואין להשיב "נתן הקבל במרומים

רבים וזו היא הנשע שהיא כשגרה שיוצא מלפני השליט שניתן השטות והרשע במרוכזי גובה שהגביהם
 הרבה את הקילים ואת הרשעים שאני רואה ברה"ק שהם עתידים לכפוש יד בהיכלו ולכוס אותותם אלהותם
 ועשירים בשכל יסבו יש' שכל הגדולה והכבוד יש להם עכשיו בימי עתידים ליטב בשכל שישבו לארץ
 ידמו" ראיתי עבדים עק' כשדים הם שבהם שהעם לא היה יתעלנו להיות עלקנים מוליכים את שבני ים
 אקובים בקולרין" הולכים בעבדים ע"ה לפני קדונון של כשדים" חופר גומץ שוחה"ונו יכול פעמים שהנו
 נוסלפו כלו יש לכך חונק רעה וקוננו לשוכב עליו בקוף שכלה זרעו של נוסבוכדנצר ע"י כלי בה שנועל מרי שחין
 התרוממותו ולורץ אדו ק"ג של חכמים לשכור צדק צדיקים" יכפנו נחש מיתה בידי שמים ונע"ד
 כל סביבת גדר הזכיר בתשלומין ל נשיבת נחש שהנו צר בחורי כה"י כותלי בתי פרנצים" בקצת חכמים
 יעצבהם מגיע אבנים ממה נפתח בהרים מתגע בהם" יעצבל יגיעה כמו בעצבון האכלת כלו
 כל אדם לפי מלאכתו עצבונו אף עושה דעה לפי זריעתו יצור" יסכן הם יתחמסם כלוונתה" לו

בגבורתהוין ואף לא חכמיא כמת"יעין בחכמת הוין
 למקצע לחמו צעידן ככנא ואף לא קובלתינן מת"יעין
 בקובלת כמתהוין למכנז ענתרא ואף לא ידעי בינה
 מת"יעין כמתדעותהוין לאשכחא רחמין בעיני מלכא
 ארום עיזן נענעיהא במזליהוין יעדע ית כנלפין
 ארום אף לא אשתמודע לגבד ית זמניה כין טב
 לבישמוך מא דעתיך למהו בעלמא ולמיתו טלוי
 כנוני ומוך דמות אחרין בחפה ובצדדי צמל
 דמות אחרין בתיקובא כוונתהוין מתקלן בני חנשא לשון
 בשתא דאתערדית למהו" כנלא עליהוין רגשא חרוא
 מן שמית" גם אף דין חזיתי זהיא חכמתו בעלמא
 הדין תחות שמא' ורבתא היא לותי" ע"ה גוף דרנז
 דמתיל לנקתא זעירתא וגודרין גיבדי חילא זעיר
 בארה היכמה דעלילן זכותיה בגו ליכא דאנשא ריעון
 לות גנניה יצרא בישא דמתיל למלך דב תקיף לוחכמא
 ואסודח"ית לבז למטעני יתיה ובנא טלוהי אחר
 למיתב על צדדי צמל לאקטיונית מן אורחן דתקט דרם"י
 לאחרא יתיה כמזודין דכרבן דגיהנס לאדלקותיה שבע
 זמין על חובותי" ומדא' והשתכת בגוגות יצרא
 טבא מוכף וחסים ואתגבר טלוהי ובבז יתיה
 דחכמתיה ויניב ית גוגת מן צינא דאיהנס לתרבייה
 ובחכמתיה היכמה דגנרא עביר לקרבא משיניב ית
 יתבי דרתא בחכמת לביה ואנז לאדכר בתר כן לצמא
 שצא דשוכיה להין" מך בלביה זכאה אכא היכמה
 דיתבי קטא ההיא לא דכידנית ענא ההוא דשע" יתרון"

ואמית
 והרשע במרוכזי גובה שהגביהם
 אותותם אלהותם
 עתידים לכפוש יד בהיכלו ולכוס אותותם אלהותם
 עתידים ליטב בשכל שישבו לארץ
 מוליכים את שבני ים
 חופר גומץ שוחה"ונו יכול פעמים שהנו
 שכלה זרעו של נוסבוכדנצר ע"י כלי בה שנועל מרי שחין
 צדיקים" יכפנו נחש מיתה בידי שמים ונע"ד
 כותלי בתי פרנצים" בקצת חכמים
 מתגע בהם" יעצבל יגיעה כמו בעצבון האכלת כלו
 יתחמסם כלוונתה" לו

ואמרתי אני טובה חכמה מגבורה
 וחכמה המסכן בזויה ודברי אני
 נשמעים ודברי חכמים ננחה נשמעים
 מזערת מושל בפמילום טובה חכמה
 מפלי קרב וחוטא אחד יאמר טובה
 הרבה דבובי מות ובאיש ציוע שבין
 רוקח יקר מחכמה מפבור סבלות מעט
 לבהכס לימינו ולב פקול לשמאלו
 וגם פדרך בשאמכל הלך לבו חסר
 ואמר לכל סכל הוא אמר דוח המושל
 תעלה עליו מקומך אל חנוך כימרמא

כספכ

ואמרתי וזכרתי אנה במימרי טבא חכמת צדיק
 מלוח גבורת לשיעיא וחכמת צדיקא נכחתי
 משיבא ליה ולאנשי דריה ופרקו לשיעא דקאים
 בחיבא דלביה גזיל דלא למאורר בחיבת
 מחבולא ליה בלחודוהי וחכמת צדיקא ועמא מזולוה
 בעיני דשיעא דלוי ובעיני צדיקא יתמוטלעו צדיק
 בישא ובתגמא אכחתייה ליתמן מקבל
 מלי דעלותא דחכימיה בנחאי מתקבלן קדם מרי
 עלמא יתיר מקבילת השיעא והוא שליט על שטן
 דמיגן ולית מקביל "טובה טבא חכמת חכמת
 בעידן עקתא יתיר מן בעי קבא בעידן אגחור
 קבא וקבא חייבא חרצא יתיה כדרא גרס להובא
 טבתא רבתא מן עלמא "בבג ויצרא בישא זכין
 עלתדעי לביא הי כדבא גרס מותא בעלמא עב
 דמקרי חכמא בעידן דחטוי ומחביל שמא טבא
 דהוא דמי מן קדמת דנא למשא רבותא ומבוסם
 בבוקמנין וכמא יאי ויקיר יתירמן חכמתא וחכימין
 ועותר עתירין גבר דטכחתייה שער תליל" (ב) לבא דחכימא למקני אוריתא דאתיהיבת ביז ימינא דיי
 וליבא דשטיא למקני כסין כסף וזהב" וגם באורחא קריבא בעידן דשטיא אניל לביה חסיד מן
 חכמתא ויטביד מלין דלא תקנין לאתעבדא וכולא חמדין דשטיא הוא" אמר דחמא דישא בישא
 מאילבך נחגבר למיסק עכך אתך טב דהויחא כהיג למקס ביה לא חשבה ארום כתגמי אוריתא

דשינל

סוכנת אף העוקק בחורה סוכו ליהנות מהם" אם קרה הכרזל חרבות צורים פקיהוכיהם וחודים והוא לפי מוצים
 לטובים ומאטים ולמען היות להם ברה אעפ"כ וחילים גבר מגביד הוא במלחמה את גבורי החיים לנצח
 ויתיר הו' ומעלת פשרון יעוד לחכמה יותר מן הכרזל אסתח הוא משחנים פנו ברעב ואתה דואהו מסכן
 בין העשירים הרבה חילים מתקבלין עליו ולתתמה עליו וחילים כי הרכה ויין נופלין כן כל עפדיה כמנאם
 לאית גב ותרד עמו עמי ומרתיה ויהי' כל והרבה מפעשים כזה" אם ישוך הנחשאת איש בלא לחס מחמת שלא
 לחסו החבר שלא יסך ויחין יתרון לחבר הרשע שהיה דגיל ללחשו בלא לחס" כך אם בני עירך נכשלים באיקורים
 מחמת שאין חכם דורש להם ומלמדם את חוקיהתורה אין יתרון לו בשתיבותו ולא ישהכר דברי פי חס על שומעיה
 ובשמעים לו וטוב לו שנופל גדולה עליהם וזכחות כתיב בהמקיות את חבילו מערך טובה כגונקלעם שפרץ
 גרין של אומות שגדרו עצמן מן העריות כדור הכפול ואילך והוא יעץ להם לפיות מפרידין נשותיהן לנשות
 תחלת דנח קאל יקרה מי האנשים הלה עמך והה לו לבשיב ה אתה ידעת והוא אמר בלרין צנור מלפא
 כלומר אם בעיניך אט נבזה חסוב אני מעיני מלבי הארץ גאחדות פיהו הוללות שעמוס ועדבוס לפה
 איש עך זיבתאונת והסכל ידבה דברים שהיה מתפאר פעלמו שהוא יודע דעת עליון כי לא ידע המלך לו
 לאחר זמן שהדי הלך ליט ולשפרו בלודין ולא ידע שיפול בחרב ולפי טיטוטו הקכל ידבה דברים גנר ואו
 מתר אענה כן לפלו ואינו יודע מהיביה לאחר זמן" ואשר יהיה מאחריו מיל כלו לאקום דבר שאינו
 מדעבה יהיה לאחר זמן לא אף ההווה עכשו מאחריו שלא כנגד עיניו לא מאחורי עכשו מדחק צריך
 הוא ליהא מי יגיד לו עמל הכפילים תיגע מן יקולותם גודם להם עמל המיגעם אשר לא למדו מדרכי
 תשובות דעיר נחתגע להם יגיעת עמל בגיהנם אשר לא ידע ללפת לנתיב אמת לפרושמן העבירה

(כי)

קהלת י

יניח חטאים גדולים ויש רעה ואיתי
חחת השמש כשגגה שישת מלפני
השלוש נתן הקכל במרומים רבים
ועשירים בשפל ושבוע איתו עבדים
על קומים ושרים הלכים פענדי
עלה ארץ וחתר גומץ בן זפל ופרץ גדר
ישכנונחש ומסיע אבנים ועשבהם
בוקע עשים יקבצם אסקה הפרזל
והוא לאתנים הקלל וחולים יגבר
ויתרון הכשר חכמה אמישך הנחש

אתברסו אסו בעלמא למשכך נלמשי מן חובין
לדבין אית בשתא וחזיא בעלמא הרין חחת
שמא ומהננה בעלמא במתגמא ושלחא ונחא
מהחנמא על גברא ומן קדם שולטן יהב יו
ית מלכא רשימא ושטא למהו בריא במלכיה
נמשמיה באצלחחא כן שמי מהומא ומילוחתרי
אי וחנן וקגיאין ועמך בית יש משתעבדין תחותיה
בגלותא מן קגיאנת חוביהון עתירי נכסין מחמסכין
ובמפיכותא יתבין ביכי עמכיש אמר שלמה
מלכא ברוח נבואה חזית עממיא והונו משתעבדין
מן קצות זנא לעמא בית יש מתגבדין נרביין על
קופון בארפוכין ועמא בית יש ורברבניהון אזלין
הי כעבדין על ארשא חכר ענת מוצת וינא וכן
אמרת אנון גרמו ליהין כל זא היכמה נגבר ודברי
שוחא במדעת אנחא ביה אתחייב למיפל ואנחא

דעברת על גזירת מימרא דיון ותקינו גויא דעלמא נכסו ביד מלכא רשימא ונכפית להון כחויא
מסע אמר שלמה מלכא כביא גלי קדמי דמנשה בר יחזקיהו עתיר לכחב נלמסגד לעלמא ואבנין
בגין כין אתמקר ביד מלכא ואתגר ויכחתיא בזממין על דכטיב נחמני אוריתא דכתיבין בלחמי אבנין
מן עיקריהון בגין כין וצטער בהון ורביקה חתיה עתיר למסגד לעלמא דקיסין נלמסגד נחמני אוריתא
דאתיבה בארנא דקיסין שטיין בגין כין עתיר לאחיקורא בנורא על יד מלכא דיון ופדי יחנבין
שמיא בית יש ויתעבדין שמיא תקיפין בדרנלא מלאתא מטרא ומהנא ורא לא עלו קיסין בגין כין
אתקבל כל עלמא נכד תייפין נמתכסין אכלנמין נמתגבדין על יצריהון נממנן ברזיליהון למעשי
רחמין קדם לה שמיא אית בהון רעוא על מותר אכשרות חכמתהון אמר כד מתגרין חיון קנו לטראא
ולכנהא בעלמא על חוביהון דבית יש דלא עסקו במתגמי אנדיתא בחשאי ואף לית מותר ברבר
דשיל

לכי עלא למדחונה של נר לרגלי דברין אי לך חנן שמלכך בזמן שמלכך וזיין מתנהגים בנעדות בגבורה ונב
שעוקין בגבורת החכמה והצנה ולא בשתייתין בעצלתים יל בפאוס מתעלל ואינו מתקן כלשה דטנה
שחזרת הבית ימך המורה ישפיל הכטן שמקרה את הבית והמקכך עליו ידלוף ויטפון דלף גמס כלל כשישדל
מתעללים בתורה הם נמוקים ובית גאון עווס חרב ומך לשחוק על לחיוות מוזמנטי חתנים ומלכים עושש
קעודה וקתם קעודה גדולה פלנייה לחס כדא כלשצר מלכא עבד לחיס וכו ויין משקין בקעודה אשר ישמח חיס
והכקק וענה אה אס אין כקק אין קעודה לטי לא יתעצב האדם מן המלכא כד ישיהא לו מה להוציא גס ממדעך
מלך אכי במחשבתך בלא דבור גס אפי מלך ל תגלל ל תדגו למלכו שלעלם דא כמשמעו מלך בן עשה השם
כשמה הבתונה כך שקוסה לעוק בשמים ובעלככמים מלאך המלוכה אופך כעס כי מלאכוי יורה לך נלמישמעו
העובדים והשבים יש לך לדיאג מכל בדיה שמיא יש שנמעין וגיורו לאחרים שלח לחמך עפה עשה טובה וחמך
לאדם שיאמר לך לבד עליו ל תראנו עווד כאדם שמעליך מזונותין עפה כי בדוב היה עווד ימים דבים ומכסל
תשלומיך בא מה באמר בידתו דדאן לו ול קבור שהוא מערי ולא יראנו עווד מה היה קופו בעשה חורבו וחמך על
יש והנעקו תחת כנטי שבינה וזכו בניו ובני בניו לישב בלשכת הגזית תן חלה לז וזל חלקת מלחמך ומשליך לז
צריכי חמך חלק עווד לה שיבואו אחריהם ול תאמר דוי כי לא תדע מימי שמוא עווד ימי באי ותצטרך לנולד או
תיצלע עי הצורה מן הכעה ואם לא עכשו אימתי נדבותי אמרו חן חלק וגו' אג' ימי בראשית תן א' מהם חלה
יועיק

קהלת ו

בלות לחש ואין יחרון לבעל הלשון ודברי
כי תבם חן ושפחות כמיל תכלענו חולות
דברי פיהו סכלות ואחרית פיהו חוללות
רעה והקבל ירבה דברים לא ידע
האדם מה שיהיה ואשר יהיה מאחריו
מו יגיד לו עמל הפקילים תיגענו אשר
לא ידע ללכת אל עיר אילך ארץ
שמלכך נער ושריך בנקר יאכלו
אשריך ארץ שמלכך בן חורים ושריך
בעת יאכלו בגבורה ולתבשו

אכיל הנצין דמשתעי לישן תליתי אנום באשת
דגיהנם עתיד לאתקרא " מיילי מוס גבר חפס
דאשתחא בצליל כד אתיא מודענותא בעלמא מצלי
במטרי ית מור ענותא נמשכה דחמין קיי" ושמותיה
דגברא שטיא מלין דנזימחא נגין בין כולי עכמא
מחגמרין" הילכך שידו מילי נומיה שפוחא ומוק מומר
נומיה חולחולתא בישא" והכב ושטיא מסגי
כתגמין סדיקין דלית בהון כרוך עד דלא ינדע אנש
מא דעתיד למהוי ביומיהו נמא דעתיד למהוי בון
סופיה מן יחוי ליה" עמכ טרחת שטיא דטרחה
בשפוחת איהו משלהי ליה על דלא אילף למיטב
לקחת דחבימא שרי בגויה למתבע מניה למנא
וי לין ארע דיש בזמן דיתבולך ערך ידעם
חייבא ויבטיל מניך תקדחתא דצנרא ודברניך
עד דלא יקדחת חמירא דצנרא יכלת לחמא

טבליך ארע דיש בעינן דימלונך עכך חזיהו בר ארז דהוא מן יחוס בית דין מלכא דיש דהוא גיבר
תקיף צאודיתא ונטיק ידי חובת קדויה וברבניך בתר דמקרבין תמירא אכלין לחמא בזמן ארבע שני
מן עמל ידיהן בגבורת אוריתא ולא בחכמות ובקמנות עינא

שיעור

לינצרך לנוח בשבת וגם לה לוחי ימי מילה דלא תן חלק לז' קדבנות עבור של ג' ימי הנסח וגם לה לוחי ימי הירג
כילא תדע מוראם יחדה בית ולא תקדעו עור ויעילו הקובנות הדאשונים לצטל הגזירה הכטה דלא כילא תדע
מהייה מה ידעת לא נגזר על הגשמים בחג ויעילו הקרבנות ויבטלו גזירות דעות אס ימלאו הג' אס ואת עבים
מלאים גשם ידעת שקופס ידיו גשמייהם עליהרץ כמקום שה טובה צומחת וניסרת שפ סופה לנוח אף בן דע שאס
יכול עץ וגו' אס ישכון אדם חפס ועזיך בעירא במדינה מקום שיש שנים יהיו כדאין מעשיו אחרי מותו וחכמותו
ומדות תרמיותיו ותשלום טובה ליושבי המקום על מנהג הטוב שהדריכם בדרך ישרה" יכול ישכון כמו עכ"ל אחיו
ככל" עץ תח שבגין בזכותו בעץ המקד עליהרץ" שומר מצוה ממתין ומצפה עד כוא הדנוח" לא ידע פעמים
ממתין טזינו כח" ודואה בעבים נותן עינו בעבים ומהוא אנהט בודדים ירא לרצור מפני הגשמים ולענו לא
ירצור לפי שירא חמדי" כאשר איך יודע ככה דברים הנקגרים והנעצמים בבטן המלאה ואעפי שבולט
לחוף" כאשר איך יודע הר"ה מהוא מקורק נדרש מקומו לכאן כאשר איך יודע ד"ה כלו ידיעות שתי אלו שוות
לכזו גלויה לך ולכו גלויה לך פעמים אתה קבור להביד בעבים שמה הנוח ואינו באפא כי עובר והולך ל דרך
אחרת והכי לזה כמו כגן"ה כאשר כשכחה כגברתה כהונה כמוכר ופעמים שהוא משנה מוקדם למאוחר
ופעמים שהוא משנה מאוחר למוקדם אף כאן לימוד ידיעת היות מידיעת הבטן ככל" אין לך לשמור את הנוח לכאן
בעבים" פעמים כמו עוצם עינו" ככה לת" וגו' אף גזירותי של מקום לעטן עניות נעפידות כך עלומות הם
ממך ולא תמנע מן החסד לראג שמא אחקר מככסי ואעני לא אעסוק בתו ואחבטל ממלכתי לא אשח
אשא ויהיו ליבנים ואצטרך להוציא עליהם" כפך שא" אס למדת תורה בינך ותך למוד חונה דגברותך אס
הולך תלמידים בילדותך והיו לך בגברותך כשאת אשה בת דעים בילדותך שא אשה בת דעים בגברותך

עשית

קהלת י

בעל חיים ימך המקרה ובשפלות ידים
ידלק הבית לשחוק עשים לחם ויין
ישמח חיים וצחוק והפסקה יענה אתה כל
גם במדעך מלך אל תקלל ובחדרי משכבך
אל תקלל עשיר פיעוף השמים יוליד
את הקול ובעל הכנפים יגיד וברו שלח
לחמך על פני המים כי ברב הימים
תמשאמו חן חלק לשבעה וגם לשמונה
כי לא חזע מה יהיה רעה על הארץ
אם ימלאו העבים גשם על הארץ וירקו
וגם יפול עץ בדרום וחס בצפון מקום

ככס
יג
פ

בשפלות ידים במקלות עסק אוריתח וקוריתח מחמסן גמר
מזכין וצמ כפופת תפקידותא דאת מקודת ארתיתח
למנטר מן ריחוק סואבת דמא' ולא נטרט מתעבדא
דנותא בגו ביתה " להחוק לחוכא עבדין צדיקית
לחיים לברנשא ענין כפינין וחמרא דמזגין לדעהין
יהי להן לחדוה לעלמא דאתי ובסוף פירקנייהו
יקהי עליהו זכנתא לעלמא ההוא דאתי באנפי
כמלא" גס אף במנדעך בחביוכי ליכך מלכא לא
תלוט' ובוארון בית משכבך לא תלבו חכמא ארום
רזיש מלכא בא מרזיש בכל יומא מן שמיא עלטורא
דחורב ומהליך קליה בכל עלמא ואלהו בהנא
רבה אגיל וברח באויר שמיא כנשרא מריגדין נמחו
מלין דמתעבדין בטמורתא לכלי דיו ארשא " שזה
אשיט לחים כרנמחך לעניי דאגלין בסמינ על אכב
מא ארום בתר עידן יומא קטידן תמן תשכח אגריה
לעלמא דאתי " ה' חנה טוב מן זרעא לחנך
בתרי ולא תתמנע מלכמזרע אף בכסלו ארום לא
ית מילון בגין זכנתא דצדיקית ואין לית זכו בדלא ההוא בימא ובמורברא נחתן דלא יתהוון מהוון בני אבשא
סזי אחרגור מן שמיא למיפל מלכא ויעטוהו מן קדם מימרא דשמיא הוי קובעא ובכנא בדרומא
או בצפונא אתר דאתגור לאתקיימא ההוא שיטא משתלחא למארי

תנדע מא יהי ביטא על ארשא אי חרמי נצחן או אכילי
ית מילון בגין זכנתא דצדיקית ואין לית זכו בדלא ההוא בימא ובמורברא נחתן דלא יתהוון מהוון בני אבשא
סזי אחרגור מן שמיא למיפל מלכא ויעטוהו מן קדם מימרא דשמיא הוי קובעא ובכנא בדרומא
או בצפונא אתר דאתגור לאתקיימא ההוא שיטא משתלחא למארי

לעיל

עשית צדקה בילדותך עשה צדקה בצרונותך כי אינך יודע הנה יבשר אבתלמידים וצנים שפולדותך יתקיימו לך או
ש מאלא יתקיימו אלא בצדקותך מצוי בלש אהלו לו כד' אף תלמידים מגבת ועד אנטורוס (פולן) מתו ואתה שח ועד עשות
ובא אצל רבותינו שבדרום ושכאה להם ולעטן הבנים מצוי באבין ל צנות שלח חוצה וכל צנות הבין לבניו (כולך
מתו בח"ו ובצדקות הוליד עובד ונתקיים לו י' ומתוקה אור' מתוקה הוא אורה של תורה י' טוב לעינים לאה' ואשזיהם
תלמידים שעיניהם רואים הלכה מלוצנת ומחורות על פריה כך כדרש באגדת תלים " בכלום ישמח יהי שמח בחלוק
ובלבד שטכור ימי החשך ויטיב נועשו שיכל מהם והם ימי מיתת עולם הם ימי הרשעים " כי הרשע יהיו כאוחן ימים
יותר מימי וחיים " כל שאשלו יהיה הכל וחשך " יש הבט שהוא ל כורענות ולמות כמו ביהבלבא ובחשך ילך " שמש
ב' כדזכרנו לעבדו ולבנו חטא חטא ביפעסא תלכה על הכס אף כאן החכם אמר שמח ב' והכל נבטוח תקיה
כי עלכל לה ביאך השופט במשפט " והקרכעק דבדים המכעיקים את המקום " והעבר דעה ילך " משערך שיהיה
לך לב דשר " והשטרות נעכות שראש אדם שחור בימי עלומיו " וזכור אב' חמוק תנין עקציא בן מהללאו הקתב
בג' דברים וכו' ומתקרא זה דרש זכור את בוראך שחתן דין וחשבון לבניו וזכור את כורך רבדך מקום עכר דמך
ותולעה " וזכור את בארך באר שנטעת במדבר היא טכה קרוחה שלרע ושל לבן " ימי הנוה ימי הנוה והחלשות
עד אשר לתה אמרו רבותי זו כדחת שהיא מאירה ומצאה בת באדם חונד וכשמזקנת היא מעלת רמטין ואין
מצהבת " והאורזה החנטם שהוא תואר גלסתד ננים " והירח זו נבמה שמאירה לאדם שפיט שניטלה הימנו אין
לו מאור עינים " והכוכבים אלו הלסתות נומט דאפי שרו ' מולי' לש שלחיים מצהיבין " ושכן העבים אלה תבוא
כה"ת המאור אחר זמעת הבכי מכמה צדות שעבנו עליו " שיועו ירתחו " סומריה בית לו פלענות והפקלים
המגינים על כללהגוף " והתעוותו יאחזנס עוות שרו קראנפך " והתעוותו אנחנו בינוכלט בלעזי אנשי החיל

קהלת נא

שיפול העץ שם יהיה שמך רוח לא
יזע וראה בעינים לא יקצור כאשר
אין יזע מה דרך הרוח בעינים
בבטן המלחה ככה לאחדע אתה עשה
האלהים אשר יעשה אתה הכל בפקד
זרע את זרעך ולטוב אל חנן יזך כי
אין יזע איה יכעור הזה איה
ואם שניהם באחד טובים ומתוק האור
וטוב לטענים לראות את השמש כי
אם שנים הרבה יהיה האדם פכלם
ישמח ויזכר את ימי החשך כי הרבה
יהיו כל שבא הכל שמח בחור בילדותך

גבר ונטיל חרשין וקסמין לא יעביר ט
לעולם וירחקה כל מעולו לא יאמר
חשין מתין לרעה דכא מיתעביר דבר כס
והעולם כעולם עלעני שמוא דאזלו ולא תיבין
היבמה דליתך יזע איכדין יהליך דע נשמת
דחיי בגוף עולמא שללא ושרי במעיו דאמיה
מעובדא והיבמה דלא תידע או דבר או נוקב
עד זמן דאתיליד היבדין ליתך יזע ותעבדא דין
דעבד בחמתא ית כלא ביומי עולמו
תיקב אתהא ותוליד בנין ולענין סיבותך לא תשוב
אתה חולקך מלמיכך בנין ארום לא אשה מורע
לך אידין מבהון אתבחד למהוי טב הדין אודין או
תדויהו בחורא טובין ומתה נבקים בהור
דאוריתא וטב לאנהרא עינין חשיבין למחוי יקר
אפי שכיבתא דעתך לאנהרא אפי צדיקא כזין
שכיבתא ולמהוי שגריהון כשמשא ארום
אם יומין קגיאין חיי אנשא בכובדו חזי ליה למחוי

ולבדוק באוריתא דין יהיובד יתעמי השוכא דמותא ולא יחוב ארום מגידין אנון יומיא דישכוב
שכיבא בבית הביתא לרבא אפי מן שמיט בחויה ברחים וכלמין דתימי עלתרי מור עבדתא עלהבנות
דעבד" מה חוי עולמו ביומי עולמו דעבדך ואתיב בענות כמותך
דזיל

לזה שוקים שנשען כל הגוף עליהן וצטלו הטוחנות לנו הסינים כי מי שטו לעת זרחה לזכור נוסרות והוא
באריות לנו העינים וקולו דב לו נהפיו בשכל קול הטוחנה קול רחיים הטוחנים מאכל שבמעיו והוא
הכרס והמקום ויקום ליה שמיכו קול צפור מנערתו משינתו משהקין וישחו כבה כל קלות של כלי
שנה צומעת עליו כשיחה ולמי שיסמו מן שמינו ישחו ויפלו כל שמים נשבות יהיו שפלים בעיניו וכן דלתי הגלעדי
אמכלדוד אם אשכע עור בקנל שמים נשבות גם מגבנה וידאו מגבנות ונתלוציות שברחובות הוא
הואג לצאת לעגן מן יבש בהם וחתחתם בדרך אימת וחנות הרבה בדרבים יש לו חתחתים לכבודו הואג בתנה
סמוגלגלים דשמים זלגלים וינאץ השקר להנצו הרמוניס שהכי הלף לא נקראת בה אמנו רבות זה
גל שוקית הנגא בלעג שעלם היך תקע בה צבצבנותו בשלו כחוש והעלם שכלט כמו בן האין שהוא בולט
השך איהן של הקזים כלג שתכפוך הזנה עליו כשהנה הממהר להכין לפני כל האילנות וישחבלתגן
ש(הקנות שיהיו עגבותיו זוכות עליו כקובל כשא כבד ויקתכל כלעג ופתר האבונה חמדת תאות נשים
שאינו כקדק נשים לתשמיש אביונה תאווה כמו ולא אביתם מאבתי לישועתיך עד אץ ירתה חיה מהוטהשורה
שלא לבן ככסף צבחותו חקר ומתרוקן ויבש ומתעבס בתוך החוליות וכעשיות כשלשלת ירתך ל דתגורת
כסף ומרוץ גר לו האמה שהיתה מקלחת מים ומצבעת כמעין כמנתלית עליות יתרוץ ללעצה ותשבר
פניה לו הכקשביא עבה ונברעות במותו ונרוץ האה תרוץ גלגלית בתוך גומא ולפי שישו גלגל
שואלן בהן מים מן הבור כך נדרש כלהבכין במלש שבת ומקדש הצת בלתי כליש וזכור אץ ב
בעור שהחלות בכסס ימות בעור שהבונה ביימות טב' בה ובחר אותו מכל שטי' יש לי לכהן בעור שהלגיה
היימות שכלבו ביל בחר ה להיך מ' בעור שמלכות בית דוד ביימות שכל ויבחר בדוד בעור שירושלם

מהלך יב

ויטיבך לבך בימי בחורותיך והלך בדרך
לך ובמראה עיניך ודע פועל פל
אלה וביאך האלהים במשפטו והקר
בעם מלבך והעבר רעה משורך כי
הילדה והשחרות הכל והכל אשר
בזאת בימי בחורותיך עד אשר לא
יבאו ימי הרעה והגיעו שנים אשר תאמר
אין לי בהם חפץ עד אשר לא תחשך
השמש והאור והירח והכוכבים ושבו
העבים אחר הגשם ביום שידעו שמרי
הבית והתעויות אנשי החיל ובטלו
הטהנות כי משטו ואשכו הרמות בחרבות

עם אורחי לבך ותהי זהיר בחיובי עיניך וכל
הסתכל בנים ואשתמודע לך ארום על כל ארץ
עמיתו לא ששונתך בדינך יתקד ותעדי דג
מליכך ולא חגרום בים על כסך אגם שונות
ויים אופמות קערה בלוי וזכר ותהי דכר יתברך
ליקנותי ביומי דביותך עד ולא ייתן לותך ודמי
בשתא וימטון עלך שכן ותימר לת לי ברהי
רעוא " עד עד ולא ישתע זו ילא דאך דמתיר
לשמשא נגודיא דעינך עד דלא יסתמון והדר
ליפתך עד ולא יתקודין ובבי עינך דמרת כן
לכוכביא עד דלא יתעמקון וריסו עינך יהון לגן
דמנתס כענבן בתר מורא " ביה במוא
דיועון ורכובתך ויתקדן אודער ויתכעלן
כפי כומך עד ולא יכלין למלעס מיבר
ויתעמקון עינך דמסתכלין בחרבי רישך "

דעיוול

יהק

דימות שני כה העיכ אשר בחרתי בה כעוד שבית
הבחירה קיים שנ' בה עתה בחרתי והקדשתי הבית
הזה בעוד שאתם הימים שני ובך בחרה " עד אשר לא יבואו יה' לנימי הגולה " עד שלא תחשך בשמש
זו מלבנות בית דוד שנ' נכאנו בשמש נגדו " והאור זנתנה שכ' כי נר מצוה נתורה אור " והירח זון קנה דרין
דתנן קנה דרין היתה כחצי גרון עגולה " והכוכבים לו הרבנים שכ' ומצדדי הרבים ככוכבים " ושבו העבים
א"ה צרה אחר צרה רעה אתה מוצא בכל הנבואות הרעות שנתנבא עליהם ידמיה לאבא עליהם לא לאחר
חרבן הבית " בינם שיטעו ש"ה לו משמנות בהוטה ולויה " והתעויות א"ה לו הכהנים שהם גבונים בכח א"ה
כהנא בדאבא כב' לך לייס הכיף אהנן ביום אחר אר"ה המנבאה הזה דבר דלהוא נהפך ונרעה יותר מל אמר
ובטלו הטוחנות לו המשניות הגדולות משנת ל"ע ומשנת ל"ח ומשנת בר קרא " וחסכו הרואות שישתברר
הגמרא מן הלכ" וקודמו דב' כגין דלת' כחושתא בן לכתן שהיו פתוחים לרעותה " בשפל קנל הטאה עי
שלא התעקרו בתורה א"ל שמואל כמאלו יש לטחינת הדחים מה ניהים אינן בטלות לא ביום ולא בלילה אף
כאן והגות בו יוחם וליטה " ניקום ל"ה זה נבוכדנצר הרשע " אל לוי י"ה שנה היתה ב"ה יוצאה ומפוצצת
בבבלטין נבוכדנצר עבא בישא זיל אחריב ביתה דמנך דבבי מוך לאשמעין ל"ה " וישחו כלבבא אשר
לא ישתו יין " גם כגבנה יראו מגברו של עולם ית"רא ויראג לבו כן יעשה פנא אשר עשה כדאשונים
וחתתים בדרך מתוך כך ובקשלו אנתות ומנים אם יצליח בדרך שינך כע"כ עמד בלך בכל ע"ל
אם הדרך לקסם קסם רלנרל בחצים של בחרמים " ניכאץ השקר תצמת כבואת ידמיה שאמר מקל שקר
אני כוזה א"ל לעזר השקר הזה משעה שהוא מניץ עד גמר טרותיו כ"א יום כך מ"ז בתמוז עד ט"ז
כ"א יום " ויקתבלה חגב"ה צלמו של נבוכדנצר דומה אמין שתן כנתייה אמין שת " ואם אף עביוש א"ע
יכול לעמוד ואת אמרת אוקמוה בהרעת זורא אר"בי מעמידך אותו על שהבאו כל זה שבידו של
ישכבו וימוק על רגלם לקיים מה שנ' וזהם לנוה ולמק יהיה " ותלך האב ביונה " זו זכות אבות תמר
משענת אבות שלכם ויהיה אביונה מל אב " כי הולך האדם ישרל שפראו צאן אדם אדם " ה
בית עולמו כבבל באו לבבל חגרו תרח אבי אברהם מעבר הנהר היה " וקבבו בסיף הסוכרים

גלות

קהלת יב

וסגרו דלתים בשוק בשפל קול הטחנה
ויתום לקול השפור וישחו כל בנות השור
גם כוגבה וינאו וחתחתים בדרך וינאץ
השוק ויקהבל החגב ותפר התבונה פי
הלך האדם אל בית עלמו וסכנו בשוק
הסופדים עד אשר לא יחזק הכל הבסקה
וחרץ גלת הזקב ותשבר בר על המנוע
ונרץ הגלגל אל הפור וישב העסר על
הארץ כשהיה וזרחה תשוב אל האלהים
אשר נהנה הכל הכלים אמר הקהלת
הכל הכל ויתר שהיה מהלת חכם עור
למד דעת אחרים ואין וחקר דתבון

ידית

ויהיו רגלך כפילן מלמיכה לשנה ויעדי מן
רעות מוכלא אחי מיתער חשינתך על שוקתך
עומד כלני על גביו דאזלן כלני דיתרפסן
סמתך מלמיכה שירחא גה אה מן עובדין
דהו מן קדמת דנא תהי דחיל למודבר יתרון
וגבאזיתא קבילא מתילא באנפי בסקר לטארם
בעירן מהלכך באורחא עכפני צרוס שורתך מן
כחי שנתא כסגרא ויתכחון אסתוורי רגלך
ותחמוט מן כסכנא ארום ותפני אנשא למהך
לבית קבוצתיה ויסחרין מלאכיא תבני ויכך
כספדיא דמסחרין בשגרא למכתבין חשבונך
עד דלא יתאלם לישנך מלמוללא דתהי
דעיטא מוקרא ורישך ותת בר מרירתך עלכרך
וירחט גונך בגו קבדך ויתנב בסרך
ואתברי מן עכרא על ארשא היכמה דיהוה
מלכדמין ורנח נשמתך תתנב למרס בדינא קיי
דיהבה לך כד אסתבל שלמה מלכא דיש
בהבנו ועלמא הדין ובהבלין ועבדין בני אנשא
אמר קהלת בני אשה כולא הכלו

ויתיה מן כל בני אנשא הוה שלמה דמתקרי בהלת חכים
ותוב הוה מאליף מנדשא ית עמא בית יס וניית לקבל
חכימיה ובלש בקמרי חכמתא וברוח כבאיה מן קיפתין
קמרי חכמתא נחמלן דסובלחני סגיאין לחרא נשא

גלות יכניה קדמה לגלות צדקיה ואשר
כשהגלה נבוכדנצר את גלות צדקיהו וקולכין
היו יוצאין גלות יכניה לקראת נבוכדנצר על
כרחן עס שאר בני העיר לקלסו שהוא אבנן
ומעליה והיו כנאין את האבנין וסולץ אותן
איש על רובו מהבנעה בו והיו משיצין אותם
אשר למות למות ואשר לשבי לשבי ואשר לחורב לחורב והיו מקלסין בידם אחת ובידם אחרת מקסין מ
ומטבחין הקנד על אחיהם ועל בנייהם עד אשר לא יחיה אש שלטת יוחסין ותנוץ גולת הערב לן דרב
שכ' החכמים מזהב ותשרר בר עיה כדו של ברוך בן נדיה על מבוטעו של ירמיה שניהם גלו לכבל
וסקרו מבימונים בעוכי הדרך חמה גלו למלך שהגלם ונחנן בן קרה וכשהחכיב כבוכדנצר את מננים
הגלם לכבל וננוץ הגלגל ל הכורן בבבל שהיא זוטו של עולם וישוב העבר וגי מבבל באו לכבל
תגור והרוח תשוב זו רוח הקודש שסין שנקת לכה רוח הקודש גלו הכל הבלים אפי מואה בעולם אמר
קהלת מן שבו קבוצת החכמה הכל הבלים כל כמה שגברא בהשת ימי בראשית וינתר שהיה
קהלת חכם וינתר כמה שכתב בקמרי בהלת חכם ואנן עשה אנשים לתורה כקופה זו
שאין לה אנשים לאחונה וצא ועשה לה אנשים שתיק עירובין לפייג שמירת שבת והיין קייג לטהרה
וגר נבל השניות קייג לעריות בקש קהלת נתן לבו וחזר על הדבר ומצאנו דברי חפץ הלכה
למשה בקיני וכחוב ושר זו תורה שכתב והכביאים דברי חכמים שעשו קייג לתורה בגזירות
להחמיק את האדם מן העבירה בגין אכילת קדשים עד השחר והם אמרו עד חנות וקש וער ביד
כמוכן כד רבבות מה דרבן זה מכוין את הנרה להלמיה כך דבריהם מכוונים את האדם לירכי

חיים

קהלת יב

משלים הרבה בקש קהלת למען דברי
חפץ וכתוב ישר דברי אמת ידבר
חכמים כדרכנות ובמשמרות נטושים
בעלי אקפנות נתנו מרעה אחד ויתר
מהמה בני הזהר עשות ספרים הרבה
אין קץ ולהג הרבה יגיעת בשר קוף
דבר הכל בשמע אתה אלהים ירא
ואת מוצחיו שמר כי זה כל האדם
כי את כל מעשה האלהים יבא
במשפט על כל נעלם אתם טוב ואת רע

קוף דבר הכל בשמע וכו'

ושיב

ח"ם" וכמשמרות נטושים מהמקמר זהבנוע
אף דבריהם רבועים יומה כט' יעה פכה ורבה אף
דבריהם פנים ורבים למצוא בהם טעם" בעל

בעא שלמה מלכא דמחקלי קהלת בחכמתה
למין ענין על ההבנה לביא דאנשא בלא סהדין
כבין אתחמוד ליה בליח נבואה מן קלף האבד
איכתב כמנר אנדיתא על ידוהי ונשנה רבהון דיגול
הקנין פתגמין ומהימנין על פנימור סהדיא יקום נתגס
פתגמין דחכמין מתילין לזקתין על כל שובן
דאיתין דאנצין לאלפא חכמותא לקריקי מנדעא
ויבמה דמאלוף זיקת לתורתא ורבעי סנהדי דין
מזי הלכתין ומדרשין דאתיה בן על ידו דמשה
נביא דרעא בלחודו יתעמא בית יש כמזכרת
ובמנא ובר יאגין" יוהג ויתיר מנהון בני אגוד
למעבד סגרי חכמותא סגי טר לית סוף ולמעסק
בפתגמי אנדיתא ולחכתכלא כלטאות בסרא
קוף מתגס דאתעביד בעלמא בצנעא מולא
עמוד לאתפרקמא ולא אתמעא לכל בני אנשא
בגין בין ית מוקרא דין הוה דחיל ויתקודו הוי
נטור דלא למחב סקרא ואין תחוב הוי זהיר למתב
אנוס כדן חזי למהוי חורח כל אנש" אנוס ויתכל
עובדא דין יין יעיל ליוס דינא רבה ועמוד למקמא על
מתגס דאתפסי מן בניאנשא אין טב ואין ביש

אקופות מקמרים שיש להם גלגולת אקורה וגארה בן טרש דוכש בן לבד ט' נתנו מרעה אחד כל
דבריהם דברי אלהים חיים הווא אמרן רעיה אחד נתן משה כפי הגבורה" (במשמרות נטושים כתוב
שין שהתורה בכך ספרים כלטן משמרות כהונה וכו' יוותר בהכחה בני הזהר ועתד מיושר
דבריאמות דברים הכתובים בספרים הנזכרים למעלה" בני הזהר לשמור דברי חכמים ואת אס יש
בהם צורך למהלא נכתבו" עשות ספרים הרבה אין קץ" אס באנו לכתוב לא הסקרנו" ולהג הרבה
יגיעת בשר" ואס להת לב לגרסא חבילות יותל ממה שאין הלב משיג עינה היא לדבריות שאין
להשיג" ול יאמר הוואיל ולא אנוכל לגמור המלאכה למה אחיה" אך קוף דבר הכל בשמע את האלהים
ירא ואת מוצחיו שמר" מה שתוכלעשה ולכך לשמים" זאת מוצחיו שמור כי זה כל האדם" כי
לדבריה נבדא כל האדם" כי את כל מעשה אשר אדם עושה יבא אלהים במשפט ולפן כהו
מעשה פתח והטעם למעלה לכי שאינו דבוק בשם" על כל נעלם אפילו על הסוגג" אס
טוב ואס רע אפילו נכשל במצוה כגון נותן צדקה לעני בפרהסיא

בהב יעמוד ביהוש' דחלק

